

F(5)

Boi

DIAGNOSES
PLANTARUM NOVARUM

PRÆSERTIM

ORIENTALIUM

NONNULLIS EUROPÆIS BOREALI-AFRICANISQUE ADDITIS

SERIES SECUNDA

Nº 4

AUCTORE

E. BOISSIER

SOC. PHYS. GENEV. SODALI

LIPSIAE

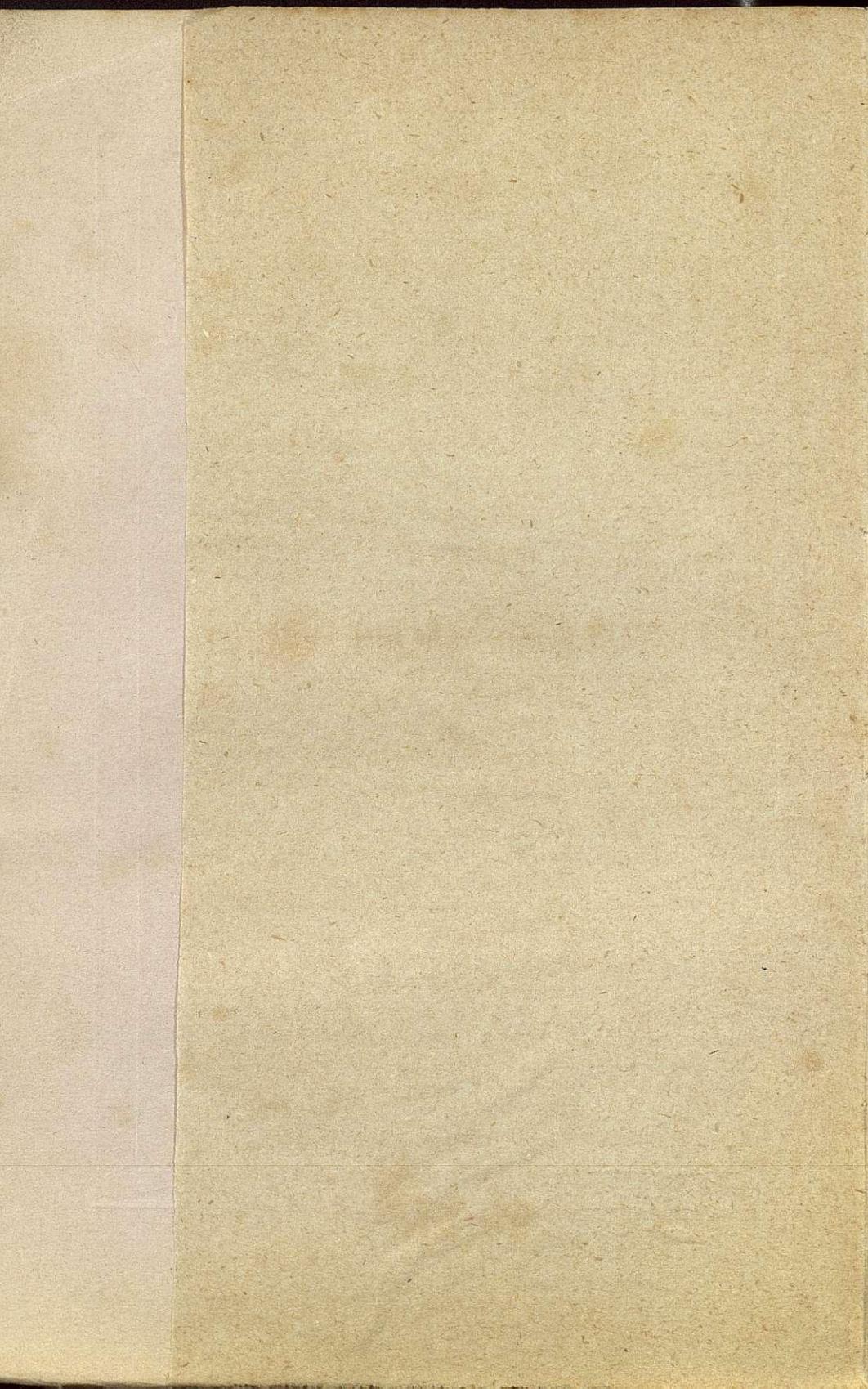
APUD B. HERMANN

PARISIIS

APUD J.-B. BAILLIERE

1859

DIAGNOSES

PLANTARUM ORIENTALIUM NOVARUM

DIAGNOSES

GENEVA. — TYPIS RAMBOZ ET SCHUCHARDT

Aleph 03960200401

DIAGNOSES

PLANTARUM NOVARUM

PRÆSERTIM

ORIENTALIUM

NONNULLIS EUROPÆIS BOREALI-AFRICANISQUE ADDITIS

SERIES SECUNDA

Nº 4

AUCTORE

E. BOISSIER

SOC. PHYS. GENEV. SODALI

LIPSIAE

APUD B. HERMANN

PARISIIS

APUD J.-B. BAILLIERE

1859

R. 10.256

DIGESTE

PATENTEN NOVARIUM

LEADERPLATE

DEUTSCHE PATENTEN

KOMMUNIKATIONEN DER DEUTSCHEN PATENT-ABRICHTUNGSDIENSTE

SERIES SECONDA

1900

ANHANG

E. BOISSIER

DEUTSCHE PATENTEN

PARIS

EDISIE

ARD J. G. VAN LEEUWEN

VLID U. DERNWAN

1890

DIAGNOSES

PLANTARUM NOVARUM PRÆSERTIM ORIENTALIUM

LABIATÆ

MENTHA SYLVESTRIS L. var. *Kotschyana* Boiss.

Pallidè virens. Caules erecti. Folia oblongo-lanceolata acuta argutè denticulata utrinquè sed subtùs copiosius pilis crispis brevissimis lente tantum perspicuis obsita paginâ inferiori vix pallidiora. Spicæ oblongæ terminales magnitudinis eorum *M. sylvestris nemorosa*.

M. Kotschyana Boiss. in Sched. pl. Kotsch. Taur.

Hab. ad fontes frigidos jugi alpini Koschan Tauri Cilicici alt. 7800' cl. Kotschy.

Hanc plantam indumento brevissimo, calyce intensè violaceo insignem priùs pro specie propriâ habueram sed nunc eam lumen polymorphæ *M. sylvestri* ad numero.

THYMUS ANGUSTIFOLIUS Pers. var. *Chaubardi* Boiss. et Heldr.

Caules elongati procumbentes, rami floriferi erecti vel ascendentes steriles longissimi serpentes omnes pube brevi retrorsâ obsiti. Folia viridia nitida plerumque glabra elevatim nervulosa elliptica vel linear-elliptica obtusiuscula in petiolum brevissimum albo-ciliatum attenuata. Verticillastra florum in capitulum ova-tum basi sèpè laxiusculum congesta. Pedicelli inferiores florum calyce sèpè non breviores. Folia floralia oblongo-elliptica nervosa flores sèpè aequantia vel subsuperantia. Calyces plus minusve pilis patulis albis obsiti labio superiori ultrà tertiam partem in dentes a basi trianguli lanceolato-acuminatos partito.

Th. glabratus Bory et Chaub. non Link et Hoffm. — *Th. Chau-bardi* Boiss. et Heldr. MSS.-Orphan. Fl. Græc. exs. N° 396. Heldr. Fl. Gr. exs. N° 269.

Hab. in regione montanâ et alpinâ totius *Græcia* a *Taygeto* ad *Olympum Thessaliae*.

Caules prostrati sæpè pedales et ultrà. Folia majora 5-6 lineas longa $1\frac{1}{2}$ -2 lata. A. *Th. angustifolio* Pers. differt foliis majoribus lato-ribus, capitulis majoribus latius bracteatis, a *Th. Pannonicus* glabritie, caulis elongatis, ramis sterilibus longè repentibus. In agmine difficillimo *Th. serpylli* novam condere speciem nondùm audemus propter specimina Turcica et Caucasca Græcis nimis affinia, et quæ transitus ad species suprà enumeratas præbere videntur. — *Th. glabratus* Link et Hoffm. Fl. Portug. tab. 45 est ipsissimus *Th. chamaedrys* Fries.

THYMUS OCHEUS Hldr. et Sart. (Sect. *Serpyllum* Benth.)

Th. suffruticosus humilis cæspitosus, caule prostrato ramosissimo ramis radicantibus diffusis, surculis adpendentibus numerosis sterilibus abbreviatis, floriferis longioribus omnibus infernè glabratris supernè pube patente in primis in floriferis densissimè cano-villosis, foliis planis ovato-oblongis basi spathulato-attenuatis obtusis utrinque setoso-villosis cinereis parcè glandulosopunctatis subtus nervosis, inferioribus minoribus hinc inde glabratris, floralibus conformibus imis flores superantibus cæteris calycem æquantibus, verticillastris subtrifloris in capitula orbicularia terminalia congestis, pedicellis calyce brevioribus bracteolis linearibus setoso-ciliatis basi suffultis, calyce campanulato 10-nervi purpurascenti glanduloso setoso-villoso infra medium bilabiato, lobis longitudine subæqualibus superiori usquè ad tertiam partem in dentes tres æquales ovato-triangulares acuminatos fiso, inferiori verò ad basin usquè in dentes duos lineari-subulatos, dentibus omnibus longe ciliatis, fauce dense albo-barbatâ, corollâ lilacinâ hirsutâ calyce dimidiò longiori, labiorum lobis patentibus rotundato-oblongis, genitalibus exsertis.

Hab. in summis m. *Ag. Elia* (*Oches veterum*) pr. *Karisto Eubœa* d. 1 Jun. 1847 (Sart.).

Fruticulus cæspites rarò pedales emittens, surculi floriferi $1\frac{1}{2}$ -

3 pollicares, folia valde in æqualia, minora $1 \frac{1}{2}$ lin. longa, majora 3 lin. longa et 2 lin. lata, capitula nuce avellanæ minora, flores magnitudine *Thymi hirsuti* MB.

Species pubescentiæ setulosa omnium partium et bracteis foliiformibus flores superantibus distinctissima. *Th. Chaubardi* Boiss et Heldr. in primis statu majori, foliis glabratibus, racemis elongatis differt, *Th. Pannonicus* All. foliis linearis-lanceolatis, labiis calycinis inæqualibus, *Th. zygoides* Grsb. foliis spathulatis linearibus, bracteis difformibus, *Th. integer* Grsb. foliis margine tantum ciliatis, floralibus difformibus, etc. (Heldr. et Sart. descripts. Decembr. 1852.)

THYMUS ARGÆUS Boiss. et Balansa (Sect. *Serpyllum*).

Th. totus pilis albis brevibus densis velutino-canescens, caulis ramisque tenuibus intricatis procumbentibus, foliis minutis sessilibus brevibus linearis-spathulatis obtusis præter indumentum velutinum parte inferiori ciliis nonnullis albis obsitis, axillis fasciculiferis, floribus in capitula terminalia subglobosa congestis, foliis floralibus ellipticis calyces subæquantibus, pedicellis brevibus, calycis patule et breviter albo-hirti tubo labiis æqualibus æquilongo, labio superiori lato ad medium in dentes triangulares acutos diviso, inferiori in dentes subulatos partito, fauce densè pilosâ, corollæ intensè purpureæ tubo calyce sublongiori, filamentis breviter exsertis.

Hab. in regione alpinâ montis Argæi Cappadociae cl. Balansa.

Caules suffrutescentes prostrati basi radicantes sæpè elongati. Rami breves 2-3 pollicares. Folia ramorum $1 \frac{1}{2}$ - 2 lineas longa $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{4}$ linea lata. Capitula avellanæ minora. Species indumento cinereo, foliis minoribus abbreviatis non elevatim nervosis a *Th. angustifolii* formis distinguenda.

THYMUS CAPPADOCICUS Boiss. var. *pruinosus*.

Totus indumento brevissimo lente tantum perspicuo pruinoso-canescens, folia obtusiora parcius ciliata, calycis dentes superiores vix ciliati. *Th. pruinosus* Boiss. in Pl. Anat. Tchihatch. Ann. sc. nat.

Hab. in *Cappadociâ Orientali* cl. P. a Tchihatcheff.

THYMUS CILICICUS Boiss. et Balansa.

Th. suffruticosus sub lente minutissimè velutinus caulis lignosis abbreviatis, ramis numerosis abbreviatis erectis crebrè foliosis capitulo solitario breviter ovato terminatis, foliis internodis multò longioribus sessilibus angustè lanceolato-subulatis acutis rigidulis subtriquetris margine albo-ciliatis, axillis fasciculigeris, foliis floralibus ovato-oblongis attenuato-acuminatis multinerviis breviter-margine ciliatis rubellis corollas æquantibus, floribus subsessilibus, calycis breviter hirti ultrà medium bilabiati labio superiori vix ad quartam partem tridentato dentibus lanceolatis, inferiori paulò breviori in 2 dentes subulatos ad basin partito dentibus omnibus albociliatis, corollæ purpureæ tubo calycem non excedenti, filamentis exsertis.

Hab. in collibus calcareis ad septentrionem urbis *Tarsous* in *Ciliciâ* sitis cl. Balansa. Floret fine Junii.

Suffrutex vix semipedalis. Folia 4-5 lineas longa basi lineam dimidiata vel paulò amplius lata, floralia non longiora sed 1 $\frac{1}{2}$ -2 lineas lata. Capitula magnitudinis avellanæ. Calyx 2 lineas longus. Habitus Th. *capitati* a quo foliis et calyce a dorso non compresso bicarinato cæterum longè differt. A speciebus sectionis *Pseudothymbræ* tubo corollæ brevi aliena, species distinctissima.

THYMUS BILLARDIERI Boiss.

Th. caulis suffruticosus procumbentibus, ramis abbreviatis erectis pilis albis retrorsis brevibus hirtis, foliis elliptico-lineariibus sessilibus utrinquè attenuatis margine revolutis ciliis albis rigidis præsertim margines versus obsitis subtus glabris, floribus in capitula terminalia pauciflora subrotunda dispositis, foliis floralibus cæteris sublatioribus lanceolatis calyces paulò excedentibus, bracteis linearibus calyce brevioribus, floribus sessilibus, calycis violacei secùs nervos ciliati cæterum glabri tubo labiis breviori, labio superiori lato apice brevissimè tridentato dentibus triangularibus, inferiori æquilongo ad basin usquè in dentes

subulatos partito, dentibus omnibus albo-ciliatis, fauce albo-pilosâ, corollæ hirtulæ tubo calyce duplò longiori.

Hab. in *Libano* cl. Labillardière. Ex herb. Billardieri comm. cl. Webb sub nomine *Th. tragoriganii*.

Suffrutex palmaris, folia $2\frac{1}{2}$ - 3 lineas longa lineam dimidiam lata, capitula laxiuscula 6-7 flora. Corolla tres lineas circiter longa. Ex affinitate *Th. integrifolia* Grisebach = *villosum* Sibth. non L. quod ex insulis Archipelagi oriundum ex icone differt capitulis majoribus, corollæ tubo 7-8 lineas longo.

THYMUS WELWITSCHII Boiss.

Th. fruticosus, caulis lignosis ramosis ramisque erectis indu-
mento brevissimo canescenti-pruinosis, foliis pallidè viridibus el-
lipticis utrinquè attenuatis breviter petiolatis supernè glabris cre-
brè depresso-punctatis subtùs margine valdè revolutis glandulosis
brevissimè hirtis, axillis omnibus fasciculos foliorum breves eden-
tibus, ramis supernè 2-6 ramulos breves oppositos parcè foliosos
edentibus, floribus in capitula bracteata ovato-rotunda ad ramu-
lorum apicem solitaria congestis, foliis floralibus ovato-deltoides
acutiusculis nervulosis calyces superantibus, bracteis ellipticis
acutis calyce brevioribus, floribus subsessilibus, calyce papillis
glandulosis glandulisque sessilibus crebrè adperso labiis tubo
longioribus, labio superiori ad tertiam partem usquè in dentes
triangulares acutos diviso, inferiori paulò longiori in dentes 2
subulatos partito, dentibus omnibus albo-ciliatis, fauce albo-pi-
losâ, corollâ albida hirtâ calycinis dentibus breviori.

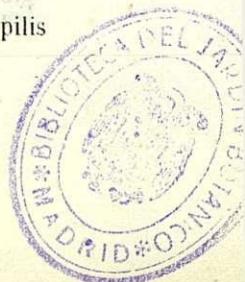
Hab. in siccis *Algarbiarum* propè *Villa nova de Portimao* cl. Welwitsch. Junio floret.

Fruticulus erectus pedalis, folia ramorum 3-4 lineas longa 4
lata floralia 3 lineas circiter longa $2\frac{1}{2}$ lata. Planta odoratissima e
grege *Th. mastichinae* qui capitulis laxis, foliis floralibus lanceolatis
et præsertim calyce duplò majori plumoso dentibus superioribus
elongatis distat.

ORIGANUM PULCHELLUM Boiss. (Sect. *Amaracus*.)

Or. caulis decumbentibus dein erectis flexuosis foliosis pilis

Plant. orient. novar. Ser. sec. N° 4.

patulis sparsis obsitis supernè oppositè ramosis ramis tenuibus foliolosis glabris paniculam unilateralem formantibus, foliis caulinis inferioribus breviter petiolatis ovatis obtusis longiusculè pilosis cinerascentibus, supremis sessilibus, rameis parvis ovato-rotundis glabris, spicis florum breviter ovatis capituliformibus nutantibus secùs ramulos pluribus unilateraliter dispositis vel solitariis terminalibus, foliis floralibus orbiculatis cucullatis membranaceis rubellis glabris calyces occultantibus, calyce glabro virenti striato parcè glandulo-so-punctato labio superiori apice obsoletè tridentato, inferiori multò breviori 2 dentibus latis obsoletis constanti, fauce albo-barbatà, corollà purpureà calyce 3 $\frac{1}{2}$ -plò longiori labiis subæquilongis filamentis longè exsertis.

Hab. in Oriente loco incerto, accepi semina ex Horto Bot. Parisiensi sub nomine *O. dictamni*, et plantam in hort. Valeyres colui.

Folia caulina eis *O. dictamni* minora 6-9 lineas longa minimè orbiculata indumento tenui hirto nec lanato obsita, floralia minora 2 $\frac{1}{2}$ -3 lineas tantùm longa. Ab eo præsertim labio superiori callycis non integerrimo sed denticulato differt.

ORIGANUM CILIATUM Boiss. et Kotschy. (Sect. Anatolicon.)

O. caulinibus numerosis ascendentibus vel erectis tenuibus foliosis simplicibus vel sæpiùs supernè ramulos paucos oppositos breves edentibus indumento patulo hirtis, foliis e basi sessili cordatâ ovatis obtusis rigidulis crebrè glandulo-so-punctatis suprà glabris subtùs elevatim nervosis ad nervos parcissimè setulosis margine albo-ciliatis superioribus sensim diminutis, spicis florum ad caulis et ramulorum apicem solitariis laxiusculis ovato-oblongis junioribus nutantibus, foliis floralibus rubellis oblongo-spathulatis acutis calyces occultantibus parte superiori margine ciliatis cæterùm glabris, calyce glabro pilis magnis glandulosis adsperso, labio superiori tubo sublongiori apice tridentato dentibus triangularibus acutis ciliatis, inferiori quadruplò breviori in 2 dentes lanceolatos ciliatos partito, fauce albopilosà, corollà carneâ hirtellâ calyce 2' $\frac{1}{2}$ -plò longiori tubo calyce breviori, limbo anticè ad tubi insertionem gibbo, labio superiori paulò longiori.

Hab. in rupestribus et faucibus Tauri Cilicici, in umbrosis vallis

Agatsch Kisse alt. 6000' Kotschy, inter *Gülek Boghas* et *Gülek Maaden* Balansa. Fl. medio Augusto.

Caules 8-10 pollicares, folia caulinata 7-9 lineas longa 5-6 lata, Spicæ 8-12 lineas longæ, folia floralia 4-4 $\frac{1}{2}$. lineas tantum longa; species pulchra calycis formâ *Anatolico* adnumeranda, ab omnibus hujus speciebus cæteris neglectis corollâ ad faucis basin gibbosâ discedens, quo charactere *O. Tournefortii* cæterum diversissimum refert.

ORIGANUM ROTUNDIFOLIUM Boiss. (Sect. *Anatolicon*.)

Or. glabrum pallidè virens foliis inferioribus..... superioribus sessilibus basi angustissimè cordatis orbiculatis obtusissimis glaberrimis coriaceis prominulè 9-11 nervis nervis radiatis, spicâ terminali ovatâ densâ, foliis floralibus orbiculatis cucullatis foliis caulinis submajoribus albido-membranaceis tenuiter reticulatis flores occultantibus, calyce glaberrimo sparcissimè glandulosso-punctato reticulato-nervoso ad tertiam partem bilabiato labio superiori paulò longiori breviter tridentato dentibus ovatis, inferiori ad basin usquè in dentes oblongo-lanceolatos obtusiusculos partito, corollâ hirtâ calyce 2 $\frac{1}{2}$ - plö longiori.

Hab. in *Armeniâ* circâ *Batum* cl. Calvert.

Planta bracteis amplis insignis cuius infausto casu partem superiorem tantum vidi. Folia superiora diametro 7 lineas lata. Bractæ transversè sublatiores 9 lineas latæ. Juxta *O. scabrum* et *O. pulchrum* collocandum.

ORIGANUM PULCHRUM Boiss et Heldr. (Sect. *Anatolicon*.)

Or. glaberrimum pallidè virens multicaule caulibus ascendentibus imâ basi nudis suffruticosis parte erectâ foliosis supernè oppositè et breviter ramoso-paniculatis, foliis sessilibus e basi cordatâ ovato-rotundatis acutiusculis apicem versùs sub lente margine scabriusculis cæterum glabris glandulosso-punctatis subtus elevatim multinerviis, rameis multò minoribus, spicis florum ovatis nutantibus ad ramulorum apicem solitariis rariùs binis, foliis floralibus purpureis ovatis obtusis subcucullatis calyces occultantibus, calyce glabro sparsim glandulosso-punctato ad tertiam partem bilabiato, labio superiori ultrà tertiam partem tri-

dentato dentibus triangularibus, inferiori vix breviori in dentes lanceolatos partito, fauce parcè pilosâ, corollæ hirtulæ purpureæ calyce subtriplò longioris tubo in limbum sensim ampliato, filamentis longè exsertis.

Hab. copiosè in lapidosis mobilibus regionis superioris montis *Delphi Eubeæ* alt. 4600'—5000', cl. Th. de Heldreich. Floret medio Augusto.

Caules 8-12 pollicares. Folia intermedia 7-9 lineas longa, 6-8 lata, spicæ sæpe magnitudinis nucis, folia floralia 4-5 lineas longa. Species elegantissima habitu et foliorum formâ arctè affinis *O. scabro* quod ab eâ facilè distinguitur foliis paulò magis attenuatis circumcircâ et manifestè scabris, spicis brevissimè pedunculatis subrotundis et præsertim calyce longitudinaliter et elevatim nervoso labii superioris dentibus rotundatis, labio inferiori quadruplò breviori, corollæ tubo angustato.

In consortio hujus speciei amic. Heldreich legit *Or. hirtum* Link copiosè crescentem et inter ea plantam curiosam absque dubio utriusque hybridam et characteribus exactè intermediate. Hujus caules breviter hirtuli sunt, folia subcordata eis *O. hirti* non majora. Spicæ eis *Or. pulchri* multò minores, sæpè (etsi multò minus quam in *Or. hirto*) confertæ, Folia floralia eis *Or. hirti* multò majora 2 lineas circiter longa amanè purpurea. Calyces ut in *Or. hirto* æqualiter quinquedentati sed duplò majores. Corolla eâ *Or. hirti* major, purpurea.

ZATARIA BRACTEATA Boiss.

Z. fruticosa caulibus erectis ramosis, ramis tenuibus virgatis foliosis sub lente brevissimè hirtulis supernè angustè ramulosopaniculatis, foliis carnosulis breviter petiolatis ovatis obtusiusculis creberrimè punctatis glabris pallidè virentibus, floribus in spicas angustè oblongo-lineares ad ramulorum brevium paniculæ apicem dispositis, floribus minutis tribracteatis bracteis persistentibus hirtulis ciliatulis calyce sublongioribus dorsali sublatiori oblongo-lineari lateralibus linearibus, calyce membranaceo 5 nervi ovato angulis elevatis quinquangulari dorso et facie subcompresso (angulis ciliatis ciliis angulorum lateralium longioribus) ad quar-tam partem longitudinis in 5 dentes lanceolatos acutos subcon-

niventes nervorum productione carinatos partito, corollâ calyce sesquiloniori e sicco albâ vel carneâ, filamentis corollâ subbre-vioribus, antheris transversè ovatis loculis subdivergentibus.

Hab. in regno *Cabulico* circâ *Otipore* cl. Griffith.

Frutex *Z. multiflora* elatior. Rami rigidi tenues 8-12 pollices longi. Folia formæ eorum *Z. multifloræ* sed paulò majora 5-6 lineas longa. Flores non ut in eâ in verticillastra sessilia axillaria dispositi sed spicas terminales solitarias vel 2-3 aggregatas 5-7 lineas longas sesquilineam latas formantes. Calyx vix lineam longus. An-theras in speciminiibus *Z. multifloræ* e regione Beloutschistan a b. Stocks acceptis eâdem structurâ et formâ donatas observavi.

Obs. *Micromeria Sphaciotica* Boiss. et Heldr. cum speciminiibus *M. microphylla* Bth. e *Melitâ* et *Siciliâ* nuper acceptis collata ab eâ non specificè differt et ideo species est delenda.

MICROMERIA SERPYLLIFOLIA Boiss. (Sect. *Pseudomelissa* Bth.)

M. tota indumento denso brevissimo compacto cana, caulis basi suffrutescentibus erectis elongatis canis ramosis supernè angustè paniculatis, foliis ovato-oblongis breviter petiolatis acutiusculis integris vel obsoletissimè repandis utrinquè subconcoloribus floralibus minutis utrinquè attenuatis subsessilibus, cymis brevibus multifloris laxiusculis divaricatum dichotomis, bracteis linearibus brevissimis, calyce ovato-obconico ob indumentum canum obscurè nervoso dentibus rectis triangularibus tubo sex-tuplò brevioribus, faucis villis dentes æquantibus, corollæ calyce triplò longioris manifestè bilabiatae labio inferiori sub-longiori.

Nepeta serpyllifolia MB. Fl. Taur. Cauc.—Rchb. Ic. bot. tab. 219.
Micr. marifolia Bth quoad locos Orientales.—*Calamintha spicigera* C. Koch.

Hab. in Tauriâ ex MB. *Albania boreali* Griseb! *Armenia Turcica* Calvert! regione montanâ *Tauri* Kotschy! Balansa! *Syria boreali* ad *Seleucium* Boiss.! et australi circâ *Sidonem* Blanche! in *Líbano* circâ *Eden* cl. Blanche. Fl. Junio-Aug.

Planta 1 1/2-2 pedalis. Folia eis *M. marifoliae* paulò majora. Calyx lineam vel paulò amplius longus, corolla hirsuta vix 2 lineas longa. *M. marifolia* Bth = *Nepeta marifolia* Cav. Ic. tab. 576.

Calamintha Hispanica frutescens mari folio Tourn. planta merè Hispanica a nostrà differt indumento tenuiori cinerascenti, cymis paucifloris abbreviatissimis strictis racemos angustos formantibus, calyce non longiori sed magis attenuato cylindrico conico sulcato-striato, corollæ labio superiori elongato inferius æquant. *M. marifolia* est species vulgò in hortis Botanicis culta.

Var. *microcalyx*. Calyx dimidiò minor. Corollæ calycis proportione longioris vix 2 lineas longæ limbus obscurè bilabiatus. Crescit cum typ.

MICROMERIA BARBATA Boiss. et Kotschy. (Sect. *Pseudomelissa*.)

M. tota indumento denso brevissimo compacto canescens obscurè virens, caulis e basi sèpè ascendentì erectis strictè ramosis, foliis breviter petiolatis ovato-oblongis obtusis, floralibus elliptico-linearibus, cymis paucifloris brevissimè pedunculatis paniculas angustas spiciformes breves ad ramorum extremitatem formantibus, bracteis linearibus, calyce tubuloso breviter hirto nigricanti elevatim nervoso dentibus lanceolatis extrorsum arcuatis tubo triplò brevioribus, fauce densè albo-villosâ villis dentes æquantibus, corollæ calyce vix 2 $\frac{1}{2}$ -plò longioris labio inferiori sublongiori.

Hab. in jugis inferioribus regionis *Danie Antilibani* cl. Kotschy alt. 5500'. Hujus frustum cum *M. serpyllifoliâ* mixtum et in sylvâ propè *Eden Libani* lectum a cl. Blanche accepi. Fl. Julio-Augusto.

Caulis sesquipedalis sèpè autem multò brevior. Folia speciei præcedentis. Calyx sesquilineam longus, corolla crispulé hirta 2 $\frac{1}{2}$ -lineas longa A. *M. serpyllifoliâ* cuius faciem habet differt inflorescentiâ magis condensatâ, calycibus majoribus nigricantibus in dentes longiores acutiores subpatulo-recurvos abeuntibus, fauci barbâ copiosissimâ. *M. Libanotica* Boiss. distinguitur indumento molli, caulis fragilibus simplicibus, cymis in verticillastra remotiuscula dispositis, floribus longiusculè pedicellatis, calycis dentibus brevissimis, etc.

CALAMINTHA BETULIFOLIA Boiss. et Balansa. (Sect. *Encalaminta*.)

C. perennis, caulis ascendentibus basi radicantibus subsim-

plicibus supernè præsertim patulè et molliter hirtis, foliis petiolo eis 2-3-plò breviori suffultis ovato-rhombeis acutis basi truncatis vel breviter cuneatis utrinquè acutè 4-7 dentatis glandulis sessilibus adspersis indumento brevissimo pilis sparsis longioribus secùs nervos et margines mixto utrinquè velutino-hirtis, floralibus similibus angustioribus, cymis breviter pedunculatis 5-7 floris densis foliis axillaribus subbrevioribus, bracteis angustè oblongo-rhombeis longè acuminatis integris calyce triplò brevioribus, floribus brevissimè pedicellatis, calyce cylindrico brevissimè papillari-hirto vix bilabiato dentibus subæqualibus rectis ovato-triangularibus breviter acuminatis tubo quintuplò brevioribus ciliatis, fauce subnudâ, corollâ breviter hirtâ calyce 2- $\frac{1}{2}$ -plò longiori.

Hab. in rupestribus vallis *Guzel Deré* suprà *Sedichig* in regione calidâ *Ciliciae* littoralis cl. Balansa. Floret Aprili.

Caules subpedales, folia inferiora 9-11 lineas longa basi 7-9 lata, calyx florifer 4 fructifer 6 lineas longus. Corolla 10-11 lineas longa.

Habitu valdè affinis *C. grandifloræ* quæ eximiè differt indumento e pilis longioribus sparsis constanti, foliis majoribus obtusioribus, cymis ob flores longius pedicellatos laxioribus, bracteis linearibus, calycis profundè bilabiati dentibus lanceolato-subulatis tubo triplò brevioribus superioribus sursùm curvatis.

PEROWSKIA ARTEMISIOIDES Boiss.

P. tota indumento brevissimo pilis stellatis constanti denso non secedenti incana, caulinibus erectis foliosis simplicibus supernè paniculato-ramosis, foliis circumscriptione ovato-oblongis bipinnatisectis elevatim nervosis segmentis primariis ad folia inferiora latioribus secùs costam longè decurrentibus ad folia superiora oblongis angustioribus profundiùs sectis basi angustè decurrentibus laciniis abbreviatis obtusis, paniculæ ramis 3-4 pollicariibus erecto-patulis, floribus subsessilibus in verticillastra remotiuscula 2-6 flora secùs ramos dispositis, foliis floralibus calyce multò brevioribus lanceolato-linearibus bombyce occultatis, calycis lanâ albâ densè bombycini breviter bilabiati labio superiori tridenticulato inferiori bidenticulato, corollæ limbo breviter ex

serto, labio superiori ob lobi intermedii divisionem profundam 4 fido, staminibus inferioribus exsertis declinatis, superioribus rudimentariis brevissimis inclusis.

Hab. in prov. Beloutschistan frequens cl. Stocks.

Planta 1 $\frac{1}{2}$ -2 pedalis, panicula 8-10 pollicaris stricta, folia inferiora tripollicaria laciniis primariis basi 2-3 lineas latis, inflorescentia et flores *P. abrotanoidis* quæ differt indumento non stellato tenuiori secedenti, foliis in lacinulas tenuissimas lineæ vix tertiam partem nec (etiam in foliis superioribus) unam lineam et amplius latas partitis, calycibus glabrescentibus nec lanatis obsoletè nec manifestè denticulatis, labii superioris lobo intermedio emarginato.

Ex notâ manuscriptâ cl. et beati Dris Stocks, corolla hujus generis hucusque erroneè descripta fuit. Labium tri vel quadrifidum est superius dum labium inferius integrum est. Stamina fertilia basi labii inferioris inserta antica sunt declinata, sterilia autem utrinque ad basin internam loborum lateralium labii superioris inserta postica sunt et brevissima. Hæc corollæ forma mihi ex specimenibus siccis cùm *P. artemisioidis* tûm *P. abrotanoidis* rectè descripta visa est et ideo locus hujus generis in ordine adhuc validè incertus.

SALVIA LIBANOTICA Boiss. et Gaillardot. (Sect. Eusphace.)

S. caulibus fruticosis ramisque indumento subfloccoso griseo tomentosis, foliis suprâ rugosis hirtis subtûs pilis araneosis griseis longiusculè petiolatis parvis e basi truncatâ ovato-oblongis obtusis, verticillastris secûs ramos virgatos inter se remotis 4-6 floris, foliis floralibus persistentibus sessilibus oblongis breviter acuminatis calyce subbrevioribus, pedicellis florum calyce paulò brevioribus, calyce tubuloso-campanulato patulè hirto viscidulo dentibus subæqualibus triangularibus acutis tubo quadruplò brevioribus, corollâ hirtâ calyce duplò longiori.

Hab. in demissoribus collibus Libani suprâ Saida inter Haramie et Baramié cl. Dr Gaillardot. Floret Maio.

Folia inferiora pollicem longa 6-7 lineas lata. Rami simpliciusculi parte floriferâ pedem dimidium longi. Calyces 4 lineas longi, corollæ 7-8 longæ cæruleæ albo-punctatæ. Affinis *S. tenuiori* Desf.

= *S. officinali sylvestri* auct. Gallic. quæ eximiè differt indumento adpressiori, verticillastris approximatis, floribus majoribus, calyce eximiè striati dentibus subulatis. *S. triloba* calycis formâ magis affinis differt indumento adpressiori cano, foliis divisis, paniculis ramosis, foliis floralibus deciduis, corollis violaceis ferè pollicaribus calyce triplò longioribus.

SALVIA VANENSIS Boiss. et Noë. (Sect. *Eusphace*.)

S. caulis suffruticosus procumbentibus, ramis ascendentibus simplicibus glabris tenuibus quadrangulis rubellis foliosis, foliis petiolis suprà canaliculatis ciliatis suffultis pinnatisectis segmentis utrinquè 2-3 sessilibus oblongo-lanceolatis remotè denticulatis subtùs sparsim et brevissimè hirtis infimis minimis terminali majori oblongo-spathulato, verticillastris subternis 2-4 floris terminalibus remotis, foliis floralibus herbaceis e basi ovatâ longè acuminatis calyce subbrevioribus, bracteis lanceolatis acuminatis, pedicellis calycem dimidium æquantibus, calyce campanulato demùm rubello striato brevissimè pruinoso-hirtulo ad medium usquè bilabiato labio superiori breviter tridenticulato denticulo intermedio longiori aristulato, labio inferiori bilobo dentibus aristatis, corollâ hirtâ calyce $2 \frac{1}{2}$ plò longiori labio superiori recto.

Hab. in *Armeniâ* inter *Van* et *Ischri* cl. Noë. Flor. Junio.

Rami cum inflorescentiâ 8 pollicares, foliorum segmenta 10-15 lineas longa 2-3 lineas lata, calyces floriferi 5 lineas longi, corollæ pollicares. Characteribus et formâ foliorum affinis *S. suffruticosa* M. et Auch. cuius petioli longius ciliati, folia floralia pedicellis florum vix longiora, calyces densè papilloso-hirsuti 3 $\frac{1}{2}$ lineas longi. An nostra planta esset *S. suffruticosa* & *glabrata* Bth in DC. Prodr., e Kurdistanâ quoque oriunda?

SALVIA MICROSTEGIA Boiss. et Balansa. (Sect. *Aethiopis*.)

S. caule erecto glanduloso-viscido quadrangulari supernè patulè ramoso-paniculato, foliis radicalibus utrinquè sed subtùs sæpius intensius tomentoso-canis breviter petiolatis ovatis oblongisve obtusis basi rotundatis vel truncato-subcordatis grossè lobato-dentatis crenulatis, caulinis paucis sessilibus parvis oblon-

gis acutis vel breviter acuminatis canis sæpius viridibus viscidis, verticillastris subsexfloris secùs ramulos paniculæ dissitis, foliis floralibus triangulari-rotundatis mucronatis calycibus multò brevioribus, calyce breviter campanulato papilloso-hispidulo viscido, labio superiori breviter tridentato dente intermedio brevissimo submutico cæteris aristulatis, labii inferioris dentibus aristatis, corollæ albæ calyce triplò longioris labio superiori eximiè curvato.

Hab. in monte *Alidagh* propè *Cæsaream Cappadociæ* sito alt. 1600 metr. cl. *Balansa*, in *Libano* ad cedros (Boiss.) suprà *Eden* cl. *Blanche*, *Aucher* n° 1544, in monte *Hermon Antilibani* cl. *Kotschy* n° 927.

Hæc species quam olim pro varietate canâ *S. Tmoleæ* habui ab eâ ut et a *S. argenteæ* L. differt foliis floralibus minutis nec magnis calyces æquantibus. Planta prætereâ minor pedalis vel sesquipedalis, folia radicalia $2 \frac{1}{2}$ -4 polices longa. Flores magnitudinis ferè eorum *S. argenteæ*.

SALVIA ATOMARIA Boiss. (Sect. *Æthiopis*.)

S. tota foliis radicalibus exceptis viridis breviter glandulosohirta viscida, caule erecto parte superiori paniculato-ramoso ramis paucis virgatis, foliis radicalibus utrinquè adpressè araneosis canis breviter petiolatis e basi subcordatâ oblongis grossè et obsoletè lobatis crenulato-erosis, foliis caulinis valdè diminutis sessilibus oblongis, verticillastris 4-6 floris dissitis, foliis floralibus minimis rotundatis transversè latioribus breviter mucronatis pedicellos florum æquantibus, bracteis nullis, calyce breviter campanulato hirto viscido bilabiato labiis obtusis superiori breviter tridentato dentibus ovatis muticis intermedio multò minori, inferiori breviter bidentato dentibus triangularibus submuticis vel brevissimè mucronatis, corollâ albâ calyce $2 \frac{1}{2}$ plò longiori labio superiori angusto arcuato pustulis violaceis cylindricis minutis obsito.

Hab. in *Syrid* cl. *Kotschy*. Ex schedulâ amissâ locus dubius.

Caules bipedales, folia inferiora 4-6 pollices longa $2 \frac{1}{2}$ -3 lata. Rami paniculæ 8-10 pollicares verticillastra 6-10 dissita ferentes. Flores eis *S. patulae* vel *S. argenteæ* paulò minores. Corolla 9 lineas circiter longa. Species inter *Æthiopes* calycis dentibus ob-

tusatis muticis insignis hanc notam justam *S. compressam* Vahl collocanda quae ceteris neglectis differt foliis floralibus latissimis concavis calyces aequantibus, bracteis membranaceis, calyce dilatato multo majori.

SALVIA CILICICA Boiss. et Kotschy. (Sect. *Aethiopis*.)

S. caulibus subherbaceis infernè densè tomentosis foliosis dein denudatis brevissimè pruinoso-hirtis in paniculam parcè ramosam abeuntibus, foliis inferioribus 4-6 petiolo limbo breviori suffultis crassis rugosis utrinquè adpressè tomentosis e basi rotundata vel subcordata orbiculatis obtusis breviter acuminatis vel muticis circumcircum eroso-denticulatis, ceteris subito diminutis sessilibus ovatis mucronatis paucissimis, floralibus lanceolatis minutissimis, ramis paniculae virgatis elongatis verticillastra remota 2-4 flora ferentibus, pedicellis brevibus, calyce campanulato eximiè striato-nervoso aspero bilabiato, labio superiori breviori obtuso sursùm subcurvato minutissimè tridenticulato denticulis acutis conniventibus intermedio breviori, inferiori bifido dentibus lanceolatis aristatis, corollâ hirtâ calyce 3 1/2-plò longiori labio superiori longiori falcato, genitalibus exsertis.

Hab. in schistosis vinetorum pagi *Anadscha Tauri Cilicici* alt. 4000' Kotschy, in calcareis ad fluvium *Bosante tchai* in viâ inter *Tarsous* et *Cæsaream* Balansa. Fl. Aug.

Caules ascendententes parte foliiferâ breves dein elongati denudati cum ramis bipedales. Folia inferiora diametro 2-2 1/2 pollicaria plus minus pannosa. Rami paniculae pedales, calyces sub anthesi tres lineas longi, corolla 9-10 lineas longa. Species formâ foliorum et characteribus soli *S. hypoleucæ* Bth comparanda quae differt caulibus longè foliosis, foliis tenuioribus suprà glabris, paniculâ compositâ, foliis floralibus orbiculatis, calycis labiis divaricatis utroque recurvo.

SALVIA CYANESCENS Boiss. et Balansa. (Sect. *Aethiopis*.)

S. caulibus subherbaceis erectis parte inferiori foliosis adpressè canescentibus dein denudatis glanduloso-viscidis pyramidato-paniculatis, foliis parvis tomentoso-canis petiolo eis aequilongo suf-

fultis e basi rotundatâ vel subcordatâ ovatis acutiusculis crenato-denticulatis, verticillastris sub 6 floris secùs ramos paniculae approximatis, foliis floralibus membranaceis rubellis triangulari-ovatis abruptè et tenuiter acuminatis calyce multò brevioribus reflexis marcescentibus, pedicellis brevissimis, calyce cyaneo papilloso-aspero nervoso bilabiato, labiis æquilongis superiori sursùm subcurvato breviter tridentato dentibus æquilongis acutis inferiori bifido dentibus triangularibus aristulatis, corollâ pallidè violacea calyce triplò longiori labio superiori falcato parcè et brevissimè hirtulo, genitalibus exsertis.

Hab. in collibus secùs fluvium *Kamechly Tchai* ad basin fluvii *Masmeneu dagh Cappadociae* inter *Tarsous* et *Cæsaream* cl. Balansa. Floret Junio.

Pedalis sesqui pedalisve. Folia 8-14 lineas longa. Rami paniculæ abbreviati. Verticilli 6-10 lineas distantes. Calyx florifer ferè 4 lineas longus. Ex affinitate *S. candidissimæ* quæ differt foliis sæpiùs elongatis floralibus minutissimis, verticillastris paucifloris magis dissitis, calycis pallidè tertiatâ parte majoris labio superiori dentibus aristatis donato, corollâ albâ labio flavicanti.

SALVIA LEUCONEURA Boiss. (Sect. *Aethiopis*.)

S. caulis crassis elatis indumento lanato floccoso demum detersili obsitis supernè patulè papilloso-hirtis viscidis paniculatis, foliis oblongis acutis basi rotundatis grossè lobato-subincisis eroso-crenulatis suprà araneoso-canescensibus subtùs secùs nervum medium secundariosque villo albo-lineatis subreticulatisque inferioribus petiolatis superioribus sessilibus, supremis viridibus viscidis oblongis dentatis acuminatis, verticillastris distantibus subsexfloris, foliis floralibus concavis breviter ovatis abruptè acuminatis calyces æquantibus, pedicellis calyce dimidiò brevioribus, calyce brevissimè campanulato papillis longis crispis viscidulis obsoletè bilabiato labio superiori tri, inferiori bidentato dentibus omnibus triangularibus aristatis, corollæ calyce vix $2\frac{1}{2}$ plò longioris labio superiori rectiusculo vix hirtulo.

Hab. in *Assyrid* propè *Mardin* cl. Aucher. N° 1546.

Caulis ut videtur elatus, folia inferiora in meo specimine semi-pedalia $2\frac{1}{2}$ pollices lata, panicula formâ florum floralium et ma-

guitudine florum *S. Aethiopem* referens sed multò laxior minusque ramosa et viscida nec cana. Calyces sub anthesi tres lineas tantum longi ferè æquilati in *S. Aethiopide* autem 5-6 lineas longi albolanati, corolla e sicco alba vel pallidè carnea. Species foliis albo-lineatis insignis quam cl. Bentham (qui probabiliter specimen nimis imperfectum vidit) consociavit *S. Verbascifoliae* quæ longius distat foliis floralibus calyce multò brevioribus, induimenti albo-lineati defectu et præsertim calyce distinctè et divaricatum bilabiato nervoso, corollæ multò majoris labio superiori falcato.

DRACOCEPHALUM SETIGERUM Boiss. et Huet. (Sect. *Moldavica*.)

Dr. perenne e basi lignosâ multicaule pallidè virens totum sub lente pilis brevibus retrorsùm curvatis puberulum, caulis erectis simplicibus foliosis, foliis inferioribus petiolatis ovatis crenulatis cæteris basi attenuatâ sessilibus lanceolatis acutiusculis integerrimis, axillis fasciculiferis, floralibus calyces æquantibus vel subsuperantibus lanceolatis utrinquè 2-3 dentatis dentibus longissimè setaceo-aristatis, calyce glandulis sessilibus setulisque adpressis hirto ad medium bilabiato, tubo striato, labio superiori latiori tridentato dentibus ovatis inferiori bidentato dentibus ovato-lanceolatis omnibus longè setaceo-aristatis, corollæ lanato-hirtæ tubo e calyce breviter exerto.

Hab. in incultis circâ *Erzeroum Armeniae* cl. Huet du Pavillon. Floret Junio.

Caulis semipedales, folia caulina intermedia 7-9 lineas longa 2 - $2\frac{1}{2}$ lata. Racemus terminalis ovatus densus. Flores pollicem longi. Valdè affine habitu et characteribus *Dr. multicauli* M. et Auch quod differt foliis omnibus lanceolatis, floralibus integerrimis, calycis dentibus mucronulatis nec setigeris.

LALLEMANTIA CANESCENS F. et M. var. *brachystegia* Boiss. et Huet.

Caulis procumbentes vel ascendentes. Flores paululum minores. Folia floralia minima cuneata brevissimè 3 vel 5 aristulata. *Dracocephalum azureum* pl. Arm. exs. 1853.

Hab. in *Armenia* Huet du Pavillon.

NEPETA ORPHANIDEA Boiss. (Sect. *Pycnonepetæ laxæ*.)

N. tota indumento tenui adpresso lanata cana, caulis erectis vel ascendentibus suprà basin oppositè ramosis ramulis elongatis erecto-patulis, foliis petiolo in inferioribus eis subæquilongo in cæteris multò breviori suffultis basi cordatis ovato-oblongis acutiusculis crenato-dentatis rugosis subtùs magis canis, verticillastris 6-10 secùs ramos dissitis racemos longos formantibus insimis solis folio suffultis, bracteis hirtis subulatis calycinum tubum subæquantibus, calycis patulè hirti striati recti dentibus æqualibus lanceolatis trinerviis acuminatis tubo subæquilongis, corollæ (e sicco carneæ) hirtæ tubo curvato calyce sublongiori apice ampliato, nuculis minutè tuberculatis.

Hab. in regione mediâ et superiori montis Malevo (Paron) *Laconia* propè Kastaniza, alt. 4500'-5500'. Cl. Orphanides Fl. Græc. exs. n° 84. Fl. Jul. Aug.

Planta bipedalis, racemis semipedalibus longioribusque. Folia inferiora pollicem et amplius longa. Affinis *N. camphorata* Boiss. et Heldr. quæ differt indumento patulo-crispo viscido, foliis multò minoribus margine crispis, floribus minoribus, calycis dentibus tubo dimidio brevioribus. *N. Argolica*, *N. Italica* et affines bracteis dilatatis longius differunt.

NEPETA PARNASSICA Heldr. et Sart. MSS. (Sect. *Pycnonepetæ Bth.*)

N. multicaulis tota pilis patulo-crispulis viscidulis canescens-tibus villoso-sublanata, caulis basi frutescentibus prostratis ramosis, ramis adscendententi-erectis ramulosis, foliis breviter petiolatis triangulari-ovatis basi cordatis virentibus suprà rugulosis margine crenato-crispulis, floralibus subsessilibus diminutis triangulari-v. oblongo-lanceolatis mucronatis, summis integris, verticillastris numerosis, inferioribus remotis breviter pedunculatis, superioribus in spicâ oblongâ interruptâ approximatis, bracteis linearis-lanceolatis subulato-aristatis calycem subæquantibus angustè scarioso-marginatis nervo viridi percursis, calycis viridis tubo striato cylindrico fructifero ovato ore subobliquo dentibus æqualibus linearis-lanceolatis subulatis trinerviis tubum æquan-

tibus, corollae albidae villosae tubo exerto incurvo hirsuto praesertim in labio superiori, lobo medio inferioris ad basim barbato ad faucem purpureo-punctato v. hinc indè toto roseo, nuculis tuberculato-scabris.

Hab. freq. in m. Parnassi reg. mediâ 3-5000' alt. Augusto florens (Sart. 1846. Heldr. 1852 pl. exs. no 1872).

Tota planta odorem camphoraceo-aromaticum exhalat. Dulosomulticaulis, ramis- $1\frac{1}{2}$ ped., folia 6-14 lin. longa, 3-7 lin. lata, calyx 3 corolla 5 lin. longa. Species inter *N. camphoratum* et *N. Sibthorpii* quasi media. Prior recedit verticillastris fere duplo minoribus, bracteis angustioribus calyce quadruplo brevioribus, calycis ore erecto dentibus tubo dimidio brevioribus, corolla minore. *N. Sibthorpii* differt in primis indumento adpressè cinereo-velutino, foliis margine non crispis, verticillastris in apice ramorum spicato-congestis, bracteis oblongo-lanceolatis longius aristatis et latius scarioso-marginatis. (Heldr. et Sart. descrps. Nov. 1852.)

NEPETA SPRUNERI Boiss. (Sect. *Pycnonepeta Laxæ*.)

N. tota indumento brevissimo velutina canescens, caulis erectis vel ascendentibus parte inferiori ramosis ramis strictis, foliis breviter petiolatis e basi truncato-subcordatâ angustè oblongis obtusis crenulatis subrugosis concoloribus, floralibus verticillastra subæquantibus integris oblongis vel ellipticis acutis, verticillastris inferioribus longè distantibus superioribus confluentibus racemos longos formantibus, bracteis angustè linearibus acuminateis calycino tubo brevioribus, calycis breviter puberuli ore subobliqui dentibus lanceolatis tubum dimidium æquantibus, corollæ puberulæ tubo incurvo calycem æquanti, nuculis.....

Hab. in glareosis torrentium *Ætoliae* cl. Spruner.

Planta multicaulis $1\frac{1}{2}$ -2 pedalis, racemi centrales ferè pedales. Folia inferiora pollicaria 5 lineas basi tantum lata. Flores eis *N. Sibthorpii* subminores. Affinis indumento *N. Sibthorpii* Bth = *N. Argolicae* Bory et Chaub. quæ differt, verticillastris ferè omnibus in spicam oblongam confertis, bracteis latissimis. *N. Parnassica* Heldr. et Sartori differt indumento patulo-crispo viscidulo, foliis triangulari-ovatis margine crispulis, bracteis calycinisque

dentibus multò longiùs attenuato-aristatis, hisce calycis tubum æquantibus. *N. Orphanidea* longiùs distat indumento lanato adpresso, bracteis subulatis, etc. *N. Spruneri* est hæc species quam olim (Diagn. 7. 1ª Ser. p. 50) pro *N. Argolica* Bory et Chaub. haberam sed *N. Argolica* ex speciminibus loci classici *Naupliae* est ipsissima *N. Sibthorpii*.

NEPETA SPECIOSA Boiss. et Noë. (Sect. *Pycnonepeta Betonicoidæ*.)

N. perennis caule erecto acutè quadrangulo glabriusculo supernè sub lente pilis brevissimis curvulis hirto, foliis viridibus utrinquè sub lente pilis brevissimis adpressiusculis hirtellis cordatis ovato-oblongis obtusis obtusè crenato-dentatis inferioribus brevissimè petiolatis cæteris sessilibus, verticillastris 6-9 inferioribus dissitis foliis floralibus elliptico-lanceolatis eis subbrevioribus suffultis cæteris contiguis basi subnudis, bracteis subulatis hirtis calyce 2-3-plò brevioribus, calyce densè et crispulè hirtello cylindrico tubo subcurvato striato ore subobliquo dentibus breviter lanceolatis acuminatis tubo quadruplò brevioribus, corollæ violaceæ hirtæ tubo calyce duplò longiori curvato apice sensim et valdè ampliato labio inferiori longiori.

Hab. in subalpinis *Persiae* *Kurdistanicae* propè *Mendeli* cl. Noë, Floret Maio.

Planta sesquipedalis, racemus 4-5 pollicaris. Folia inferiora sesquipollcem longa pollicem lata, cætera sensim diminuta, flores circiter 7 lineas longi. Affinis *N. betonicaefoliae* C. A. Meyer quæ differt foliis molliter canescensibus, spicâ breviori vix interruptâ, calyce viloso, corollæ fauce minùs ampliatâ.

NEPETA MARIFOLIA Boiss. et Huet. (Sect. *Cataria*.)

N. perennis multicaulis tota adpressissimè cinereo-canescens, caulis tenuibus erectis flexuosis simplicibus ruriùs et parcè ramosis, foliis minutis breviter petiolatis e basi truncatâ oblongo-lanceolatis obtusis minutè crenatis utrinquè rugosissimis, floralibus diminutis calyces non æquantibus, verticillastris subsessilibus paucifloris racemos terminales laxos formantibus, bracteis linearibus brevissimis vix perspicuis calyce violaceo-lanato subincurvo

ore obliquo dentibus triangularibus, superioribus longioribus, corollæ hirtæ calyce duplo longioris tubo breviter exerto, nuculis sub lente obscurè tuberculatis.

Hab. ad radices montis *Techdaghi Armeniae* alt. 7000' cl. Huet du Pavillon. Fl. Junio.

Var. β *Calverti*. — Calyces violacei breviter et adpressè hirti nec lanati. Corollæ tubus magis exsertus, cæterum omnia speciei.

Hab. circà *Erzeroum* cl. Calvert.

Caules 10-12 pollicares. Folia majora 5 lineas longa basi $2\frac{1}{2}$ lata. Racemi 2-2 $\frac{1}{2}$ pollicares, flores paulò minores eis *N. racemosæ* cui valdè affinis est et quæ differt foliis multò majoribus viridibus vix rugosis basi cordatis ovatis.

NEPETA CALVERTI Boiss. (Sect. *Macronepeta*.)

N. perennis viridis sub lente indumento pilis brevissimis retrorsis adpressis constanti obsita, caulis erectis virgatis, foliis inferioribus..... superioribus breviter petiolatis e basi subcordatâ triangulari-ovatis obtusis utrinquè grossè et obtusè 5-6 crenatis, racemis laxis elongatis, florum fasciculis oppositis inferioribus pedunculatis superioribus sessilibus, foliis floralibus parvis subpetiolatis oblongis acutis integris, bracteis angustè lanceolatis acuminatis calyce multò minoribus, calyce rubello setulis brevissimis aspero angustè cylindrico incurvo in limbum sensim ampliato, ore obliquo dentibus ovatis acuminatis superiori sublongiori, corollæ hirtulæ violaceæ calyce $2\frac{1}{2}$ -plò longioris tubo curvato exerto labio inferiori longiori, nuculis.....

Hab. circà *Erzeroum* cl. Calvert.

Planta mihi quoad partem inferiorem ignota, habitu, inflorescentiâ depauperatâ *N. teucriifoliam* W. referens ab eâ corollæ tubo multò breviori discedens et formâ dentium calycis inter affines insignis.

NEPETA TRICHODONTA Boiss. et Noë. (Sect. *Oxynepeta*.)

N. perennis tota indumento brevissimo crispulo canescens, caulis erectis jam paulò suprà basim paniculatis, foliis brevissime petiolatis sessilibusque oblongis integerrimis obtusis, floralibus

lanceolatis linearibusque acutis cymas æquantibus, cymis densiusculis pedicellatis patulè et molliter hirtellis, bracteis e basi linearisetaceis patulo-subcurvatis calyces æquantibus cærulescentibus, calycis pilis crispulis hirsuti dentibus cærulescentibus e basi lanceolatâ setaceo-acuminatis tubo subæquilongis, corollâ rubro-violacea hirtâ calyce longiori.

Hab. circâ *Diarbekir Assyria* cl. Noë. Floret Maio.

Affinis *N. heliotropifoliae* Lam. eodem indumento eademque formâ foliorum donatae et quæ differt cymis laxis breviter puberulis, calycisque corollam æquantis dentibus lanceolatis tubo brevioribus. An tumen nostra ulterius ad varietatem *N. heliotropifoliae* reducenda?

NEPETA CURVIDENS Boiss. et Balansa. (Sect. *Oxynepeta*.)

N. perennis pallidè virens tota indumento brevissimo obsita, caulis erectis ferè a basi latè paniculatis, foliis inferioribus breviter petiolatis ovatis obtusis crenatis rugulosis, intermediis subsessilibus oblongis lanceolatisve integris vel obsoletè crenatis superioribus et floralibus lanceolato-linearibus acutis mucronatis, cymis densis pedunculatis, bracteis linear-lanceolatis acerosis squarroso-patentibus calyces æquantibus vel superantibus, calyce viridi pilis crispulis hirto dentibus lanceolatis squarroso-recurvris tubo brevioribus, corollâ violacea calyce breviori, calyce fructiferò ovato, nuculis lèvibus.

Hab. in collibus et agris otiosis *Cappadociae* circâ *Karahissar* alt. 1200 metr. cl. Balansa. Floret Junio.

Hæc species quam priùs pro formâ *N. heliotropifoliae* habui ab ea differt foliis magis crenatis rugosulis, calycibus viridibus nec violaceis fructiferis brevioribus ovatis, bracteis et dentibus calycinis squarroso-recurvris acerosis albidis, corollâ minori.

NEPETA HISPANICA Boiss. et Reuter. (Sect. *Oxynepeta*.)

N. perennis tota indumento brevissimo crispulo canescens caulis paniculatis, foliis inferioribus breviter petiolatis cæteris sessilibus oblongis obtusis obtusè crenulatis, superioribus acutiusculâ serratis, floralibus lanceolatis integris, cymis densiusculis breviter pedunculatis, bracteis angustè lanceolato-linearibus

calyces æquantibus, calycis cani dentibus lanceolatis tubo subæquius longis post anthesin erecto-patulis, corollâ adpressè hirtâ albâ vel carneâ calyce sublongiori.

Hab. in *Hispaniae* in cultis, *Arganda* propè *Matritum* herb. *Pavon*, in provinciâ *la Mancha* *Rodriguez*, in arvis propè pagum *Maria* regni *Granatensis Orientalis* *Bourgeau* 1851. Fl. Junio.

Planta pedalis sæpè autem humilior, affinis *N. heliotropifoliae* a quâ differt indumento magis cano, foliis superioribus acutiusculè serratis nec integerrimis, calyce breviori, corollis albis nec violaceis.

NEPETA VIOLÆFOLIA Boiss. et Noë. (Sect. *Micronepeta*.)

N. annua viridis sub lente pube brevissimâ pruinosa glandulosâ obsita, caule erecto parcè ramoso, foliis breviter ovatis cordatis obtusissimis obtusè crenatis infimis longè cæteris breviter petiolatis teneris, floralibus lanceolatis mucronatis integris, florum fasciculis densiusculis ad ramorum lateralium extremitatem sub-solitariis in caule centrali racemum interruptum formantibus inferioribus pedunculatis superioribus sessilibus, bracteis lanceolatis acrosis violaceis strictis calyces æquantibus, calyce apice violaceo angustè tubulo subcurvato papillis elongato-conicis pubeque brevissimâ glandulosâ adsperso ore subobliquo dentibus lanceolatis mucronatis trinerviis superioribus paulò longioribus latioribusque, corollâ violacea calyce subduplicata longiori hirtulâ tubo recto breviter exerto sensim ampliato.

Hab. in subalpinis *Kurdistaniae Persiae* versus *Mendeli* cl. Noë. Floret Maio.

Planta vix pedalis, folia inferiora pollicem ferè longa lataque. Cymæ capituliformes 6-9 floræ inferiores pedunculatae in racemo centrali verticillastra 5-6 formantes. Corolla 6-7 lineas longa. Species elegans ex affinitate *N. Ispahanicae* et *Schirazianæ* a quibus indumento et floribus multò longioribus differt.

SCUTELLARIA PEREGRINA L. Bh. var. *adenotricha* Boiss. et Heldr.

Caules foliaque glabri. Racemi florales calycesque præter indumentum brevissimum crispulum pilis glandulosis sparsis obsiti.

Sc. adenotricha Boiss et Heldr. MSS. in Heldr. et Orphan. Centur. Floræ Græcæ exs.

Hab. in collibus *Bœotiae* Spruner! *Parnasso* Heldreich! *Orphänides* Fl. Græc. n° 430, monte *Parnes Atticae* Orph.!

Var. *Sibthorpii* Boiss. et Reut. Comm. ad Fl. Græc. MSS.

Caules et folia plūs minusve velutino-hirta. Racemi florales calycesque pilis crispulis pilosi prætereaque pilis longioribus glandulosis patulis obsiti.

Sc. Sibthorpii Boiss. et Reut. MSS. — *Sc. peregrina* Sibth. Fl. Græca, tab. 582. — *Sc. Columnæ* & *Sibthorpii* Bth in DC. Prodri.

Hab. *Byzantii* Sibth. ! Auch. ! *Cariæ* et *Phrygiæ* Boiss. ! *Cypro* Sibth.; *Syriæ* et *Libano* Boiss. ! *Tauro Cilicico* et *Cappadociæ* Balansa ! Graciæ in monte *Malevo Laconiae* Orph. Fl. Græca exs. n° 66, in monte *Kyllene* propè *Trikala* Heldr. !

Var. *Parnassica*. — Planta plerumquæ humilior breviter puberula. Racemi et calyces indumento-brevi sparsa criso pilisque glandulosis longioribus obsiti, corollæ labium superius apice extus pilis longioribus hirsutum.

Hab. in regione superiori *Parnassi* ad *Carcaria Guicciardi* ! in parte superiori montis *Parnes Atticae* Heldreich !

Varietates hic enumeratae transitus manifestos etiam in eodem loco exhibere videntur et characteres communes habent id est indumentum duplex racemi, corollas breves intensè violaceas, folia floralia calyces fructiferos subæquantia aut etiam superantia.

Var. *adenotricha* est vera *Sc. peregrina* Bth e Siciliæ et Italiæ. Var. *Sibthorpii* omnino *S. peregrinæ* nec cum cl. Bth. *Sc. Columnæ* adnumeranda est nam hæc longius differt corollis elongatis pururascentibus, bracteis semper minutis.

SCUTELLARIA STOCKSII Boiss. (Sect. *Lupulinaria*.)

Sc. tota tomento molli brevissimo patulo cana basi suffrutescens caudicibus prostratis abbreviatis tortuosis, ramis brevissimis patulæ hirsutis approximatim foliosis, foliis integris obovatis ellipticisve obtusis basi in petiolum brevem longiusculè attenuatis, spicis terminalibus densis brevissimis paucifloris, foliis floralibus ellipticis acutiusculis tomentosis herbaceis calyces occultantibus eisque sub anthesi 3-4-plō longioribus, calycis truncati minutis

labio superiori longè hirsuto, inferiori paulò breviori glabro, corollâ hirtâ calyce multoties longiori, calyce fructifero.....

Hab. in ditione *Beloutschistan* ad *Chehel Tun* cl. et beatus Stocks.

Habitus *Ajugæ salicifoliae* var. *tomentosæ*. Caulis prostratus lignosus. Rami fragiles 2-3 pollicares erecti vel ascendentes. Folia majora 7-8 lineas cum petiolo longa $3 \frac{1}{2}$ lata, floralia 4-5 longa 2 lata. Spicæ breves foliis occultatæ. Calyx sub anthesi lineæ $\frac{1}{2}$, longus, corolla 10-11 lineas longa. Species nulli sectionis prius affinis.

TAPEINANTHUS BRAHICUS Boiss.

T. annuus pumilus e collo sæpius ramosus caulis erectis foliosis parte inferiori breviter hirtis parte floriferâ patulè hispidis, foliis lanceolatis acutis basi longè angustatis inferioribus glabrescentibus floralibus diminutis densè tomentoso-hispidis floribus duplò longioribus, calyce longè et patulè hispido per anthesin ob-conico-cylindrico dentibus triangulari-lanceolatis subulato-acuminatis tubo triplò brevioribus superioribus sublongioribus fauce intùs hirsutâ, corollâ roseâ parvâ calyce sublongiori, calyce fructifero acreto deflexo latè campanulato dentibus subpatulis.

Hab. in ditione *Beloutschistan* ubi detexit cl. et beatus Dr. Stocks.

Plantula 3-4 pollicaris habitu, characteribus valdè affinis *T. Persico* qui differt indumento brevissimo viscidulo, calycis dentibus brevissimè triangularibus tubo sextuplò brevioribus, corollæ tubo longè exerto.

SIDERITIS CILICICA Boiss. et Balansa. (Sect. *Empedoclea*.)

S. caulis ascendentibus vel prostratis vix suffrutescentibus, ramis erectis strictis infernè albo-lanatis parte floriferâ flavidis patulè glanduloso-hirtis, foliis inferioribus et ramorum steriliū elongatorum albo-lanatis oblongo-lanceolatis obtusis basi attenuatis superioribus breviter glanduloso-hirtis flavidis reticulatis e basi cordatâ oblongis acutiusculis, verticillastris numerosis distinctis racemos longos simplices sæpius e basi ramosos paniculatos formantibus, foliis floralibus flavidis reticulatis breviter hirtulis ovato-cucullatis breviter et obtusè acuminatis calyces ob-

tegentibus, calycis breviter glanduloso-pilosi dentibus lanâ sparsâ obsitis tubo ferè dimidiò brevioribus elevatim trinerviis latè linearibus obtusiusculis, corollæ luteæ adpressè hirtæ tubo brevissimè exerto limbo minuto.

Hab. in *Ciliciâ littorali* inter pagos *Bouloukli* et *Alla dagh* propè *Mersina* cl. *Balansa*. Floret Junio ineunte.

Bipedalis, racemi sæpè pedales, folia pro plantâ non magna, intermedia pollicem vel sesquipollicem longa 4–5 lineas lata, verticillastri pollicem dimidium distantes, superiores magis approximati. Calyx florifer 4 lineas tantùm longus. Species in grege difficillimâ dentibus calycinis linearibus obtusiusculis nec lanœcolatis acuminato-spinulosis insignis.

SIDERITIS RÆSERI Boiss. et Heldr. (Sect. *Empedoclea*.)

S. basi suffrutescens caulis prostratis vel ascendentibus ramosis ramis erectis simplicibus lanâ adpressâ canis sterilibus abbreviatis floriferisque basi densè foliosis, foliis inferioribus oblongo-spathulatis in petiolum attenuatis albo-lanatis subintegris, caulinis sessilibus oblongo-lanceolatis acutis subrecurvis obsoletè crenulatis rugulosis adpressè canescentibus, verticillastris 5–6 remotis, floribus floralibus membranaceis flavidis vel rubello-nigricantibus breviter ovatis cucullatis abruptè et breviter mucronatis calyces non æquantibus, calyce tubuloso-campanulato extùs lanato dentibus lanceolatis acutis tubo brevioribus glanduloso-hirtis, corollæ luteæ extùs et ad faucem hirsutæ tubo calyce breviori, labiis æquilongis, inferioris lobo intermedio latissimo.

Hab. in regione intermediâ et abietinâ montis *Parnassi* Heldr.! Orph.! Guicciardi! Fl. Augusto.

Rami pedales vel paulò longiores. Folia e minutis sectionis, inferiora cum petiolo ferè pollicem longa 3–4 lineas lata, caulina longiora angustiora. Verticillastri inferiores pollicem et amplius distantes, bractæ 4–5 lineas longæ 5–6 latae. Calyx 4 lineas longus. Species elegans nulli arctius quam S. *Lycia* Boiss. affinis foliis etiam minoribus et magis canis donatae et quæ inter alias notas foliis floralibus herbaceis duris in mucronem duplò longiorrem patulo-recurvum abeuntibus differt. S. *Sicula* Ucr. cuius habitus et inflorescentia similes sunt differt foliis omnibus longioribus

densè albo-pannosis, foliis floralibus membranaceis ejusdem formæ sed calyces æquantibus, calycis dentibus brevioribus.

SIDERITIS SYRIACA L. var. *condensata* Boiss. et Heldr.

Rami plerumque humiliores, verticillastra omnia præter inferiora 1 vel 2 in spicam terminalem densam oblongam approximata, cæterū indumentum albo-pannosum et omnia speciei.

Hab. in regione superiori montis *Delphi Eubeæ* inter lapides alt. 4500'-5100' Spruner! Heldreich! Floret Augusto.

SIDERITIS FLORIDA Boiss. et Heldr. (Sect. *Empedoclea*.)

S. basi suffrutescens tota adpressissimè cana caulis abbreviatis ascendentibus, ramis erectis quadrangulis simplicibus vel rariū parcè ramosis, foliis integris concoloribus subtùs rugulosis inferioribus in petiolum attenuatis oblongo-subspathulatis obtusis superioribus oblongo-lanceolatis acutis, floribus in spicas terminales solitarias vel subternas cylindricas densas dispositis, foliis floralibus pube glandulosâ brevissimâ hirtellis margineque breviter ciliatis viridibus tenuiter reticulato-nervosis ovatis in cuspidem teneram patulam abruptè attenuatis calyce longioribus, calycis adpressiusculè et longiusculè hirsuti dentibus lanceolatis tubo æquilongis, corollæ hirtæ flavæ limbo majusculo e calyce exerto.

Hab. in regione sylvaticâ *Olympi Thessali* propè cænobium *Santi Dionysii* cl. Heldreich. Floret Julio.

Rami pedalis vel sesquipedales, folia caulina inferiora $2\frac{1}{2}$ pollices longa 4-5 lineas lata. Spicæ 2-3 pollicares aliquandò fructiferæ semipedales 9-10 lineas late. Calyx 5-6 lineas, corolla 8 longa. Species spicis compactis longis crassis insignis hoc charactere et foliorum formâ et indumento nulli accedens proprius quam *Sc. Scardicae* Griseb. cuius specimen junius tantum comparare potui sed quæ habet bracteas minimè glandulosas longè et adpressè hirtas et insuper e descriptione corollas calyce breviores. *S. Taurica* indumento albo-araneoso bracteis minutis spicisque multò tenuioribus longius differt.

SIDERITIS ARGUTA Boiss. et Heldr. (Sect. *Empedoclea*.)

S. basi suffrutescens tota tenuiter araneoso-sublanata grisea, ramis ascendentibus elongatis, foliis oblongis breviter acuminatis spinuloso-mucronatis apicem versus argutè et tenuiter denticulatis reticulato-venosis inferioribus in petiolum brevem attenuatis superioribus coriaceis sessilibus, verticillastris omnibus præter summos distinctis remotis racemos longos simplices vel basi ramosos formantibus, foliis floralibus adpressè et breviter hirtis ciliatis virentibus ovato-rotundis abruptè et breviter acuminatis calyces ad medium usquè occultantibus, calyce brevissimè glanduloso-hirto dentibus triangulari-lanceolatis ciliatis dimidio tubo paulò longioribus, corollæ luteæ adpressè hirtæ tubo apice sub-exerto limbo minuto.

Hab. in saxosis apricis *Tauri Pamphylici* in valle *Marla* ad radices montis *Gheidagh*. 10 Julio 1845 legit cl. de Heldreich.

Planta sesquipedalis, folia inferiora sesquipollicem longa 6 lineas lata superiora sensim diminuta, verticillastris parvi inferiores 1-1 $\frac{1}{2}$ pollicem distantes, calyx 4 lineas longus. Foliorum dentibus et indumenti naturâ refert *S. condensatam* B. et Heldr. earumdem regionum oriundam cuius verticillastra in spicas oblongas valdè compactas approximata sunt calycesque longè hirsuti 5 lineas longi. Doleo cæterùm limites variationum in hâc sectione difficiili nondùm datis notas esse.

SIDERITIS PELOPONNESIACA Boiss. et Heldr. (Sect. *Empedoclea*.)

S. basi suffrutescens crispè et laxiusculè lanata flavo-virens, ramis ascendentibus, foliis brevissimè petiolatis sessilibusve oblongo-spathulatis oblongisve obtusis obtusè crenulatis margineque sæpè obsoletè crispulis, superioribus oblongo-lanceolatis acutis, verticillastris inferioribus distinctis superioribus in racemum densiusculum brevem approximatis, foliis floralibus hirsutis submembranaceis flavidis e basi ovatâ acuminatis inermibus calyces occultantibus, calycis albo-hirsuti dentibus lanceolatis acutis dimidio tubo longioribus, corollæ luteæ adpressè hirtæ tubo inclusa.

Hab. in regione superiori montium *Olenos* et *Kyllenes Peloponnesi* alt. 5500'–6500' cl. de Heldr.

Species affinis *S. theezanti* pro quâ eam primum habuimus, haec tamen quam tantum ex montibus *Malevo* et *Taygeto* Laconiæ genuinam vidimus sat differre videtur indumento densiori tomentoso, foliis inferioribus ovatis, præsertim bracteis crassioribus magis herbaceis longissimè acuminatis corollisque minoribus calycem vix superantibus.

SIDERITIS PHLOMOIDES Boiss. et Balansa. (Sect. *Empedoclea*.)

S. caulis suffruticosus prostratus tota indumento brevi papillari-glanduloso pilisque longis adpressiusculis hirsuta flavo-virens, ramis erectis abbreviatis simplicibus, foliis oblongo-spathulatis obtusè crenulatis obtusis inferioribus longè superioribus brevius petiolatis, verticillastris 4–5 remotis, foliis floralibus reticulato-nervosis submembranaceis e basi ovato-subcordata longè acuminatis calyces suboccultantibus inferioribus longissimis, calycis minutè glandulosi adpressèque hirti dentibus lanceolatis longè spinuloso-acuminatis dimidio tubo longioribus corollam flavam hirtam subaequantibus.

Hab. in monte *Masmeneu Dagh* in *Cappadociâ* inter *Taurum* et *Caesaream* sito. Fl. Augusto cl. Balansa.

Rami semipedales vel paulò longiores. Folia inferiora pollicem circiter longa 5–6 lineas lata petiolo pollicari vel longiori suffulta, bracteæ infimæ 12–15 lineas, cæteræ 9–10 longæ Calyx 6 lineas longus. Species a. *S. Peloponnesiacâ*, *Pisidiacâ* et affinibus inter alias notas foliis longè petiolatis et calyce longiori non tantum acuto sed longè spinuloso-acuminato insignis.

SIDERITIS VESTITA Boiss. (Sect. *Eusideritis*.)

S. suffrutescens decumbens cæspitosa intricata, ramis brevibus erectis rigidis angulatis simplicibus basi densè superiùs laxè foliosis foliis parvis sericeo-lanatis oblongo-linearibus acutis integris vel utrinquè minutè unidentatis, superioribus sæpè glabrescentibus, verticillastris parvis 2–4 distinctis rariùs subdistantibus sæpiùs in spicam ovatam aggregatis, bracteis villosis ovato-rotun-

dis calyce dimidiò brevioribus ad medium ferè usquè in dentes lanceolatos tenues fissis, calycis densè albo-villosi dentibus triangularibus longiusculè spinulosis tubo triplò brevioribus, corollæ flavæ tubo calyci æquilongo.

S. scordioides var. *vestita* Boiss. Voy. Esp. pag. 508.

Hab. in regione superiori montis *Sierra Nevada* Boiss! Funk! Bourgeau!

Var. *virens*. Folia breviùs et adpressé hirsuta.

S. scordioides var. *alpina* Boiss. Voy. Esp.

Hab. in parte calcareâ *Sierra Nevada* Boiss! Bourg. exs. 1851. N° 1425 a.

Hæc species quam in opere citato cum *S. Pyrenaicâ* Poiret— *S. scordioidi* var. Bth. combinaveram ab eâ specificè mihi distincta videtur. *S. Pyrenaica* habet folia longiora et præsertim spicas terminales crassiores semper valdè compactas, folia floralia calyces æquantia, dentes calycinos dimidio tubo sublongiores.

SIDERITIS BOURGÆANA Boiss. et Reut. (Sect. *Eusideritis*.)

S. breviter et *crispulè* hirtella griseo-virens caulis erectis suffruticosis dumulosis, ramis tenuibus virgatis erectis simplicissimis, foliis angustè linearibus acutis integerrimis, axillis fasciculos foliorum abbreviatorum juniorum edentibus, verticillastris numerosis dissitis 2 rariùs 3-4 floris, foliis floralibus herbaceis oblongo-lanceolatis patulis calyce subbrevioribus basin versùs utrinquè 2-3 dentatis, calycis glandulosi adpressèque albo-hirti dentibus lanceolatis acutis dimidio tubo sublongioribus, corollæ e sicco albidae hirtæ tubo breviter exerto.

Hab. in *Hispaniae* austro-orientalis collibus siccis, circà oppidum *Tovarra Murciani Regni* herb. Pavon, circà *Hellin*, et propè *Elche de la Sierra*, ad radices montis *S. Segura* cl. Bourgeau sub nomine *S. leucantha* var. *integrifolia* Cosson.

Planta pedalis, folia inferiora 4-6 lineas longa angusta, verticillastris 7-10 racemum semipedalem formantes, calyx vix tres lineas longus; *S. leucantha* Cav. in eisdem quoque regionibus crescentes et quæ a nonnullis *S. hirsuta* formis ægrè distinguenda est a nostrâ differt foliis oblongo-spathulatis dentatis, verticillastris

multifloris et præsertim foliis floralibus rotundatis æqualiter dentato-spinosis nec in cuspidem attenuatis.

SIDERITIS BALANSÆ Boiss. (Sect. *Hesiodia*.)

S. annua patulè hirsuta caule erecto humili a basi paniculataramoso ramis erectis ferè totâ longitudine floriferis, foliis breviter oblongo-lanceolatis obtusiusculis obsoletè crenulatis basi attenuatis, floralibus angustatis acutis calyces subæquantibus, verticillastris omnibus contiguis spicam elongatam continuam formantibus, calycis patulè hirti nervosi tubulosi basi subgibbi labio superiori indiviso dentibus æquilongis oblongo-lanceolatis aristato-mucronatis, fauce brevissimè hirtulâ, corollæ albæ tubo inclusò limbo minimo calycis dentibus subbreviori labio superiori hirsuto, nuculis ovatis carinato-compressis sparsim tuberculatis.

Hab. ad *Gülek Boghas* in *Tauro Cilicico* cl. Balansa pl. exs. N° 569. Floret Junio.

Hæc planta quam priùs ex charactere labii calycini superioris indivisi pro *S. Romana* habui ab eâ differt verticillastris in spicam continuam condensatis, foliis floralibus flores non superantibus, calycis duplò majoris dentibus æqualibus nec valdè inæqualibus fructiferis minus divaricatis, fauce hirtulâ nec longè pilosâ. Corollæ limbus ex sicco minor videtur. Nuculæ duplò majores sunt sparsiùs tuberculatae. Cl. Gasp. *S. approximatam* descripsit plantam Siculam mihi ignotam et floribus in spicam approximatis quoque gaudentem sed ex cl. Gussone hæc species cæterùm omnes *S. Romanae* characteres habet.

SIDERITIS LYCAONICA Boiss et Heldr. (Sect. *Hesiodia*.)

S. annua caulinis pluribus pumilis erectis vel ascendentibus patulè hispidis, foliis parvis radicalibus confertis bombycino-lanatis ovato-rotundis breviter petiolatis apice obtusè crenulatis, caulinis oblongis sessilibus breviùs lanatis, verticillastris inferioribus distinctis superioribus sæpiùs contiguis, foliis floralibus oblongis mucronulatis calyces æquantibus, calycis longè et laxè lanati labio superiori tridentato dentibus omnibus lanceolato-spinulosis, corollâ albâ extùs hirtâ calyce subbreviori.

Hab. in collibus tophaceis aridis inter *Beychehr* et *Koniah* cl. Heldreich anno 1845. Fl. ineunte Junio.

Caules 3-5 pollicares, folia radicalia tres lineas caulina 4 lata, flores magnitudinis eorum *S. Romanæ* cui affinis est et a quâ indumento laxè bombycino partis inferioris plantæ, formâ et minutie foliorum, corollis e sicco albis nec fusco-citrinis specificè differre videtur.

STACHYS PINETORUM Boiss et Balansa. (Sect. *Eriostachys* Bth.)

St. perenniis caule quadrangulo elato viridi crispulè tomentoso medium versùs sèpè viscidulo, foliis amplis teneris suprà viridibus breviter hirtis subtùs albo-tomentellis e basi cordatâ ovatis vel ovato-oblongis circumcircâ crenatis crenis ovatis inferioribus longè superioribus breviùs petiolatis, verticillastris 6-7 remotis racemum longum simplicem vel basi 2 ramulis auctum formantibus, foliis floralibus herbaceis oblongis breviter acuminatis sessilibus inferioribus verticillo longioribus cæteris angustis et brevioribus, calycis subincurvi basi longè hirsuti supernè breviter glanduloso-hirti dentibus æqualibus lanceolatis acutis spinulosis dimidiis tubi longitudine, corollæ (e sicco carneæ?) labii æquilongis superiori integro utroque extùs longè ciliato, tubo suprà basin annulo modicè piloso valdè obliquo instructo.

Hab. in sylvis *Pini laricionis* ad septentrionem *Pylarum Ciliariarum* sitis cl. Balansa. Fl. Augusto.

Planta 2-3 pedalis, folia intermedia 3-4 pollices longa 2-2 $\frac{1}{2}$ lata, flores eis *S. alpinæ* ferè minores. Species corollis penicillatis intùs obliquè annulatis quodammodo affinis *S. Heracleæ* quæ longè differt foliis angustis longè ciliatis concoloribus bracteolisque longioribus latioribusque. Ab omni grege *St. Germanicae* et *Creticae* differt nostra foliis tenuioribus amplioribus non rugosis et hac notâ accedit ad *St. spectabilem* Choisy e Persiâ boreali, Armeniâ et Kurdistaniâ oriundam, verticillastris subcontinguis, bracteis calyces subæquantibus, corollæ extùs breviter hirtæ labio inferiori longiori distinctam.

Obs. *St. Cassia* Boiss. in montibus *Macedoniae* v. gr. *Korthiat* propè *Thessalonicam* quoque occurrit, Heldr. pl. exs. 1851 sub

St. Italicā var. *chondrostachyde*. Huc quoque Aucher No 1707 e
Thraciâ.

STACHYS PENICILLATA Heldr. et Sartori. (Sect. *Eriostachys*.)

St. tota lanâ laxiusculâ albicans, caulis quadrangulis erectis simpliciusculis modicè elatis, foliis e basi truncatâ vel subcordatâ oblongis rugosulis minutè crenatis obtusis facie inferiori paulò magis canis inferioribus longè cæteris breviùs petiolatis, verticillastris inferioribus distinctis superioribus confluentibus, foliis floralibus sessilibus oblongis obtusis crenatis inferioribus solis verticillo longioribus, bracteolis linear-setaceis plumosis calyce dimidiò brevioribus, calycis densè albo-hirsuti dentibus triangularibus acutis tubo triplò brevioribus, corollæ carneæ labiis subæquilongis superiori retuso longè albo-penicillato, tubo calyce longiori intùs obliquè annulato.

Hab. in *Græcia* ferè totius montosis et alpinis, *Taygetus* Heldr., mons *Delphi Eubeæ* Heldr., *Parnassus* Sartori. Heldr. Orphan., montes *Chelmos* et *Kyllene Peloponnesi* Heldreich.

Hæc species a botanicis græcis sub nominibus *St. Italica* var. *alpinæ* vel. *St. dasyanthes* var. *alpinæ* quoque communicata, ex copiosis speciminiibus comparata, a. *St. Italica* cuius indumentum adpressè canum, folia angustiora et præsertim dentes calycini longè lanceolato-spinulosi demùm patuli longiùs distat et proprius *St. dasyanthi* Rafin. et præsertim *St. Germanica* affinis est, sed ambo differunt a nostrâ, foliis floralibus longioribus angustatis acutis verticillastra superiora etiam sæpiùs superantibus. Cl. de Heldreich legit in umbrosis propè *Lebadeam Bœotiae* et in campis propè *Katarine* ad radices *Olympi Thessali* speciem *S. penicillatae* characteribus affinem sed caule ramoso donatam et quæ probabiliiter hujus varietas est e loco calidiori orta.

STACHYS MERSINÆA Boiss. (Sect. *Eriostachys* Bth.)

St. perennis tota lanâ adpressiusculâ canescens, caulis elatis virgatis paniculato-ramosis, foliis oblongo-lanceolatis teneris rugosulis oblongo-lanceolatis in petiolum brevem basi longè attenuatis minutè et regulariter crenulatis acutiusculis, glomerulis infe-

rioribus racemorum pedunculatis cæteris sessilibus verticillastra remota formantibus, foliis floralibus angustè lanceolatis acutis mucronulatis calyces subæquantibus obsoletè denticulatis, bracteolis linearì-lanceolatis longè plumosis calyce paulò brevioribus, calycis crispulè lanati subincurvi dentibus lanceolatis longè spinulosis demùm patulis tubo æquilongis, corollæ minutæ calyce vix longioris labiis extùs longè pilosis superiori integro inferiori paulò longiori, tubo intùs oblique annulato.

Hab. ad pagum *Bouloukli* propè *Mersina Ciliciæ* littoralis in arvis incultis cl. Balansa pl. exs. 1855 N° 583.

Tripedalis proceriorque, folia inferiora 3-3 $\frac{1}{2}$ pollices longa 8-10 lineas lata, superiora angustiora, flores e sicco purpurascentes e minoribus sectionis. Priùs hanc plantam habueram pro varietate *St. Cassiae* cuius quoque calyces longè aristati sed hæc differt indumento omnino dissimili brevissimo adpresso, verticillastris in capitula oblongo-cylindrica confertis, floribus ferè duplò majoribus. Nostra species facie refert *St. Italicam* Mill. foliis angustis quoque donatam sed cuius caulis semper simplicissimus, folia floralia calyces superantia, corollæ multò majores notas differentiales graviores præbent.

STACHYS TRAPEZUNTEA Boiss. (Sect. *Stachyotypus*.)

St. caule ramoso ramisque tenuibus papillis brevibus retrorsis scabridis cæterùm glabris, foliis breviter petiolatis ovatis cordatis obtusè crenatis pilis sparsis brevibus adpressis obsitis, verticillastris 4-5 floris numerosis distinctis racemum secùs axim brevissimè glanduloso-viscidum formantibus, foliis floralibus parvis oblongis utrinquè attenuatis acutis integris, bracteolis nullis, calycis breviter campanulati breviter et parcè glandulosohirti dentibus triangulari-lanceolatis spinulosis demùm patentibus tubo brevioribus, corollæ rubræ breviter hirtulæ tubo calyce subduplicite longiori labio inferiori paulò longiori.

Hab. circà *Trapezuntem* in *Ponto* cl. Calvert.

Species mihi fragmento tantùm nota et ideo ulterius recognoscenda sed ut videtur a *St. sylvaticæ* cui affinis est distincta indumenti hispidi patuli defectu, ramis scabridis, foliis minoribus, bracteis calycibusque minoribus breviùs aristatis.

STACHYS LONGIFLORA Boiss et Balansa. (Sect. *Stachyotypus*.)

St. perennis tota indumenta patulo molli viscido longè hispida caulinibus tenuibus fragillimis foliosis secùs anfractùs rupium curvatis pendulisve, foliis petiolo eis æquilongo suffultis e basi cor-datâ ovato-rotundis acutis circumcircâ grossè dentatis dentibus triangularibus acutis, floralibus minutis petiolatis ovato-flabellatis acutis utrinquè argutè 1-2 denticulatis calyces superantibus, floribus oppositis axillaribus sessilibus racemos laxiusculos terminales et etiam ex axillis superioribus ortos formantibus, calycis campanulati viridis sparsim et patulè hirti dentibus e basi triangulari longiusculè spinulosis tubo ferè dimidiò brevioribus, corollæ viscidulæ purpurascens tubo calyce plus duplò longiori labio superiori retuso, inferioris duplò longioris latiorisque lobo intermedio multo majori.

Hab. in speluncis faucis *Guzel Deré* suprà *Sedichig* in *Ciliciâ littorali* propè *Mersina* cl. Balansa qui specimina rursùs florentia initio Octobris legit.

Folia majora diametro 1-1 $\frac{1}{2}$, pollicaria, racemi pollicares vel sesquipollicares, calyx 5 lineas corolla 15-16 longa. Species curiosissima fragilitate et habitatione propè *St. circinnatam* et *Guyonianam* collocanda a quibus corollæ tubo longissimo, formâque foliorum egregiè differt.

STACHYS VIRIDIS Boiss et Heldr. (Sect. *Stachyotypus*.)

St. perennis viridis pilis brevibus glandulosis aliisque longioribus patulis plus minusve hirsuta, caulinibus erectis elatis paniculato-ramosis, foliis sessilibus oblongo-lanceolatis acutis latè et obtusè crenulatis, verticillastris 6-8 floris numerosis præter infima subcontiguis spicas terminales elongatas formantibus, foliis floralibus lanceolatis acuminatis calyces æquantibus vel superantibus, bracteolis minutissimis pedicellos brevissimos florum non æquantibus, calycis campanulati glandulis stipitatis crebris pilisque sparsis patulis obsiti dentibus lanceolatis longè acerosis æqualibus tubo æquilongis, corollæ carneæ purpureo suffusæ tubo

calyce breviori, labio superiori extus piloso paulo breviori integro, nuculis tenuiter punctulatis.

Hab. in regione inferiori montis *Korthiati* propè *Thessalonicanam* et *Olympi Thessali* circà *Mitochi* cl. de Heldr. alt. 2000'. Fl. Junio Julio.

Planta bipedalis, folia inferiora 2-2 $\frac{1}{2}$ pollicaria pollicem lata, spicæ terminales ramorum sæpè semipedales. Flores magnitudinis eorum *St. spinulosæ* cui habitu accedit sed quæ longè differt radice annuâ, calycis dentibus ovatis, corollâ ochroleucâ, etc. *St. menthaefolia* cui amiciss. G. Reichenbach nostram speciem comparat eodem habitu donata differt calyce ob dentes superiores longius coalitos bilabiato, corollâ ochroleucâ, nostra potius justâ *St. Spruneri* collocanda.

STACHYS TEUCRIIFOLIA Boiss. et Kotschy. (Sect. *Stachytypus*.)

St. basi suffrutescens, caulis procumbentibus numerosis intricatis, ramis erectis virgatis quadrangulis viridibus sparsim et laxè sublanatis demum glabris simplicibus vel basi ramosis parte inferiori præsertim foliosis, foliis petiolo eis paulo breviori suffultis inferioribus e basi truncatâ vel subcuneatâ ovatis obtusis obtusè crenatis breviter hirtis suprà viridibus subtus canescensibus, foliis superioribus remotissimis minutis subsessilibus ovato-oblongis, verticillastris 3-4 in parte superiori rami denudati sæpius confertis inferiori sæpè distanti, foliis floralibus ovatis acutis flores vix æquantibus, bracteolis oblongis mucronatis calyce ferè dimidiò brevioribus, calycis breviter glanduloso-hirti campanulati dentibus triangularibus acutis tubo ferè dimidiò brevioribus, corollâ....

Hab. in rupestribus argillosis propè *Eden Libani* alt. 5500', Julio jam defloratam legit cl. Kotschy.

Rami pedales longioresve, folia inferiora 9-10 lineas longa 6-7 lata, calyces tres ferè lineas longi. Affinis *St. distantii* Bth differt foliis minoribus obtusè crenatis, glabrescentiâ et præsertim calycis dentibus brevibus nec longè acuminate divergentibus.

STACHYS CHAMÆSIDERITIS Boiss. et Balansa. (Sect. *Stachyotypus*.)

St. perennis tota adpressissimè tomentoso-flavescens, caulis prostratis denudatis suffrutescentibus, ramis erectis vel ascendentibus pumilis simplicibus imà basi confertim foliosis foliis crassis rugulosis ovatis oblongis ellipticisve petiolo eis sàpè aequilongo suffultis basi rotundatis vel cuneatis rariùs subcordatis obtusis obsoletissimè crenulatis integrisve, foliis superioribus 2 vel. 4 remotis sessilibus ellipticis integris, floribus in capitulum terminale bracteatum densum sàpè 1 vel 2 verticillastris distinctis remotis subtùs auctum confertis, foliis floralibus oblongo-ellipticis acutiusculis calyces aequantibus, bracteolis linearì-setaceis calyce dimidiò brevioribus, calycis flavidò-virentis crispulè hirti dentibus lanceolatis acutis tubo plus dimidiò brevioribus, corollæ sulphureæ extùs tomentosæ tubo calyce vix longiori intùs suprà annulum horizontalem toto papillari-hirto.

Hab. in regione alpinâ superiori montis *Aslan Dach Antitauri* 12 leucis ad orientem *Cæsareæ* cl. Balansa. Floret ineunte Augusto.

Rami 6-8 pollicares. Folia inferiora 1 vel $1\frac{1}{2}$ -2 pollices longa latitudine variabilia. Capitula terminalia magnitudinis nucis. Calyces sub anthesi 4 dein 5-6 lineas longi. Species pulchra propè *St. citrinam*. B. et H. collocanda quæ differt indumento denso molli, calycis dentibus tubo quintuplò minoribus.

STACHYS LEUCOGLOSSA Griseb. var. *Anatolica* Boiss.

Caules parte inferiori pilis longis adpressiusculis hispidi, calyces non tantùm tuberculati sed papillis brevibus exasperati. Corollæ galea non puberula sed longè et adpressè hirsuta.

Hab. in *Tauro Cilicico* Kotschy ! Balansa ! *Tauro Pamphylico* suprà *Tourchalar* Heldreich !

STACHYS STENOSTACHYA Boiss. (Sect. *Chamaesideritis*.)

St. perennis e collo indurato pluricaulis, caulis ascendentibus virgatis foliosis simplicibus infernè præsertim longiusculè et cris-

pulè hirsutis, foliis longè adpressiusculè et sparsim hirsutis sessilibus inferioribus oblongo-spathulatis obtusis parte superiori obtusè crenatis, superioribus linear-i-lanceolatis acutiusculis denticulis ascendentibus acutiusculis, foliis floralibus lanceolatis integris infimis flores superantibus cæteris brevioribus, verticillastris 4-5 floris remotis spicas terminales angustas longas graciles formantibus, calycis campanulati viridis sparsim hirti nervosi dentibus triangularibus breviter spinulosis tubo brevioribus post anthesin erecto-patulis, corollæ albidae labio superiori paulò breviori longè hirsuto tubo inclusa obscurè annulato fauce hirtulâ, nucibus nigris tenuissimè et obscurè tuberculatis.

Hab. in parte inferiori montis *Cassii Syriae borealis* Boiss! Floret Junio ineunte.

Sesquipedalis, folia inferiora sesquipolllicaria 4 lineas lata, verticillastra 10-12 in spicam sæpè semipedalem disposita, calyx fructifer 3 lineas tantum longus. Hanc speciem hucusque habui pro varietate *S. leucoglossæ* Griseb. sed hæc differt caule ramosissimo, foliis superioribus magis angustatis longioribus integerrimis, dentibus calycis subulato-aristatis tubum æquantibus, corollæ multò majoris tubo tubum calycis superanti, labio inferiori galea duplò longiori.

STACHYS CILICICA Boiss. et Bal. (Sect. *Olisia*).

St. annua, caule recto pilis patulis apice glandulosis molliter hirsuto simplici vel apice paniculato-ramoso, foliis viridibus indumento brevi patulo viscidulo obsitis petiolatis ovato-oblongis obtusis basi rotundatis regulariter et obtusè crenatis, verticillastris 5-6 floris secùs ramos approximatis sed distinctis, foliis floralibus elliptico-oblongis sessilibus acutiusculis integris calyces paulò superantibus, calyce breviter campanulato pilis viscidis patentibus obsito dentibus triangulari-lanceolatis breviter spinulosis rectis dimidiâ parte tubi longioribus, corollæ pallidè luteæ hirtæ tubo longiori labio superiori paulò breviori.

Hab. in fauce *Guzelderé* suprà *Sedichig* in *Ciliciâ littorali* cl. Balansa pl. exs. 1855 sub. *St. annua*.

Hæc planta quam primùm pro *St. annua* habuimus ab eâ notis sequentibus differt. Indumentum caulis et foliorum patulum vis-

cidum est nec brevissimum vel nullum, folia caulinæ basi rotundata sunt nec cuneata, breviora obtusius crenata, floralia elliptica nec linearia, calycis latioris dentes brevissimè nec longè subulati recti nec falcati; corollæ paulò majoris tubus exsertus nec dentes calycinæ non superans.

STACHYS ANNUA L. var. *ammophila* Boiss. et Blanche.

Sæpius a collo ramosa ramis pumilis erectis vel ascendentibus, indumentum breve ramorum sæpius papillare crispum foliorum sparsum adpressiusculum, folia minora, calyces patulè et molliter hirti dentibus sœpè eis formæ typicæ brevioribus.

St. ammophila Boiss. et Blanche MSS.

Hab. in arenosis sœpè maritimis circà Beyrouth et Tripoli Syriae cl. Blanche.

Planta primâ facie a *St. annua* ob ramos abbreviatos prostratos, calyces minores brevius spinulosos abhorrens sed ab eâ non specificè separanda.

Obs. *St. macrosperma* Boiss. Diagn. est *St. Arabica* Hornem, quam eo tempore non noveram sed cum hæc species ex Syriae et Palestinæ cultis tantum nota sit nec in Arabiâ occurrat nomen aptissimum *St. macrospermæ* forsan servandum.

STACHYS OBSCURA Boiss. et Balansa. (Sect. *Olisia*.)

St. annua tota pilis patulis aliis brevioribus glandulosis aliis elongatis hirsuta obscurè virens, caule erecto quadrangulo simplici vel medium versus paniculato-ramoso, foliis breviter hirsutis oblongis basi subcordatis breviter petiolatis obtusè et profundiusculè crenatis, verticillastris numerosis subsexfloris distinctis, foliis floralibus sessilibus oblongo-lanceolatis acuminatis acutè serrulatis serraturis ascendentibus calyce longioribus subrecurvis, bracteis elliptico-linearibus acuminatis integris calyce brevioribus, floribus pedicellatis, calyce patulè hispido campanulato fructifero non accreto dentibus oblongo-lanceolatis abruptè et breviter spinulosis tubo tertiarâ parte brevioribus æqualibus, corollæ purpurascens extus longè et adpressè hirtæ tubo calyce breviori labio superiori breviori retuso, nuculis parvis.

Hab. in arvis derelictis ad *Mersina Cilicieæ* cl. Balansa. Floret Maio.

Specimina majora sesquipedalia, folia inferiora ferè bipollicaria pollicem lata, calyx fructifer 4 lineas tantum longus, corollæ limbus calycem parùm excedens. Species habitu et foliis *St. macrosperræ* Boiss. valdè affinis sed in hác calyces fructiferi valdè ampliati 7-8 lineas longi, corollæ limbus amplus e calyce valdè exsertus extùs breviter et sparsim hirtus, nuculæ tandem quadruplò majores.

LAMIUM PICTUM Boiss. et Heldr. (Sect. *Lamiopsis*.)

L. perenne caulis filiformibus diffusis ramis ascendentibus abbreviatis simplicibus, foliis glabris vel sub lente pilis adpressis sparsis brevibus obsitis inferioribus minimis ovatis basi rotundatis vel truncatis longè petiolatis superioribus paulò majoribus breviter petiolatis basi latè truncato-cordatis subreniformibus omnibus obtusè crenato-dentatis obtusis, verticillastris 2-4 floris ad apicem ramorum 2-3 approximatis foliis superatis, calycis adpressè hirtuli dentibus triangularibus acutis tubo dimidiò brevioribus demùm antrorsùm curvatis, corollæ hirtulæ roseæ purpureo-striatae calyce $3 \frac{1}{2}$ -plò longioris tubo recto sensim ampliato exannulato, labio superiori bilobo, antheris hirsutis.

Hab. in regione alpinâ montis *Parnassi* Heldr! Orphan! Guicciardi! Fl. Augusto.

Rami tenues 3-6 pollicares, folia inferiora 4-6 lineas longa lataque, superiora paulò rariùs duplò majora. Calyx florifer 4 lineas longus, corolla 13-15 longa. Affine *L. nivali* Boiss. et Heldr. quod in eodem jugo crescit et a quo cl. Botanici suprà laudati distinctum esse autumaverunt. *L. nivale* habet folia velutino-cinerea majora, dentes calycinis tubo æquilongos lanceolatos. *L. veronicaefolium* Bth nostræ speciei forsitan magis affine differre tamen satis videtur foliis omnibus latè reniformibus crenis paucioribus profundioribus, calycis dentibus apice longius aristatis, corollâ majori sesqui-bipollicari, labio superiori profundiùs bilobo. Cl. Heldreich legit in alpinis *Parnassi* suprà *Dipotamo* formum minorem graciliorem *L. picti* sub nomine *L. filicaulis* per errorem schedulæ distributam.

LAMIUM STRIATUM Sibth. var. *Cylleneum* Boiss. et Orphanides.

Folia acutiora acutiùsque dentata. Corolla paulò minor labio superiori minùs profundè bifido.

L. Cylleneum Boiss. et Orphan. MSS.

Hab. in monte *Kyllene* (*Ziria*) propè *Flambouritza* cl. Prof. Orphanides alt. 3500'.

Obs. *L. plebeium* Boiss. in Huet pl. Arm. exs. videtur tantùm varietas *L. reniformis* Montb. et Auch. dentibus calycinis longioribus.

LAMIUM MACRODON Boiss. et Huet. (Sect. *Lamiopsis*.)

L. annum pubē brevi adpressā hirtellum cinerascens a basi ramosum pumilum, foliis inferioribus petiolatis a basi truncatâ ovatis grossè et obtusè crenatis, floralibus majoribus sessilibus amplexicaulibus lobato-crenatis flores superantibus, verticillastris 2-3 approximatis densis, calycis hirsuti dentibus a basi lanceolatâ longè et tenuiter setaceis sub anthesi rectis tubo duplò longioribus fructiferis erecto-patulis tubo triplò longioribus, corollæ hirtæ roseæ tubo recto apice parùm ampliato calyce vix longiori intùs obscurè annulato, labio superiori indiviso, antheris barbatis, nucibus oblongo-triquetris virentibus eleganter albo tuberculato-vermiculatis.

L. orthodon Boiss. et Huet in pl. Armen. exs.

Hab. in *Armeniâ* propè *Tortoum* Huet du Pavillon, et *Erzeroum* Calvert, in regione inferiori montis *Masmeneu dagh* et inter segetes montis *Argæi* alt. 2000' metr. cl. Balansa.

Planta 2-4 pollicaris habitu et folii *L. amplexicaule* cui affinis est referens sed humilior, verticillastris magis condensatis. *L. amplexicaule* insuper valdè differt calycis dimidiò brevioris dentibus tubo æquilongis, corollæ tubo calyce triplò longiori, nuculis levibus. Calyx florifer *L. macrodontis* 4 lineas fructifer 6 longus. Nomen specificum mutavimus ob specimina fructifera posteâ observata in quibus dentes calycis subpatuli fiunt.

PHLOMIS CAPITATA Boiss. (Sect. *Gymnophlomis*.)

Phl. basi suffrutescens, ramis erectis abbreviatis simplicibus indumento adpressissimo stellato canescentibus, foliis eodem indumento adpressissimo tomentosis canis vel (praesertim paginâ superiori) flavidis suprâ lævibus subtùs reticulato-rugosis cordatis ovatis oblongisve obtusis inferioribus longè petiolatis superioribus subsessilibus, verticillastris in capitulum terminale foliatum ova-tum confertis, infimo aliquandò remotiusculo, foliis floralibus ellipticis utrinquè attenuatis acutiusculis calyces superantibus, bracteis paucis subulatis brevissimis, calycibus adpressè tomentosis flavidis pentagonis angulis elevatis dentibus linearibus rectis muticis subinæqualibus tubo triplò brevieribus, corollâ flavâ tomentosâ.

Hab. in regione alpinâ vallis *Gusguta Tauri Cilicici* alt. 6500' Kotschy pl. exs. No 451 ! Balansa ! Fl. Julio.

Planta 8-12 pollicaris, folia pollicem aut paulò amplius longa, 8-9 lineas lata. Capitula terminalia magnitudine ovi sed breviora. Hæc planta quam hucusque pro *Phl. Armeniacæ* varietate habui ab eâ suâ inflorescentiâ mihi distincta videtur.

PHLOMIS LINEARIS Boiss. et Balansa. (Sect. *Gymnophlomis*.)

Phl. rhizomate indurato caules basi procumbentes radicantes alios steriles alios floriferos simplicissimos erectos edentibus, foliis indumento stellato tenui laxo canescentibus rugulosis angustissimè lineari-lanceolatis obtusis in petiolum longè angustatis, verticillastris 1-4 distinctis, foliis floralibus sessilibus conformibus acutis flores superantibus, bracteis lineari-lanceolatis tubo calycinò sublongioribus, calycis densè et adpressè pannosi dentibus lanceolatis tubo subbrevioribus, corollâ flavâ extùs densè tomentosâ.

Phlomis angustifolia Bal. pl. exs. 1855 (per errorem Sched.) non Mill.

Hab. in regione inferiori montis *Masmeneu dagh Cappadociae* cl. Balansa, eamdem speciem nondùm floriferam in regioni superiori *Tmoli* suprà *Philadelphia* olim observavi.

Var. β *plumosa*. Calycis tubus lanâ densâ patulâ obsitus.

Hab. in regione alpinâ montis *Aslan-dach Cappadociae* 12 leucas ad orientem *Cæsareæ* cl. Balansa.

Caules $\frac{1}{2}$ -4 pedales, folia cum petiolo 3-6 pollices longa 3-4 lineas lata, flores magnitudinis eorum *Phl. Armeniacæ* sed calyces profundiùs dentati. Affinis huic et præsertim *Phl. lanceolatæ* Boiss. et Hohen. differt angustie foliorum, calycibus minùs manifestè pentagonis profundiùs dentatis dentibus coarctatis.

PHLOMIS LONGIFOLIA Boiss. et Blanche. (Sect. *Dendrophlomis*.)

Phl. fruticosa ramis glabratis rubellis junioribus pube stellatâ sparsâ obsitis, foliis virentibus suprâ parcè subtus copiosius stellato-puberis rugulosis breviter petiolatis e basi truncatâ longè lanceolatis acutiusculis crenatis, verticillastris 1-3 distinctis multifloris foliis floralibus sessilibus lanceolatis superatis, bracteis numerosis basi curvatis rigidis lanceolato-linearibus subpungentibus calyces æquantibus, calyce brevissimè stellato-puberulo apice truncato dentibus e basi brevissimè ovato-truncatâ latâ abruptè et breviter subulatis, fauce margine ciliatâ ciliis dentes æquantibus, corollâ aureâ tomentosâ.

Hab. in *Libano Berythensi* propè *Solima* cl. Blanche. Fl. Julio.

Planta ex unico specimine descripta et ut videtur distinctissima. Folia 3-3 $\frac{1}{2}$ pollices longa basi 7-8 lineas lata. Calyx 6 lineas longus. Affinis videtur in primis *Phl. viscosa* quæ quoque virens differt indumento viscido, foliis latioribus brevioribus, verticillastris majoribus et in primis calycis dentibus sensim et longius subulatis.

PHLOMIS MESOPOTAMICA Boiss. (Sect. *Oxyphlomis*.)

Phl. herbacea, caulis erectis ramosis tomento sparso stellato floccoso obsitis, foliis radicalibus....., caulinis brevissimè petiolatis oblongo-lanceolatis obtusis basi breviter cuneatis obtusè crenatis suprâ sparsim hirtis subtus pallidioribus rugulosis stellato-tomentosis, floralibus sessilibus elliptico-lanceolatis acutis subintegris verticillastra duplò superantibus, verticillastris numerosis distinctis, bracteis tenuissimè subulatis rigidulis calyce 2-3-plò brevioribus, calycis stellato-tomentosi angulati dentibus

e basi ovatâ linearî-subulatis rectis tubum dimidium subæquantibus, corollâ tomentosâ e sicco flavidâ.

Phl. pungens & *submutica* Bth in DC. Prodr.

Hab. in Mesopotamia inter Orfa et Suerek Kotschy pl. exs. 1843 N° 49.

Phl. pungens W = *Phl. herbaventi* var. *tomentosa* Boiss. Voy. Esp. cui cl. Bentham nostram speciem adsociavit meo sensu specificè differt indumento magis adpresso, bracteis durioribus calyces æquantibus, calycis brevioris dentibus tenuioribus patentibus. Nostra species inter *Gymnophlomidem* et *Oxyphlomidem* habitu est intermedia.

EREMOSTACHYS STOCKSII Boiss.

E. procera caule infernè glabrescenti supernè densè et breviter velutino simplici vel sæpius parcè ramoso, foliis oblongis grossè lobatis vel sæpius pinnatisectis segmentis incisis vel pinnatifidis terminali majori omnibus breviter papilloso-velutinis glabrescentibusue petiolo basi lanato in costam medium crassam abeunti, 9-15 verticillastris 6-8 floris omnibus distinctis racemos longos formantibus, foliis floralibus ovato-oblongis dentatis calyce brevioribus acutiusculis, bracteolis minimis subulatis, calycis campanulati densè et breviter albo-tomentosi apice non dilatati dentibus breviter ovatis abruptè et breviter spinulosis, corollâ densè tomentosâ.

Hab. in provinciâ Beloutschistan alt. 3000'-4000' cl. Stocks.

Species affinis *E. laciniata* a quâ differt foliorum segmentis quamvis variabilibus tamen brevioribus et minus dissectis, ideo folia ambitu lanceolata nec oblonga et infima sæpè tantum lobata. Flores eis *E. laciniata* dimidiò minores et indè racemi tenuiores et magis elongati, plerumquè ramosi nec simplicissimi, verticillastra remotiora, bracteæ minimæ ferè obsoletæ nec lanceolato-lineares tubum calycis ferè æquantes. *E. loasæfolia* Bth earumdem regionum oriunda ex descriptione indumento rigido borragineo foliorum differt.

EREMOSTACHYS ACANTHOCALYX Boiss.

E. procera, caule glabrescenti in racemum simplicem elongatum abeunti, foliis ambitu oblongo-lanceolatis pinnatisectis plurijugis segmentis lanceolatis inciso-pinnatifidis terminali parùm majori omnibus glabrescentibus vel secùs nervos subtùs parcè setulosis petiolo costàque mediâ patulè et subretrorsùm hispidis tandem glabrescentibus, 6-8 verticillastris 6-8 floris distinctis inferioribus valdè distantibus, foliis floralibus triangulari-ovatis incisis, infimis verticillastro longioribus superioribus brevissimis subintegris, bracteis numerosis oblongo-lanceolatis linearibusque acerosis rigidis calyces subæquantibus calycibusque densè et minutè tuberculatis tuberculis sub lente stellato-pilosis setâ terminali longiori, calycis dentibus brevissimis truncatis retusis dorso in dentem validum basi carinato-plicatum divergentem productis, corollâ extùs pilosissimâ.

Hab. in regione Beloutschistan propè Doobund cl. Stocks.

Species foliorum divisione *E. laciniatam* referens, indumento brevissimo tuberculato-stellato pruinoso inflorescentiæ et dentibus calycinis eis specierum affinium validioribus 2 lineas longis notabilis. *E. loasefolia* e descriptione ab eâ differt inflorescentiâ longè densè et molliter pilosâ, *E. superba* verticillastris densè lataxis, foliis bipinnatisectis etc.

MARRUBIUM DEPAUPERATUM Boiss. et Bal.

M. totum adpressè et tenuiter tomentosum cinereum caulinibus parte superiori angustè paniculato-ramosis, foliis parvis tenuiter rugulosis inferioribus ovatis superioribus oblongo-cuneatis omnibus minutè et obtusè crenulatis, floralibus deflexis calyci æquilongis vel longioribus, verticillastris bifloris approximatis spicas longas graciles formantibus, calyce campanulato nervoso-sulcato dentibus 5 muticis brevissimis exterioribus binis paulò longioribus, fauce longè albo-pilosâ, corollæ albæ parvæ tubo breviter exerto.

Hab. in collibus saxosis Cappadocia ad pagum Ekrek inter Car-

Plant. orient. novar. Ser. sec. № 4.

saream urbem et fluvium *Zamanta sou situm* alt. 1500 metr. cl. Balansa. Floret Augusto.

Indumentum *M. peregrini*, folia eis hujus speciei multò minora, spicæ 2-3 pollicares basi laxæ, calyces vix 2 lineas longi dentibus exterioribus ejus diametro triplò brevioribus. Species inflorescentiâ suâ distinctissima.

MARRUBIUM FAUCIDENS Boiss. et Balansa.

M. caulibus ascendentibus simplicibus breviter tomentello-lutescentibus, foliis omnibus densissimè pannosis albo-lutescentibus obovatis vel obovato-cuneatis supernè crenatis floralibus verticillastris superantibus, verticillastris 2-3 terminalibus multifloris inter se remotis, bracteis subulatis tubo calycino paulò brevioribus, calycis pilis flavidis brevibus hirti dentibus subulatis apice glabris tubo triplò brevioribus, fauce densè pilosâ, corollæ parvæ albidae vel carneæ tubo inclusò galeâ bifidâ.

Hab. in montibus ad septentrionem *Pylarum Ciliciarum* sitis cl. Balansa. Floret Julio.

Species affinis *M. Kotschy*, *M. micrantho* et *Libanotico*, ab eis præter indumentum densius etiam in foliis floralibus pannosum differt dentibus calycinis longioribus gracilioribus apice glabris. *M. Astracanicum* et *M. brachyodon* indumento brevi vel laxo cæteris neglectis longius differunt. Nomen e gibbis dentiformibus faucis calycis a cl. Balansa observatis sed haec nota in specimibus exsiccatis perit.

MARRUBIUM CEPHALANTHUM Boiss. et Noë.

M. lanâ albida demùm flavescenti pannosum, caulibus pumilis 2-4 phyllis, foliis parvis ovatis in petiolum attenuatis obtusè crenatis floralibus oblongis flores æquantibus vel paulò superantibus, verticillastris 2-3 in capitulum terminale præter inferius aliquando distinctum condensatis, bracteis tenuiter subulatis calycis tubum æquantibus, calycis tomentosi dentibus a basi lanceolatâ subulatis apice nudis tubo triplò brevioribus, fauce pilosâ, corollæ tubo breviter exerto, galeâ bifidâ.

Hab. in rupestribus *Armenia meridionalis* ad Bakker Maaden

cl. Noë, in regione alpinâ montis *Masmeneudagh* inter *Tarsum* et *Cæsaream* cl. Balansa pl. exs. 1855 (sub. *M. micrantho*).

Caules longiores etiam post anthesim semipedales, folia caulinum sterilium 3-5 lineas longa, caulina paulò majora. Species inflorescentiâ peculiaris propè præcedentem ex formâ dentium calycis collocanda.

Obs. *M. condensatum* Boiss. in pl. Noë exsicce. a. *M. globoso* M. et Auch. non specificè differt cujus forma micrantha est magis condensata.

MARRUBIUM CYLLENEUM Boiss. et Heldr.

M. totum indumento albo-cinereo sericeo pannosum, caulis erectis vel ascendentibus simplicibus, foliis rugosis mollibus inferioribus ovato-rotundis subcordatis, floralibus ovato-oblongis breviter petiolatis omnibus obtusissimis obtusè crenatis, verticillastris 2-3 remotis multifloris, bracteis subulatis calycino tubo plerumque brevioribus, calycis breviter tomentosi striato-sulcati dentibus subulatis tubo triplò brevioribus erecto-patulis, fauce pilosâ, corollæ tubo inclusa, galeâ elongatâ bifidâ.

Hab. in saxosis montis *Kyllenes Peloponnesi* Heldr. alt. 3500'-7000'. Orphan. Fl. græc. exs. N° 299, montis *Chelmos Achaiae* Heldreich.

Species *M. velutino* e Parnasso quocum eam diù conjunximus affinis tamen characteribus sequentibus distincta. Indumentum minus flavidum, bracteæ breviores, dentes calycini tubo triplò breviores nec eum subæquantes minus patuli.

MARRUBIUM THESSALUM Boiss. et Heldr.

M. caulis ascendentibus simplicibus infernè laxè lanatis supernè tomentosis, foliis rugosis indumento albo-cinereo sericeo pannosis ovato-cuneatis petiolatis, floralibus oblongis sessilibus verticillastro sublongioribus omnibus crenatis, verticillastris 2-5 distinctis multifloris lanato-hirsutis, bracteis subulatis calycis tubo subbrevioribus, calycis tubo striato glabrescenti dentibus subulatis tubo æquialongis basi hirsutis apice glabris, fauce parcè albo-hirsutâ, corollæ albidæ tubo inclusa galeâ bifidâ.

Hab. in pascuis alpinis montis Olympi Thessali cl. Heldreich.
Floret Julio.

Species affinis *M. velutino* et *M. rotundifolio*. A priori differt indumento florum lanato calyces et bracteas subrecondenti nec brevi puberulo, a posteriori dentibus calycinis multò brevioribus ab utroque foliis floralibus angustatis nec rotundis *M. globosum* M. et Auch. indumento et habitu simile habet flores minores et præsertim dentes calycinos brevissimos.

MARRUBIUM HETERODON Boiss. et Bal.

M. adpressè cinereo-tomentosum, caulis erectis vel ascendentibus simplicibus, foliis rugosis acutiusculè crenatis caulum sterulum oblongis, caulinis et floralibus ovato vel oblongo-spathulatis his verticillastra superantibus, verticillastris 2-3 distantibus multifloris, bracteis eleganter hirtis subulatis calycem æquantibus, calycis striati longè hirti dentibus tenuiter subulatis totà longitudine ciliatis duobus tubum æquantibus cæteris brevioribus, omnibus rectis.

H. velutinum var. *heterodon* Bth. in DC. Prodr.

Hab. in regione alpinâ Tauri Cilicici Kotschy! Balansa! Species a *M. velutino* specificè distincta indumento tenuiori minus panoso, foliis turionum angustatis, foliis floralibus minus amplis sed præsertim bracteis tenuioribus ciliatis sæpè 7 lineas longis, calyce ferè longissimo generis cum dentibus 6-7 lineas longo, dentibus inæqualibus non rigidis nec patulis.

MARRUBIUM ALBUM Boiss. et Bal.

M. totum adpressè albo-tomentosum secùs partem inferiorem caulum et folia turionum niveo-lanatum, caulis erectis simplicibus vel ad basin inflorescentiæ 2 ramulis brevibus acutis, foliis turionum oblongis minutis subtùs præsertim densè niveis, caulinis oblongo-spathulatis minutè crenulatis rugosis subtùs magis canis, floralibus deflexis oblongo-linearibus verticillo æquilongis vel brevioribus, verticillastris 5-7 globosis multifloris inferioribus distantibus superioribus approximatis, bracteis subulatis muticis calycino tubo triplò brevioribus, calycis tomentosi brevis dentibus

5 lanceolatis muticis tubum dimidium æquantibus sub anthesi patulis dein squarrosis subrecurvis, corollæ albæ tomentosæ tubo inclusu galeâ breviter bifidâ.

Hab. in monte *Alidagh* cl. Balansa pl. exs. 1856 et propè *Kamechli Khan* ad basin montis *Karanfil dagh Cappadociae* Bal. pl. exs. 1855 sub *M. parviflоро* var. Floret Augusto.

Pulchra species habitu *M. parviflоро* F. et M. adeo similis ut pro eo eam habuerimus sed hoc in Cappadociâ quoque obvium præter partem superiorem plantæ glabrescentem differt dentibus calycis 8-10nis longioribus acerosis.

MARRUBIUM PESTALOZZÆ Boiss. (Sect. *Eumarrubium*.)

M. caudicibus prostratis radicantibus, caulibus erectis elongatis supernè parcè ramosis adpressè et tenuiter albo-lanatis, foliis rugosis supernè breviter hirtis pallidè virentibus subtûs canescens-tibus oblongis obtusis obtusiusculè dentatis basi cuneatis inferioribus longiusculè petiolatis superioribus subsessilibus, floralibus verticillastro paulò longioribus, glomerulis verticillastri densis 5-8 floris, bracteis subulatis calyce dimidiò brevioribus, calycis breviter stellato-tomentelli dentibus 5 rectis tubo dimidiò brevioribus 1-2 accessoriis brevibus sæpè adjectis, corollæ albæ tomentellæ tubo dentes calycinis vix superanti.

Hab. in montibus propè *Elmalu Lyciae* cl. Dr Pestalozza, circà *Ouchak* cl. Balansa.

Affine habitu et characteribus *M. albo* B. et Bal. quod differt dentibus calycinis longioribus eximiè patulo-recurvis.

MARRUBIUM BALLOTOIDES Boiss. et Balansa.

M. caulibus floccoso-lanatis supernè parcè et breviter paniculato-ramosis, foliis suprà rugosissimis griseis subtûs lanâ floccosâ albicantibus inferioribus orbiculatis, superioribus parvis oblongo-cuneatis verticillastro brevioribus, verticillastris approximatis, bracteis oblongo-cuneatis obtusè 3-5 dentatis dimidium calycem vix æquantibus, calyce tubuloso-subcampanulato breviter tomentoso griseo striato apice irregulariter 5-7 dentato dentibus aliis trilobis lobis ovatis obscurè mucronulatis exterioribus mino-

ribus aliis indivisis ovatis omnibus erecto-patulis, fauce parcè albo-villosâ, corollæ albæ limbo minuto brevissimè exerto.

Hab. ad *Balamout Kaivé* inter *Smyrnam* et *Magnesiam* ubi crescit in consortio *Marrubii vulgaris* cl. Balansa Jun. 1854.

Planta indumento foliis et habitu *M. vulgare* omnino referens sed ab eo et omnibus aliis generis bracteis non setaceis formâque dentium calycis *Ballotas* quasdam referenti longè discedens. Species propter hos characteres valde singularis et quam pro formâ hybridâ inter *Marrubium* et *Ballotam* forsitan habuisse sed nuculas omnino normales fert. *M. deserti* de Noë cæterum calycis dentes quoque ovatos habet sed indivisos.

BALLOTA MACRODONTA Boiss. et Balansa. (Sect. *Beringeria*.)

B. caulinibus suffrutescentibus procumbentibus sæpè tortuosis, ramis erectis vel ascendentibus patulè hirtis simplicibus vel parcè et breviter ramosis, foliis cordatis ovato-rotundis circumcircâ crenato-dentatis dentibus ovatis acutiusculis suprà viridibus hirtis subtus adpressè canis elevatim nervosis inferioribus petiolo eis vix breviori suffultis superioribus breviter petiolatis minutis flores non æquantibus, verticillastris 1-4 multifloris sæpius in spicam oblongam approximatis rariùs disjunctis, bracteis linearis-subulatis rigidis calyces æquantibus, calycis tubo cylindrico sulcato patulè hirto limbo patulo tubo æquilongo in dentes 10 a basi latiori subulatos patulo-recurvos sæpè subinæquales ferè ad basin usquè partito, fauce parcè hirtâ demùm subclausâ, corollæ e sicco purpurascens tubo e fauce brevissimè exerto galeâ hispidâ labio inferiori sublongiori.

Hab. in regione montanâ superiori montis *Masmeneudagh Capadociae* ad fines *Cilicie* siti cl. Balansa. Fl. Jul. Aug.

Rami 8-12 pollicares, folia inferiora diametro 9-10 lineas lata, verticillastra magnitudine nucis, calyx 7-8 lineas dentes tres lineas longi. Species calyce longè dentato insignis nulli arctè affinis propè *B. Italicam* collocanda.

BALLOTA ARMENA Boiss.

B. caulinibus erectis simplicibus patulè et molliter hirsutis, foliis

e basi subcordata ovato-rotundis subangulatis acutiusculis obtusè vel acutiusculè crenato-dentatis breviter petiolatis floralibus flores superantibus; omnibus breviter et molliter hirtis subtùs canescentibus prominenter nervoso-reticulatis verticillastris multifloris 5-7 distantibus, bracteis subulatis tubum calycis æquantibus, calycis patulè et breviter hirti sulcati limbo patulo tubo triplò breviori ad basin ferè usquè in 10 dentes e basi lanceolatâ subulatis apice glabros subinæquales partito, fauce pilosâ, corollæ tubo inclusò galeâ hirsutissima bidentatâ labio inferiorè sublongiori.

Hab. in *Armeniâ* cl. Calvert.
Species habitu accedens ad *B. Aucheri* quæ differt indumento densiori, bracteis linearibus, foliis obtusissimis et inprimis limbo calycino tubo vix breviori multò minus profundè partito. Magis affinis *B. Larendanæ* cujus caules ramosi, indumentum patulum viscidulum longius et inprimis limbis calycis in dentes breviter triangulares breviter fissus.

TEUCRIUM AROANIUM Orphanides. (Sect. *Teucris*.)

T. vix suffrutescens ramosissimum cæspitosum caulibus caudiculisque filiformibus denudatis prostratis radicantibus, ramulis brevibus herbaceis foliosis adpressè canis, foliis utrinquè adpresso-sissimè sed subtùs intensiùs canis ovato-oblongis obtusissimis integris in petiolum brevem attenuatis, racemis terminalibus secundis paucifloris, pedicellis calyci æquilonis vel brevioribus, foliis floralibus sessilibus ovato-ellipticis acutiusculis pedicello sæpè longioribus, floribus magnis, calycis campanulati viridis minutè stipitato-glandulosi dentibus tubo æquilonis æqualibus oblongo-lanceolatis attenuato-acuminatis trinerviis nervis lateribus marginantibus, corollæ laciniis lateralibus oblongis glabris inferiori majori oblongâ cucullatâ subtùs papillis longis crispulis hirtâ, staminibus longissimis.

Hab. in montis *Chelmos* (montes *Aroanii* Pausan.) *Achæa* re-gione superiori ad *Stygem* ubi rupes lætis vestit tapetibus. Alt. 5800'. Floret medio Julio. Cl. Prof. Orphanides.

Insigne Floræ Græcæ decus! Caules et rami subterranei plus minus elongati sæpè semipedales, ramuli foliiferi 1-2 pollicares

numerossissimi sed pauci in racemum floriferum abeentes. Folia cum petiolo 9-10 lineas longa 3-4 lata. Racemi 4-7 flori pollicares vel paulò longiores. Flores e sicco albidi forsitan cœrulei eos *T. fruticantis* referentes forsitan paulò majores. Calyx ejusdem formæ sed non canum et laciniæ acuminatae nec muticæ.

TEUCRIUM PROCERUM Boiss. et Blanche. (Sect. *Teucris.*)

T. caule erecto quadrangulo præter pilos nonnullos secus lineas transversas insertionis foliorum glaberrimo supernè in paniculam longissimam pyramidatam abeunti, foliis glaberrimis semel vel bis pinnatisectis laciniis longis integris latiusculè linearibus obtusis, foliis floralibus tripartitis laciniis brevissimis, pedicellis glanduloso-hirtulis calyce glanduloso sublongioribus, calycis breviter campanulati laciniis lanceolatis acutis tubo subæquilongis, corollæ cœruleæ extùs valde barbatae laciniâ inferiori oblongâ acutâ, filamentis longis hirtis.

Hab. in Libano v. gr. ad Solima Libani Berythensis Blanche et Merdj Berri suprà Saida Gaillardot. Huc quoque referendus N° 1599 Auch. ex Syriâ.

Planta sèpè tripedalis a *T. Orientali* Anatolico et Caucasio distincta statu, defectu indumenti patuli caulum et foliorum, foliis minus dissectis laciniis latioribus. Corollæ subtùs longius et densius barbata est et filamenta hirta nec glabra.

TEUCRIUM LANCIFOLIUM Boiss. (Sect. *Scorodonia.*)

T. caulibus subherbaceis erectis virgatis strictè paniculataramosis, foliis lanceolatis acutis basi in petiolum brevissimum breviter attenuatis obtusiusculè crenatis crenis approximatis ascendentibus utrinquè breviter puberulis subtùs canescentibus glandulis sessilibus adpersis rugulosis, floribus pedicellis erecto-patulis calyci æquilongis vel longioribus suffultis oppositis racemos laxiusculos formantibus, bracteis lanceolatis integris pedicellis et inferioribus flores superantibus, calycis brevissimè campanulati non reticulato-nervosi hirtuli dentibus ovatis superiori

sublatiōri mucronato cæteris aristatis, corollæ purpureæ hirtulæ tubo subexerto laciniā inferiori transversè latiori truncatā.

T. Lusitanicum Bth. in DC Prodr.—*Scorodonia lancifolia* Mœnch.
T. Asiaticum Jacq. Hort. Vind. III. tab. 44. Camb. Bal. non L.

Hab. in insulā Balearicā Majore in fissuris rupium *Puig Major* Cambessèdes.

Species hucusque confusa cum *T. Lusitanico* Lam. — *T. salviastro* Schreb. Link et Hoffm. Fl. Portug. tab. 2, summorum jugorum montis *Serra de Estrella Lusitaniæ* loco *Cantaro gordo* dicto incolæ (Welwitsch) et quod est fruticulus caulis lignosis tortuosis ramis abbreviatis, foliis ovatis rugosis subtūs petiolatis, calycis reticulato-nervosi dentibus inferioribus lanceolatis. Hoc *T. Lusitanicum* magis et valdè affine est *T. Massiliensi*, tamen præter caules lignosos ab eo distinctum foliis minoribus obtusioribus, floribus majoribus, calycis dente superiori mucronatōnæ mutico, corollæ tubo exerto et inprimis laciniā inferiori oblongā acutā nec obovatā obtusissimā, statione alpinā nec calidā.

TEUCRIUM ODONTITES Boiss. et Balansa. (Section *Chamædrys*.)

T. ramosissimum caulis tenuissimè filiformibus brevissimè hirtellis simplicibus vel parcè ramosis decumbentibus vel erectis flexuosis, foliis minutis brevissimè petiolatis ovatis vel ovato-rotundis viridibus suprà glabrescentibus subtūs pallidioribus pubescentibus glandulis sessilibus adspersis elevatim nervulosis utrinquè breviter et obtusiusculè 2-4 denticulato-crenatis denticulis ascendentibus, floribus oppositis pedicellis calyci æquilongis vel paulò longioribus suffultis racemos terminales sæpiùs simplices rariùs paniculatos laxos formantibus, bracteis integerrimis oblongo-linearibus utrinquè attenuatis pedicellos aequantibus, calycis campanulati brevissimè hirtuli dentibus tubo dimidio paulò longioribus superioribus ovato-triangularibus acutiusculis inferioribus binis paulò longioribus lanceolatis, corollæ purpureæ hirtæ tubo vix exerto, laciniā inferiori ovatā, cæteris angustè lanceolato-acuminatis.

Hab. in fissuris rupium verticalium faucis *Guzel Deré* suprà *Sedichig* non procul a *Mersina* in *Ciliciā littoralī* cl. Balansa.
Fl. Junio ineunte.

Species elegantissima caulis innumeris cæspitosis 4-6 pollicibus tenuissimis erectis vel saepius decumbentibus intricatis constans. Folia majora sex lineas longa sed pleraque multo minora. Racemi laxi 1-2 pollicares ea *Odontitis* sp. referentes. Flores eis *T. chamaedrys* dimidiò minores. Nulli aliæ speciei sectionis affine, nonnullis notis accedens ad *T. Montbretii* quod aptius in Sect. *Polio* militat et a nostro differt ramis crassioribus fragillis, indumento tomentoso, foliis majoribus, racemis ovatis densis, calycis dentibus brevioribus ovatis, etc.

TEUCRIUM STOCKSIANUM Boiss. (Sect. *Polium*.)

T. suffrutescens ramosissimum totum pube brevi velutinâ canum, ramis erectis pumilis oppositè ramulosis subfragilibus, foliis subsessilibus parvis ovatis basi subattenuatis parte superiori utrinquè obtusiusculè 3-5 denticulatis, floribus in capitula ad ramorum apicem solitaria ovato-rotunda congestis foliis floribus elliptico-linearibus integris eis æquilongis intermixtis, calycis ovato-campanulati breviter tomentosi albidi dentibus tubo quadruplo brevioribus triangularibus breviter attenuatis acutis duobus inferioribus paululum longioribus superiori obtusiori saepè bi vel tridenticulato, corollæ e sicco flavidæ tomentellæ tubo inclusa lacinia infimâ oblongâ intermediis dimidiò brevioribus angustioribusque.

Hab. in ditione *Beloutschistan* superiori ad cacumen colli *Hurbab* in montibus *Kala* alt. 5000' cl. Stocks.

Suffrutex semipedalis. Folia inferiora 4-5 lineas longa 3 lata, capitula magnitudinis avellanæ, calyces 4 lineas longi. Species indumento brevissimo cano formâque foliorum referens *T. leucocladium* quod cæterùm longè differt ramis duris rigidis divaricatum ramulosis, capitulo plus dimidiò minoribus, calycis sesquilineam vix longi dentibus rotundatis ferè obsoletis.

TEUCRIUM ALBIDUM Munby. (Sect. *Polium*.)

T. cæspitoso-ramosissimum caulis filiformibus fragilibus decumbentibus simplicibus vel parcè ramosis crispulè hirtis, foliis minimis utrinquè tomentosis subtus canis ovato-rotundis

basi rotundatis sœpè subdeltoideis utrinquè 3-4 crenatis crenis rotundatis regularibus, floribus capitula terminalia pauciflora bracteata densa formantibus, bracteis foliis similibus sed majoribus calyces occultantibus, calycis campanulati viridis hirti dentibus tubo triplò brevioribus ovatis obtusis subæqualibus, corollæ e sicco albæ tubo inclusa laciniis supremis oblongo-linearibus ciliatis longis, cæteris glabris intermediis abbreviatis inferiori cullatâ sursùm curvatâ.

Hab. in fissuris rupium suprà Tlemsen Boiss. April. 1849 (sterile), ad rupes Oued Mafrouch suprà Tlemsen cl. Munby Junio 1849.

Rami teneri 3-5 pollicares, folia caulina vix 2 lineas longa lataque, floralia 3-3 $\frac{1}{2}$ lineas lata, calyces 3 $\frac{1}{2}$ -4 lineas longi. Pulchra species ex affinitate *T. Pyrenaici* et *Granatensis* a quibus foliis parvis hypoleucis, calycis dentibus non longè acuminatis aliisque notis egregiè differt. *T. ramosissimum* Desf. tab. 118. distinctum videtur caulibus erectis fruticulosis, floribus axillaribus, foliis angustioribus oblongis, calycis dentibus acutis tubo vix brevioribus.

AJUGA CHIA Schreb. var. *angustifolia* Boiss.

Tota planta breviter ciliata nec ut in typo secùs partes florales laxè lanata. Folia floralia ferè ad basin usquè in laciniis lineares partita. Corolla flava calyce triplò longior foliis floralibus paulò brevior.

Hab. in Armeniâ Auch. N° 5150, Huet du Pavillon et Calvert (sub *A. ciliatâ* Boiss. et Huet), in Georgiâ Caucasicâ Hohenacker pl. exs. (sub. *A. Chiâ*), in Cappadociâ circâ Cæsaream Balansa 1856. (sub *A. Chiâ*).

Haec planta ab *A. Chiâ* foliorum laciniis longioribus plerumquè angustioribus discedens cum eâ floribus et characteribus benè congruit et ab *A. chamæphytis* cuius folia habet corollâ multò majori discedit.

LENTIBULARIÆ

PINGUICULA HIRTIFLORA Ten.

Huic speciei referenda omnino videtur planta ex variis Græciæ locis sub nomine *P. Megaspileæ* Boiss. et Heldr. distributa. Specimina a cl. de Heldreich primo hujus stirpis in Græciâ detectori in rupibus madidis Achaiæ suprà conventum *Megaspilæon* lecta et illa que cl. Orphanides ex monte *Chelmos* propè *Stygem* retulit folia habent euidem Italicis longiora angustioraque sed specimina ex Parnasso a Guicciardi et Heldreich Neapolitanis omnibus notis similia sunt. In *P. grandiflora* et in *P. leptocerate* quoque specimina in stilicidiis rupium verticalium crescentia folia habent elongata angustata.— *Ping. crystallina* Sibth. ex Cypro, mihi icon tantum nota, *P. hirtifloræ* affinis lobo intermedio labii inferioris profundè bifido nec retuso aliisque notis differre videtur.

GLOBULARIACEÆ

GLOBULARIA STYGIA Orphanides.

Gl. suffruticulosa fragilis, caudiculis diffusis tenuibus infernè denudatis radicantibus parte exsertâ brevissimè ramulosis foliosis, foliis uninerviis ovato-subrotundis obtusissimis rariùs subretusis basi cuneatis in petiolum subæquilongum abeuntibus carnosulis glaberrimis siccitate nigricantibus, capitulis ad ramulorum apicem solitariis pedunculo eis subæquilongo nudo vel folio squamæformi sessili oblongo obsito suffultis, involuci squamis oblongo-lanceolatis acuminatis margine ciliatis cæterùm glabris herbaceis corollis brevioribus, receptaculi paleis angustè linearilanceolatis acutis glabris calyces æquantibus, calyce paulò suprà basin usquè in 5 lacinias vix inæquales angustè lanceolatas apice

subulatas totâ longitudine longè albo-ciliatas partito, corollâ bilabiata labio inferiori ferè ad basin usquè tripartito partitionibus linearibus trinerviis nervis lateralibus ad $\frac{5}{4}$ longitudinis productis, labio superiori tertiatâ parte breviori ad basin usquè in 2 lacinias lineares angustiores uninervias partito.

Hab. in monte *Chelmos Peloponnesi* ad fontem *Stygis* rarissima. Fine Junii 1852 floriferam detexit cl. Orphanides.

Caudiculi parte subterraneâ filiformes, parte foliosâ vix pollicares, folia majora diametro 5 lineas lata, sæpè autem minora, capitula eis *Gl. cordifoliae* paulò majora ut in hâc specie terminalia dicenda, calyx $2 \frac{1}{2}$ lineas circiter longus. A. *Gl. cordifoliâ* distinctissima caudiculis multò tenuioribus minùsque suffruticosis, foliis majoribus formæ diversæ, pedunculis brevissimis, involueri squamis angustioribus longioribus, calycis non bilabiati longioris albo-ciliati nec glabriuscili fauce nudâ nec villis clausâ, tubo brevissimo nec laciñis subæquali, labii inferioris laciñis ad $\frac{5}{4}$ longitudinis nec vix ad tertiam partem trinerviis. *Carradoria in-canescens* A. DC. nostram speciem primâ fronte foliorum formâ et capitulis albo-ciliatis referens longius differt caulibus erectis simplicibus foliatis, receptaculi paleis angustè subulatis, calycis dimidiò minoris quoque 5 partiti partitionibus parte inferiori tantùm albo-ciliatis et inprimis corollæ labio superiori indiviso.

PLUMBAGINACEÆ

ACANTHOLIMON LATIFOLIUM Boiss. et Noë. (Sect. *Glumaria*.)

A. densè cæspitosum ramis brevissimis foliis vetustis nigris vix pungentibus densè obsitis, foliis annotinis rosulatis patulis glaucis planis latiusculè linearibus albo-marginatis margine scabridulis apice attenuatis acerosis, scapo foliis 3-4-plò longiori apice monostachyo, spicâ ovato-oblongâ distichè et approximatim 5-6 spiculatâ, spiculis trifloris, bracteâ exteriori ovato-triangulari apice attenuatâ acutâ dorso viridi latè albo-marginatâ interiorebus paulò longioribus latioribus amplis oblongis latissimè sca-

riosis obtusis dorso angustè herbaceo excurrente breviter mucronatis, calycis glaberrimi tubo in limbum sensim dilatato, limbo rubello apice obtusè et breviter lobato nervis rubris ad marginem usquè productis, corollâ roseâ.

Hab. in Persiâ Mesopotamiae finitimâ propè Mendeli cl. Noë. Floret Julio.

Species e distinctissimis, cæspites humi adpressi, folia 12-15 lineas-longa $1\frac{1}{4}$ - $1\frac{1}{2}$ lineam lata rigida sed illis generis minùs dura facie superiori (an siccitate?) subcanaliculata. Scapus 5 pollicaris, spica cum floribus ferè 2 pollices longa pollicem ferè lata. Flores ampli, calyx cum limbo ferè 10 lineas longus. Species inter *Glumarias* spicâ brevi densiusculâ transitum ad *Armeriop-sidem* præbens.

ACANTHOLIMON PUBERULUM Boiss. et Balansa. (Sect. *Staticopsis Imbricata*.)

A. cæspitosum pallidè virens, ramis brevibus foliis vetustis retrorsis vix pungentibus obsitis, foliis annotinis rosulatis brevibus linearî-triquetris utrinquè patulè velutinis margine lævibus spinulâ tenui brevissimâ terminatis, scapis brevissimis velutinis spicâ breviter ovatâ fasciculiformi densâ distichâ 5-7 spiculatâ folia apice vix superantî terminatis, bracteis acutè carinatis inferiori viridi angustè marginatâ carinâ parcè hispidulâ cæterûm glabrâ in mucronem brevem rubellum abeunti, interioribus paulò longioribus præter carinam herbaceo-rubellam omnino hyalinis albis glbris carinâ sub apice in mucronem excurrenti, calycis tubo limboque ad nervos hirtellis, limbo albo tubo breviori patulo eroso-sublobato nervis rubris paulò antè marginem evanidis, corollâ roseâ.

Hab. in regione alpinâ montis Aslandach Cappadociæ ad orientem montis Argæi siti. Augusto ineunte jam defloratum legit cl. Balansa.

Habitus *Ac. androsacei* a quo indumento, foliis margine lævibus, bracteis interioribus sub apice mucronatis aliisque notis egregiè differt. Affine *A. tomentello* quod differt ramis elongatis foliis vetustis longioribus et multò validioribus horridissimis, spicis abbreviatis capitato-scorpioideis, bractearum formâ.

ACANTHOLIMON LONGIFLORUM Boiss. (Sect. *Laxiflora Pleiostachya*.)

A. dumosum glaucescens, ramis fruticosis tenuibus parte inferiori spinis vetustis sparsis horridis parte annotinā elongatis paucifoliis, foliis inferioribus brevioribus minus duris patulo-reflexis suprà basin vaginantem attenuatis breviter mucronatis cæteris acerosis erecto-patulis angustè linearis-subtriquetris suprà planis subtus convexis omnibus margine lævibus, scapis foliis vix longioribus subcorymbosè 2-3 stachyis rachide valdè flexuosâ, spicis laxè 2-4 spiculatis spiculis tenuibus longis unifloris, bracteâ inferiori ovato-triangulari viridi albo-marginatâ acutâ, interioribus plus duplò longioribus dorso herbaceis rubellis subcarinatis latè marginatis muticis, calycis tubo glaberrimo tenui bracteis longiori subcurvato in limbum erectum album sensim abeunti, limbi valdè plicati lobis 5 triangularibus submuticis lobulis 5 brevissimis rotundatis intermediis, nervis rubris, petalis roseis limbo magno exerto.

Hab. in regno Cabulico circà Choky et Kuehlah vulgare cl. Grifith, in regione Beloutschistan circà Doobund cl. Stocks.

Habitus A. *tragacanthini*. Folia superiora 4-4 $\frac{1}{2}$ pollicem longa sat tenuia. Spicæ fragillimæ laxæ paucifloræ flexuosaæ. Calyx cum limbò parùm dilatato 7-8 lineas longus quo charactere et etiam spicis dissitifloris hæc species ab A. *tragacanthino* egregiè differt. Species ex sectione *Laxiflora Pleiostachya* v. gr. A. *oliganthum* et *tenuiflorum* habitu, foliis densè rosulatis et floribus brevibus forsan magis distant.

ACANTHOLIMON STOCKSII Boiss. (Sect. *Laxiflora Pleiostachya*.)

A. fruticosum ramis elongatis spinis et vaginis foliorum vetustorum obsitis parte annotinā elongatis, foliis glaucis longis validis acerosis tereti-subcompressis suprà plano-convexis subtus convexis margine brevibus basi in vaginam tenuissimè denticulatam abruptè dilatatis, scapis foliis brevioribus 2-3 stachyis, spicis brevibus laxis 2-4 spiculatis rachide flexuosaæ, spiculis unifloris, bracteâ inferiori triangulari acutâ herbaceaâ albo-marginata su-

perioribus dorso angustè herbaceis subcarinatis latè marginatis mueronulatis duplò longioribus, calycis infernè glabri supernè ad costas hirsuti tubo bracteis non longiori limbo demùm patulo albo tubo paulò breviori plicato margine eroso obsoletè lobato mutico.

Hab. in ditione *Beloutschistan* propè *Ispinglee* cl. Stocks. pl. exs. N° 1091.

Fruticulus ramis 6-8 pollicaribus foliis terminalibus bipollicaribus basi lineaë $\frac{2}{5}$ latis. Spicæ vix pollicares. Calycis tubus tres lineas longus. A præcedenti foliis validioribus longioribus calycis tubo brevi et limbo patulo distinctissimum. Collocandum quoque propè *A. oliganthum* a quo differt ramis annotinis elongatis nec rosulatim foliosis, foliis multò validioribus, bractearum formâ, etc.

ACANTHOLIMON ARMENUM Boiss et Huet. (Sect. *Imbricata*.)

A. ramis abbreviatis densè cæspitosis infernè foliis vetustis paulis nigris dense obsitis parte annotinâ rosulatim foliosis, foliis glaucis latis planis brevibus punctatis margine scabridis, scapis foliis æquilogis paulò suprâ basim abeuntibus in spicas simpli- ces distichas laxiusculè 12-15 spiculatas elongatas rectas, bracteis parùm inæqualibus elongatis apice aceroso-mucronatis albo-mar- ginatis exteriori latiùs herbaceâ, calycis tubo hirto sensim in limbum eo sublongiore dilatato, limbo eroso obsoletè lobato mutico nervis rubris paulò antè marginem evanidis.

Hab. in *Armeniâ* propè *Erzeroum* cl. Huet du Pavillon.

Folia eis *Ac. Kotschyi* ferè similia sed paululum longiora minùs que glauca. Spicæ longiores $1\frac{1}{2}$ -2 pollicares majori spicularum numero constantes, bracteæ magis elongatae longius mucronatæ et limbus calycis major nervis non ut in *Ac. Kotschyi* decoloratis. *Ac. androsaceum* et *Lycaonicum* spicis densis abbreviatis subfasci- culatis nec longis distichis magis distant.

Var. β *Balansæ*. Folia paulò longiora magis carinata minùs glauca. Spicæ subbreviores. Bracteæ paulò breviùs mucronatæ.

A. Balansæ Boiss. in Bal. pl. exs. 1856.

Hab. in jugo *Aslan dach Antitauri* 12 leucis ad orientem *Cæsareæ* in Cappadociâ cl. Balansa.

Inflorescentia et calyces adeo plantæ Armenæ similes ut plantam Cappadocicam vix specificè distinctam judicarem.

ACANTHOLIMON CALVERTI Boiss. (Sect. *Imbricata Pleiostachya*.)

Ac. cæspitosum, ramis brevibus tenuinè vestigiis foliorum circinnatim recurvis vestitis, foliis annotinis rosulatis longis tenuibus planiusculis margine scabridulis in mucronem brevem tenuissimum abeuntibus, scapis folia paulò superantibus breviter pubescentibus apice 1 vel 2 stachyis, spicis densè distichis ovatis 5-7 spiculatis, spiculis unifloris, bracteis herbaceo-stramineis præter basin puberulam glabris latis subæquilongis exteriori attenuato-mucronatâ cæteris abruptè et breviter mucronatis præter nervum medium membranaceis, calycis tubo obsoletè puberulo sensim in limbum roseum eo æquilongum margine erosulum obsoletè lobatum abeundi nervis nigris ad marginem usquè perductis, corollâ roseâ.

Hab. in monte *Techdaghi Armeniae* cl. Calvert.

Folia tenuia sesquipollicaria. Calyces 5 $\frac{1}{2}$ lineas longi. Inflorescentia omnino et characteres florum *A. glumacei* Jaub. et Spach tab. 91 a quo sat differre videtur foliis duplò longioribus parùm pungentibus, bracteis paulò amplioribus, calycis limbo roseo nec albo.

ACANTHOLIMON HUETII Boiss. (Sect. *Imbricata Pleiostachya*.)

A. radice longâ verticali, collo caudiculos nudos et ramos brevissimos procumbentes edenti, foliis paucis laxè rosulatis glauco-crenatis patulis herbaceis brevibus linearibus margine et etiam facie scabridis obtusiusculis mucrone brevi tenuissimo abruptè terminatis, scapis foliis 2-3-plò longioribus pubescentibus distachyis, spicis sessilibus densè distichis ovatis 5-9 spiculatis, spiculis unifloris, bracteis amplis breviter velutinis exteriori latè herbaceâ oblongâ longè attenuato-mucronatâ, aliis vix longioribus nervo excepto membranaceis abruptiusculè mucronatis, calycis tubo hispidulo sensim in limbum album æquilongum margine erosum sub-40-lobulatum abeundi, nervis intensè rubris ad marginem usquè perductis.

Hab. in Armeniâ suprà Maimansour cl. Huet du Pavillon.

Caudiculi in ramos brevissimos paucifoliatos abeuntes. Folia 6-7 lineas longa linea $\frac{1}{3}$ lata, inflorescentia omnino A. *glumacei* sed bracteæ majores. Calyx sex lineas longus. Ab A. *glumaceo* distinctum ramis basi denudatis paucifoliatis, foliis vix acerosis minus quam in ullâ aliâ generis specie rigidis, bracteis densè et breviter velutinis.

ACANTHOLIMON CÆSAREUM Boiss. et Balansa. (Sect. *Imbricata* *Pleiotachya*.)

A. erinaceo-caespitosum ramis infernè foliis vetustis patulis brevibus horridis parte annotinâ subelongatis, foliis tenuibus patulis planis apice subulato-attenuatis margine obsoletè scabridis, scapis puberulis foliis 4-5-plò longioribus apice monostachyis vel distachyis, spicis breviter pedunculatis distichè et densiusculè 5-9 spiculatis, spiculis unifloris rachide hirtâ, bracteis glabris exteriori breviori viridi carinatâ angustè membranaceâ apice longè attenuato-mucronatâ interioribus præter nervum omnino membranaceis rubellis mucrone longo rubro abruptè terminatis, calycis tubo inter nervos hirtulo, limbo tubo dimidio breviori erecto-patulo eroso-sublobato, nervis intensè rubris ad marginem usquè productis, corollâ roseâ.

Hab. in regione subalpinâ montis *Alidagh* propè *Cæsaream Cappadociae* cl. Balansa. Floret medio Julio.

Rami ferè triplicares, folia 9-11 lineas longa tenuia. Scapi 2 $\frac{1}{2}$ -3 pollicares. Spinæ 4-4 $\frac{1}{2}$ pollicares. Calyx sex lineas longus. Ab A. *Armeno* quod spicis quum simplices sunt refert distinguitur foliis multò tenuioribus, scapis longis sæpè distachyis bracteis longè mucronatis. Ab A. *Hohenackeri*, *subulato*, *festucaceo* et aliis speciebus pleiotachyis quibus affine est differt spicis elongatis, floribus saltem tertiatâ parte majoribus.

Obs. *Acantholimi* species in pl. Kotschyanis e Tauro anno 1853 sub nomine A. *Pinardi* var. et a cl. Balansa etiam e jugo *Tauri* sub Ac. *Kotschi* distributa foliis brevibus glaucis ad Ac. *Kotschi* reverâ accedit sed ab eo spicis elongatis remotifloris plus minus flexuosis recedit et probabiliter forma brachiphylla est Ac. *Phrygii* quod forsan ab A. *caryophyllaceo* non satis differt.

GONIOLIMON SARTORII Boiss.

G. perenne glaucum, radice verticali caudices densè cæspitosos breves lignosos squamosos edenti, foliis omnibus radicalibus minutis oblongis vel oblongo-rhomboides acutis mucronulatis basi cuneatis plus minusve longè petiolatis, scapis humilibus simplicibus angulatis præter squamas lanceolatas acuminatas nudis, floribus in spicas breves fasciculiformes dispositis paniculam terminalem densam oblongam subunilateralem formantibus, bracteis coriaceis viridibus latè basi albomarginatis, inferiori breviori deltoideâ acuminatâ, interiori ad tertiam partem usquè tricuspidatâ cuspidibus subrecurvis, tubo calycino bracteas æquanti sub lente obsoletè glanduloso lobis brevissimis triangularibus obtusis.

Hab. in arenosis maritimis iusulæ *Myconi* Archipelagi ad sinum *Phtelia* cl. Sartori. Fl. æstate.

Caudices numerosi 1-2 pollicares pennâ anserinâ crassiores. Foliorum limbus 3-4 lineas longus. Scapus bipollicaris, panicula pollicaris spicis 5-7 constans. Flores eis *G. collini* paulò breviores. Species vegetatione et foliis distinctissima.

STATICE MACRORRHABDOS Boiss. (Sect. *Schizopetalum* Boiss.)

St. perennis glaberrima glauca rhizomate crassiusculo squato, foliis omnibus radicalibus rosulatis obovatis obtusis mucronulatis in petiolum brevem vaginantem attenuatis sub lente creberrimè punctulatis pustulisque calcareis multò majoribus conspersis carnosis crassis præter nervum medium validiorem obscurè 3-5 nerviis, scapo præter squamas vaginantes ovatas rubellas acuminatas nudo tereti erecto longissimo virgato jam infrâ medium subdichotomè paniculato-ramoso ramis longis erectis virgatis, spiculis 3-5 floris secùs ramos ab eorum basi laxè et subdistichè dispositis spicas longas laxas formantibus, bracteis latis ovatis coriaceis rubellis latè albo marginatis, exteriori et intermediâ mucronulatis intimâ sæpiùs muticâ paulò longiori, bracteolis ad florum basin præter nervum medium rubrum albo-membranaceis plicatis apice truncatis, calyce bracteis tertiatâ parte longiori basi obliquo infundibuliformi densè hirtulo tubo angusto

coriaceo 10-costato sparsim et breviter sub lente hirtulo rubello in limbum albo-membranaceum plicatum truncatum obsoletè nervis excurrentibus mucronulatum sensim abeunti, petalis liberis ungue in limbum sensim dilatato limbo profundè in lacinias oblongo-lineares bipartito, filamentis liberis, antheris oblongis, stylis a basi liberis ovarium oblongo-lineare superantibus, stigmatibus oblongis.

Hab. in prov. Beloutschistan superiori beatus Dr Stocks.

Folia cum petiolo brevi lato 2-3 pollices longa 1-2 lata. Scapus cum ramis 2-3 pedalis, spicæ $\frac{1}{2}$ -4 pedales. Spiculæ una ab alterâ sæpè plus quam earum longitudine distantes. Calyx 5 lineas longus. Species curiosissima foliis *Limonii* et inflorescentiâ *Acantholimonis* donata, stigmatibus bractearumque dispositione omnino Statici adnumeranda sed ab aliis speciebus generis petalis bipartitis nec integris vel retusis discedens, propriam sectionem *Schizopetalum* post *Jovibarbam* constituens sic definiendam. Calyx basi obliquus infundibuliformis limbo valde plicato truncato obsoletè dentato. Corolla polypetala petalis sensim ab ungue in limbum profundè bipartitum abeuntibus. Filamenta imis petalis adnata. Styli distincti. Utriculus..... — Inflorescentia *Acantholimonis* sect. *Glumarie*.

STATICE LILACINA Boiss. et Balansa. (Sect. *Limonium*.)

St. foliis glauco-virentibus in rosulam unicam congestis ovatis vel oblongis acutis in petiolum brevem attenuatis, scapo elato subangulato jam paulò suprà basin ramoso amplè paniculato, squamis caulinis herbaceis triangulari-acuminatis, spiculis bifloris in spicas breves secundas subscorpioideas densiusculè imbricatis, bracteis inferioribus obtusiusculis omnino membranaceis nervo rubro percursis intermediâ duplò longiori, bracteâ superiori exteriori plus duplò longiori dorso herbaceâ rubrâ margine latè albo-membranaceâ obtusâ, calycis tubo ad et inter costas longè et densè hirsuto, limbo patulo lilacino tubo vix breviori plicato eroso obsoletè denticulato.

Hab. in salsis inter Indjésou et Cæsareum Cappadociae alt. 4100' cl. Balansa. Fl. Julio.

Habitus St. *Gmelini* a quâ differt caudice (in speciminibus a me

visis) monocephalo rosulam solam et scapum unicum emiltenti, foliis minoribus cum petiolo 2-3 pollices longius acutis, paniculâ magis elongatâ non corymbosâ, spicis magis ramosis, bracteis inferioribus obtusioribus inæqualibus, calycis tubo longius et quoque inter costas piloso, limbo tubo æquilongo nec eo dimidiò breviori.

Obs. *Statice Euphratica* Boiss. in Calvert pl. Armen. exs. est tantum *St. Gmelini* Willd. var. *Euphratica* Boiss. Bractea interior spicularum latius membranacea sæpè ferè ex toto hyalina, nec plus minus herbacea.

STATICE BALANSÆ Boiss. (Sect. *Limonium*.)

St. foliis glaucis in rosulam unicam congestis oblongis acutiusculis in petiolum attenuatis, scapis pluribus teretiusculis corymbo-paniculatis, spiculis bifloris in spicas breves valde scorpioideas densè imbricatis, bracteis inferioribus minimis membranaceis ovato-rotundis acutiusculis interiori triplò majori ovata obtusa late albo-marginatâ, calycis tubo basin versus latere intérieur sparsim hirtulo, limbo albo tubo breviori ferè usquè ad basim in lobos triangularis acutos partito.

Hab. in salsis ad occasum urbis *Cæsareae* in *Cappadociâ* cl. Balansa. Floret fine Julii.

Species mihi ex unico nota specimine. Folia sesquipollicaria 4-5 lineas lata. Scapi 3-5 pollicares, spicæ valde scorpioideæ brevesque subcapitatae in corymbo pleræque inter se subcontiguae. Flores e minimis. Habitu *St. Gmelini* vel speciem precedentem referens ab eis præter spiculas multò minores distinctissima formâ limbi calycini qui non erosus vel obsoletè 10-lobus sed acutè et profundè quinque partitus est.

STATICE CORINTHIACA Boiss. et Heldr. (Sect. *Limonium Densifloræ*.)

St. glabra, foliis densè rosulatis crassis obovato vel sæpius oblongo-spathulatis basi longè attenuatis obtusis brevissimè mucronulatis, scapis erectis flexuosis alternatim et subdichotomè ramosis paniculatis sterilibus nullis, spiculis 2-3 floris vix curvatis

in spicas erecto-patulas sæpè subrecurvas longiusculas unilaterales densiusculas bifarium imbricatis, bracteis rufescentibus margine angustè membranaceis inferioribus triangularibus acutiusculis interiori triplò longiori dorso convexâ obtusissimâ, tubo calycis parte inferiori secùs costas pilosiusculo supernè glabro, limbi minutì sordidè albi lobis triangularibus obtusiusculis.

St. congesta Heldr. pl. exs. non Ledeb.

Hab. in saxosis maritimis ad *Sinum Corinthiacum* in promontorio *Macro Nicolaos* dicto cl. Heldreich. Fl. Augusto.

Folia sensim attenuata nec distinctè petiolata sesquipollicem longa vel breviora supernè 4 lineas lata. Panicula 3-7 pollices longa. Spicæ 6-9 lineas longæ præter basin sæpè laxam densiusculæ. Spiculæ eis *St. oxylepidis* manifestè minores et praesertim breviores. *St. oxylepis* habitu nostram referens egregiè tamen differt spicis crassioribus latioribus arctius imbricatis, bracteis inferioribus spicularum magnis dimidiâ longitudinem interioris ferè aequantibus, calycis limbo longiori. *St. occymifolia* Poiret e Græciâ quoque oriunda habet folia latiora obovato-spathulata, spiculas duplò majores spicas rectas breviores formantes, calycis tubum densè et adpressè pilosum. *St. bellidifolia* Sibth. tandem cujus flores quoque majores sunt spiculis dissitis etiam differt.

ARMERIA THESSALA Boiss. et Heldr. (Sect. *Plagiobasis Pleurotrichæ*.)

A. glabra rosulis multifoliatis foliis angustè linearibus gramineis uninerviis flaceidulis attenuatis acutis, scapo elato, involucri pauciseriati phyllis infimis ovato-triangularibus acutis intimis obtusis scarioso-marginatis vix brevioribus, spiculis intrâ involucrum stipitatis, pedicellis tubum calycinum aequantibus, tubi calycini foveolâ basilari oblongo-lineari, costis hirsutis intervallis glabris, limbo apice breviter erosio-lobato nervis in aristas breves usquè ad apicem scabridas excurrentibus.

Hab. in pascuis alpinis summi *Olympi Thessali* cl. de Heldreich. Floret fine Julii.

Folia ferè uniformia lineam lata vel angustiora 3-5 pollicaria, scapi pedales. Habitus *Arm. elongata* a quâ spiculis in capitulo pedicellatis, foveolâ basilari longiori, limbo longius aristulato aliis

que differt notis. Foveola e longioribus inter *Plagiobasides* transitum ad *A. Rumelicam* et *Cariensem* inter *Macrocentra* præbens. Corolla rosea. Ob characterem spicularum propè *A. Kochii* collacanda.

ARMERIA ORPHANIDIS Boiss. (Sect. *Plagiobasis Pleurotrichæ*.)

A. glabra pallidè virens caudicibus duris petiolis vetustis latis densè squamosis, foliis trinerviis latè linearibus basi longè attenuatis apice breviter attenuatis acutis anterioribus brevioribus latioribus omnibus erectis planis, scapis elatis, involucri pauciseriati squamis ab infimis ovato-triangularibus mucronulatis ad interiores oblongas angustè scarosas sensim acutis, spiculis subsessilibus, pedicello tubo calycino breviori, calycis foveolâ basilari oblongo-lineari, tubo ad costas intervallis glabris angustiores hirsuto, limbo tubo longiori apice truncato lobis 5 breviter triangulari-ovatis in aristas longiusculas scabridas excurrentibus, corollâ roseâ.

Hab. in monte *Chelmos* Peloponnesi Prof. Orphanides. Fl. Jun. Jul.

Folia 2-3 pollicaria 1-2 lineas lata vix rigida. Scapi 12-16 pollares, capitula mediocria. Valdè affinis *A. Majellensi* ab eâ differre videtur foveolâ basilari calycis oblongo-lineari nec ovatâ, capitulis pallidioribus, sæpis elatis, foliis planioribus non patulo-subrecurvvis. Specimina a cl. Heldreich ex *Parnasso* et *Oleno* montibus et a cl. Sartori ex monte *Hagios Elias* Eubeæ missa quamvis *A. Orphanidi* habitu similia habent foveolam basilarem ovato-oblongam et potius ad *A. Majellensem* spectare videntur. Litem componant qui eas plantas in loco natali inter se conferre possunt.

PLANTAGINEÆ

PLANTAGO PILÆOSTOMA Boiss. et Heldr. (Sect. *Psyllium*.)

Pl. annua tota setuloso-papillaris scabrida a collo pluricaulis caulis nanis, foliis oppositis linearibus integerrimis, spicis ter-

minalibus 4-3 oblongis densis pedunculis eis brevioribus suffultis, bracteis triangulari-oblongis calyce brevioribus, sepalis viscidulo-hirtis oblongis obtusiusculis subæqualibus angusté albo-marginatis, corollæ tubo calyci æquilongo, limbi patuli lobis albis ovatis breviter mucronatis fauce fuscâ.

Hab. in *Ægypto* propè *Alexandriam* cl. Samaritani. Floret Marte.

Caules biplicares, folia $\frac{1}{2}$ -4 pollicem longa $\frac{1}{2}$ -1 lineam lata. Spicæ 6-8 lineas longæ 3 latæ. Species distinctissima *Pl. psyllio* et *squarrosoe* affinis. Prior differt spicis breviter ovatis longè pendunculatis, corollæ lobis attenuatis, sepalis lanceolatis; posterior foliis carnosis, spicis globosis basi involucratis, etc.

PLANTAGO SAXATILIS MB. var. *Karakabanica* Boiss. et Huet.

Folia abbreviata 4-4 $\frac{1}{2}$ pollicaria adpressè sericeo-canescens, scapi ascendentes folia parùm superantes, bracteæ omnes truncato-retusæ breviùs ciliatæ.

Pl. Karakabanica Boiss et Huet. MSS.

Hab. in monte *Karakaban* Armeniae cl. Huet.

Planta typo minor adpressiusque lanata sed discrimina specifica vera nulla reperi et transitus in speciminibus Caucasicis observavi. *Pl. saxatilis* variat quoque foliis angustioribus, Auch. pl. exs. 5247 *Erzeroum*, Kotschy *Persia* aust. N° 703.

PLANTAGO STOCKSII Boiss. in DC Prodr. XIII, pag. 720.

Pl. annua acaulis, radice tenui verticali, foliis linear-lanceolatis 3-5 nerviis infernè attenuatis apice longè angustato-acuminatis utrinquè indumento adpressè patulo longo sericeo-lanatis, scapis parcè lanatis pluribus ascendentibus parte nudâ folia æquantibus vel superantibus in spicas longas tenues sparsifloras abeuntibus, floribus 10-12 dissitis, bracteâ ovatâ planâ obtusiusculâ calyce subbreviori dorso herbaceo lanato vel glabratâ marginibus membranaceis angustiori, foliolis calycinis æqualibus planis ovato-oblongis obtusis hirtis vel glabratis dorso herbaceo marginibus scariosis subæquilato, corollæ glabræ lobis reflexis lanceolatis acutis margine parcè ciliatis, capsulâ oblongo-conicâ calycem excedenti dispermâ, se-

minibus nigris nitidis oblongo-linearibus extùs convexis intùs profundè sulcatis.

Pl. remotiflora Stocks in Hook, Journ. 1852, p. 179.

Hab. in collibus ditionum *Scinde* et *Beloutschistan* usquè ad 5000' cl. Stocks, in regno *Cabulico* ad fluvium *Bolan* (Griffith) in *Persiā* propè *Taft* cl. Buhse.

Folia 2-3 $\frac{1}{2}$ lineas lata 4-2 pollicaria. Spicæ 3-8 pollicares floribus 3-10 lineas distantibus. Semina matura 2 lineas longa. Capsula junior basi septo rudimentario donata. Species insignis quam ex radice exili et scaporum emortuorum deficiētiā annuam esse autumo, inflorescentiā *Pl. remotam* Lam. referens sed potius *Pl. ciliatæ* vel *albicanti* appropinquanda. Hanc loco indicato sub nomine specifico citato am. Decaisne communicaveram nescius cl. auctorem eam posteā descripturum esse.

CHENOPODEÆ

ATRIPLEX STOCKSII Boiss. (Sect. *Teutliopsis*.)

A. tota lepidoto-cana caulibus parte inferiori sublignosis ascendentibus patulè ramosis, foliis subintegris obovatis obtusis basi in petiolum brevem attenuatis, floribus in glomerulos 3-5 floros subdistantes dispositis racemos terminales breves aphyllos sàpè infernè ramosos formantibus, bracteis fructiferis ferè ad medium usquè coalitis reniformibus obsoletè repando-5 angulatis basi abruptè et breviter attenuatà incrassatis brevibus dorso tenuiter reticulatis.

Hab. in ditionibus *Beloutschistan* et *Scinde* cl. Dr Stocks, in *Persiā australi* Aucher N° 5268.

Caules 8-10 pollicares, folia inferiora cum petiolo 8-9 lineas longa 5-6 lata, racemi fructiferi 3-4 pollicares, bracteæ fructiferæ 4 lineas longæ latæque. Habitus *Atr. diffusæ* Ten. a quâ foliis integris et præsertim fruct multò majori non rhombeo differt. Specimina Aucheriana incompleta a Stocksianis foliis basi obsoletè utrinquè angulatis tantùm differre videntur.

ATRIPLEX LEPTOCLADA Boiss. et Noë. (Sect. *Teutliopsis*.)

A. perennis multicaulis, caulis ascendentibus vel procumbentibus ramosissimis ramisque tenuibus albidis glabrescentibus, foliis minutis pulverulento-canescensibus oblongo-subrhomboidibus obtusiusculè dentato-lobatis inferioribus basi brevissimè attenuatis subpetiolatis cæteris sessilibus, florum glomerulis dissitis racemos breviusculos aphylos ad apicem caulis paniculatos formantibus, fructu.

Hab. in ruderatis circâ Bagdad *Babyloniae* cl. Noë. Fl. æstate.

Caules pedales longioresque patulè ramosissimi. Folia inferiora 6 lineas circiter longa cætera minora, racemuli floriferi 1 $\frac{1}{2}$ pollicares; ab *A. diffusa* et *A. leucoclada* cui præsertim affinis differt ramis multò tenuioribus longioribusque glabrescentibus, foliis magis dentatis; fructus ignoti.

OBIONE THUNBERGLÆFOLIA Boiss. et Noë.

Ob. annua caulis erectis glabriusculis albidis parcè et breviter ex axillis inferioribus ramosis, foliis inferioribus breviter petiolatis rotundatis cordato-sagittatis acutiusculis auriculis latis divergentibus rotundatis, superioribus subsessilibus auriculato-triangularibus acutis subrepandis auriculis acutis, omnibus utrinquè sed subtùs intensius tenuiter pulverulentis canis, floribus 5-7 in glomerulos subdistantes dispositis, racemis infernè breviter foliatis paniculam elongatam angustam laxam formantibus, bracteis fructiferis ad apicem usquè in involucrum minutum e basi angustâ brevi coriacea sensim dilatatum obtriangulare apice obtusissimo denticulatum reticulatum puberulum coalitis, radicula erecta breviter prominenti.

Atriplex thunbergiaefolia Boiss. et Noë mss.

Hab. in pascuis propè Kutt *Babyloniae* cl. Noë. Floret æstate.

Planta 1-1 $\frac{1}{2}$ pedalis, folia inferiora pollicem ferè longa lataque ea *Thunbergia* vel *Polygoni convolvuli* referentia. Panicula sæpè semipedalis laxè spiciformis. Fructus sesquilineam longus apiceque latus. Species foliorum formâ distinctissima.

SUÆDA BALANSÆ Boiss.

S. annua glaberrima a collo pluricaulis, caulis ascendentibus brevibus ferè a basi alternatim ramosis, ramis tenuibus strictis, foliis carnosis glaucis teretibus basi subattenuatis abruptè apice attenuatis mucronulatis sensim in bracteas eis similes sed usquè ad summos ramulos abbreviatas abeuntibus omnibus sursùm incurvatis, florum glomerulis densis 5-9 floris numerosissimis ad axillas foliorum et bractearum sitis racemos tenues infernè interruperos formantibus, bracteis superioribus glomerulo non longioribus, calycis basi breviter obconici 5 partiti laciniis oblongis cucullatis mucronulatis carnosulis, pericarpio tenerrimo, semine horizontali rostellato margine obtusiusculo brevissimo nigro nitido.

Hab. in salsis interioribus ad occidentem urbis *Cæsareæ Cappadociæ* sitis sub *Chenopodina sativæ* Bal. pl. exs. 1856.

Caules semipedales, folia inferiora 5-6 lineas diametro longa sesquilineam lata, semen dimidiâ linea brevius. Habitus *Chen. salsæ* vel *maritimæ* sed semina horizontalia nec verticalia; flores prætereâ magis glomerati et folia calycesque mucronulata.

SALSOLA STOCKSII Boiss. (Sect. *Kali* Moq.)

S. perennis, caulis fruticosis glabris obsoletè tuberculatis teretibus oppositè ramosis, ramis iterum ramulos floriferos oppositos crebros paniculas oblongas formantes edentibus, foliis oppositis teretibus breviter et crassè linearibus obtusissimis, foliis floralibus patentibus ovatis obtusis, bracteis ovatis apice subcarinatis acutiusculis fructu folioque florali brevioribus, floribus oppositis spicas fructiferas densas formantibus, sepalis medium versus alis patentibus transversè latioribus obtusissimis brevibus obsitis apice conniventibus.

Hab. in ditionibus *Beloutschistan* et *Scinde Indie* finitimus cl. Dr Stocks.

Caules rigidiusculi pedales et ultrâ. Paniculæ fructiferæ semi-pedales spicis lateralibus 1-1 $\frac{1}{2}$ pollicem longis. Folia vix 2 lineas longa crassa. Alæ sepolorum vix lineam longæ sepolorum apicis

subæquilongæ. Species ex affinitate *S. longifoliae* Forsk foliis longioribus, fructibus longissimè alatis, spicis laxiusculis, etc. distinctæ.

NOEA MINUTA Boiss. et Balansa.

N. annua caule tenui erecto nano simplici albido sub lente patulè et breviter hirtello, foliis glaucescentibus e basi dilatata membranaceo-marginata attenuatis longè et tenuiter subulatis subtriquetris margine scabridis minutè albo-mucronulatis spicas axillares æquantibus vel superantibus, floribus alternis bracteatis spicas densas breves terminalem et plures jam a basi caulis axillares formantibus, bracteis ovato-oblongis membranaceo-marginatis acutis carinatis flores æquantibus basi sublanatis cæterum glabris, sepalis dorso infrà medium alatis parte liberâ angustè lanceolatis acutis, alis flavescentibus tandem purpureis cuneatis truncato-subretusis.

Hab. in collibus aridis inter Karahissar et Arapleukiaë Cappadociae alt. 1300 metr. septembri florens cl. Balansa.

Habitus *Polycnemi* vel *Crucianellæ*, bipollicaris; folia 6-9 lineas longa tenuissima; fructus juniores 2 lineas circiter longi. Species distinctissima.

POLYGONEÆ

ATRAPHAXIS CALVERTI Boiss. (Sect. *Euatraphaxis*.)

A. glabra pallidè virens, ramis hornotinis gracilibus elongatis cortice albâ nitidâ vestitis ramulos annotinos numerosos breves erecto-patulos inermes floriferos edentibus, ochreis brevibus albis, foliis ovatis vel oblongis obtusiusculis basi breviter cuneatis brevissimè petiolatis nervulosis, racemis multifloris foliis intermixtis, pedicelli suprà medium articulati articulo superiori sepalis exterioribus paulò longiori, sepalis interioribus binis cordato-orbicularibus reticulatis achenio ovato apice subattenuato subdimidiò longioribus triplò latioribus.

Hab. in Armenia cl. Calvert.

Folia inferiore 5 lineas longa $3\frac{1}{2}$ lata, calycis valvæ interiores $4\frac{1}{2}$ –5 lineas latæ. Valdè affinis *A. spinosæ* a cuius formis calyce fructifero duplò majori, pedicelli articulo superiori breviori specificè differre videtur. An. *A. densiflora* C. Koch quam Meisner dubitanter ad *A. spinosam* refert? sed sepala interiora in descriptione basi cordato-subcuneata dicuntur quod nostræ speciei non convenit.

CALLIGONUM CRINITUM Boiss.

C. ramis tenuiter virgatis albidis striatis subflexuosis, annotinis tenuissimis elongatis, achenio angustè elliptico apice attenuato, setis 8 seriatis rufis achenio triplò longioribus basi dilatatis distinctis suprà medium bis vel ter dichotomè ramosis ramis rariùs trifurcis vix rigidulis.

Hab. in ditione Beloutschistan cl. Dr Stocks.

Rami hornotini elongati lineam aut vix amplius diametro lati non tortuosi, striati quā notā hæc species a cæteris differt, annotini filiformes fragillimi. Achenium (absque setis) tres lineas aut pauli amplius longum sesquilineam latum, setæ sparsæ undique patentes tenues 4–5 lineas longæ. Species distinctissima.

POLYGONUM CEDRORUM Boiss. et Kotschy. (Sect. *Avicularia*.)

P. glabrum perenne, rhizomate lignoso supernè ramoso ramis abbreviatis, caulinibus decumbentibus herbaceis aliis brevibus simplicibus ochreis omnino tectis, aliis elongatis sæpè ramosis internodiis folia superantibus, ochreis niveis oblongo-lanceolatis folio brevioribus basi 7–8 nerviis supernè enerviis usquè ad quartam partem fimbriato-laceris, foliis basi breviter attenuatis elliptico-lanceolatis acutis rigidis utrinquè adpressè et elevatim nervulosis, racemis terminalibus basi laxiusculis plus minus elongatis, foliis floralibus obtusis flores subæquantibus, axillis 2–3 floris, ochreolis campanulatis apice dentatis, pedicello apice articulato flore sublongiori, perigonii carnei enervi ultra medium lobati lobis obovatis obtusis, antheris luteis, achenio.....

Hab. in Libano ad aqueductus in regione Cedrorum alt. 5800' Legit flor. fine Julii cl. Kotschy.

Caules annotini numerosi 1-2 pollicares steriles vel apice flores paucos condensatos foliis floralibus superatos ferentes, caules alii 6-9 pollicares parcè ramosi racemis pollicaribus vel longioribus basi laxis terminati, folia caulina majora 4-5 lineas longa lineam vel paulò amplius lata. Flores magnitudinis eorum *P. Bellardi*. Ex affinitate *P. radicosi* et *Kotschyani* ab eis caulis elongatis et præsertim foliis angustatis nervis lateralibus elevatis adpressissimè lineatis distinctum.

POLYGONUM CAPPADOCICUM Boiss. et Bal. (Sect. *Avicularia*.)

P. annum, radice simpliciusculâ verticali, collo caules plures rigidulos erectos simplices vel parcè ramosos angulato-striatos albidos nitidos sub lente parcè et minutè papilloso edenti, internodiis foliis sublongioribus, ochreis argenteis folio subbrevioribus ad vel ultrà medium in lacinias apice tenuissimas fimbriatis enerviis, foliis citò deciduis carnosulis elliptico-linearibus basi attenuatis acutis margine subrevolutis lente subpapillosis præter nervum medium subtus elevatum enerviis, floribus sessilibus in racemos breves terminales vel laterales axillares subsessiles condensatis, foliis floralibus abbreviatis rubellis flores superantibus, axillis bifloris, ochreolis profundè fimbriatis flores superantibus, perigonio breviter ovato albido-virenti nervuloso ultrà medium in lacinias oblongas obtusas partito, achenio perigonio inclusu minimo acutè triquetro subcompresso acuto nitido nigro.

Hab. in *Cappadociâ*, inter segetes propè *Ekrek* ad margines fluvii *Ensrum Tchai* alt. 1450 metr. Legit fructiferum initio Aug. cl. *Balansa*.

Caules 5-8 pollicares, internodia inferiora 6-8 lineas longa, folia 5-6 lineas longa 1 $\frac{1}{2}$ lata, racemi 4-5 lineas longi, flores e minimis. Ex affinitate *P. polycnemoidis* et *Olivieri* (quæ forsitan specificè non differunt) et a nostrâ specie caulis filiformibus prostratis, internodiis brevissimis, foliis subulato-linearibus, achenio perigonio arctè inclusu majori elongato facilè distinguuntur.

POLYGONUM BALANSÆ Boiss. (Sect. *Avicularia*.)

P. perenne glaberrimum glaucescens, radice repenti durâ sub-

lignosā, caulis numerosis pumilis erectis simplicibus vel parcè ramosis rigidiusculis substriatis, internodis foliis brevioribus, ochreis folio dimidiò brevioribus basi fuscescensibus plurinerviis profundè bipartitis lobis fimbriato-laceris, foliis obovatis obtusis in petiolum brevissimum attenuatis margine subundulatis subtus præter nervum medium nervis secundariis prominentibus percursis, racemis terminalibus brevibus densiusculis, foliis floralibus ellipticis flores subsuperantibus, axillis 3-4 floris, ochreolis profundè bifidis pedicelli longitudine, pedicello flore sublongiori apice articulato, perigonio subenervi ovato basi virenti supernè albido-roseo profundè partito lobis obovatis obtusis, achenio perigonio inclusō triquetro pallido opaco puncticulato.

Hab. propè *Batna Algeriae*, cl. Balansa. Fl. Julio.

Rhizoma repens pennā anserinā tenuius, caules 5-6 pollicares parte inferiori sæpè subterranei ochreis brevibus fuscis vestiti. Folia majora 5-7 lineas longa 2-3 lata. Habitus omnino *P. alpestris* C. A. M. pro quo primū habui sed quod eximiè differt foliis uninerviis aveniis longius petiolatis, ochreis binerviis, caulis totâ longitudine floriferis, acheniis nitidis.

RUMEX TURCICUS Boiss. et Balansa. (Sect. *Lapathum*.)

R. perennis glaber, foliis radicalibus....., caulinis breviter petiolatis angustè lanceolato-linearibus elongatis basi subundulatis breviter attenuatis apice attenuatis acutis, caule elato simplici tenui sulcato-striato, racemis abbreviatis paniculam longam angustum foliosam infernè interruptam formantibus, foliis floralibus angustissimè linearibus elongatis tandem reflexis, valvis fructiferis oblongis basi truncatis apice obtusis reticulatis omnibus graniferis, grano altero maximo valvula vix angustiori.

Hab. in *Lydie* pascuis montanis humidis *Yailæ* dictis ad pagum *Bozdagh* in monte *Tmolo* cl. Balansa Julio 1854.

Species affinis *R. crispo* a quo (saltem ex spec. unici observatione) eam distinctam autumo. Planta tripedalis et ultrà, panicula simplex 12-15 pollicaris, folia caulina inferiora semipedalia longiorave pollicem lata vel angustiora, floralia 2-3 pollicaria 1 $\frac{1}{2}$ -2 lineas lata, valvae eis *R. crispi* dimidiò angustiores basi truncatae nec cordatae.

RUMEX GRÆCUS Boiss. et Heldr. (Sect. *Lepathum.*)

R. perennis glaber, foliis radicalibus oblongis basi cordatis margine grossè subundulatis obtusis, caulinis breviter petiolatis oblongo-lanceolatis obtusis basi subcordatis truncatis, caule erecto sulcato, racemis longiusculis densis paniculam longam infernè foliosam formantibus, foliis floralibus lanceolato-lineariibus obtusis basi breviter attenuatis, pedicellis valvis æquilongis, valvis orbicularibus basi cordatis reticulatis obtusiusculis margine grossè obtusè et breviter repando-dentatis, callo unico crassiusculo.

Hab. in regione inferiori *Taygeti* propè *Anavryti* cl. Heldreich, in umbrosis propè *Trikala Achaiae* alt. 3500' (Heldr!). Eamdem plantam fructu nondùm maturo legi in pratis alpinis *Tmoli* ad *Bozdag* in Lydiâ. Jun. 1842.

Folia radicalia 7-10 pollicaria 3-4 pollices lata; panicula 15-18 pollicaris ramis inferioribus semipedalibus. Valvæ fructiferæ 2 lineas longæ latæquæ. Differt a *R. patientid* foliis basi cordatis valvis denticulatis, a *R. Orientali* foliis minoribus obtusis, valvis minoribus grossè nec minutè denticulatis. *R. confertus* W. e descriptionibus differt foliis ad nervos subtus et petiolos pubescentibus amplis basi profundè cordatis, paniculâ subaphyllâ, valvarum 3-4 lineas longarum callo minuto.

RUMEX MACRANTHUS Boiss. in Kotschy pl. Cilic. exs. — DC. Prodr. XIV pag. 71. (Sect. *Lapathum.*)

R. perennis glaberrimus, rhizomate crasso vaginis fuscis striatis tecto, caule erecto angulato-striato subflexuoso modicè folioso, foliis radicalibus oblongis utrinquè attenuatis obtusiusculis in petiolum eis æquilonium vel breviorem crassum basi vaginantem abeuntibus integris obsoletè repandis, caulinis lanceolatis acutis integerrimis omnibus lætè viridibus penninerviis nervo medio crasso lateralibus tenuibus, paniculâ terminali brevi oblongâ simplici ramis abbreviatis basi foliosâ foliis angustè linearibus elongatis, floribus hermaphroditis, pedicellis fructiferis recurvis

suprā medium articulatis, valvis maximis coriaceis pallidè vi-
rentibus subdiaphanis exquisitè et elevatim reticulato-nervoso-
sis orbicularibus obtusis basi cordatis margine erosò-denticu-
latis pedicello longioribus ecallosis, achenio acutè ovato-triquetro
pallidè rubello-fuscescenti.

Hab. in regione alpinâ Tauri Cilicici Kotschy! Balansa!

Planta pedalis vel paulò longior. Foliorum inferiorum limbus
2-2 $\frac{1}{2}$ pollices longus 12-15 lineas latus. Folia caulinata sæpius
longiora sed angustiora, floralia 1-2 pollicaria 2-3 lineas lata.
Panicula terminalis 2-4 ramulosa rariùs racemosus simplex termi-
nalis. Valvulae fructiferæ 9-12 lineas latae et paulisper minùs
longæ. Achenium 3 $\frac{1}{2}$ lineas longum breviter attenuato-rostratum.
Species insignis me judice *Lapatho* nec *Acetosæ* ob flores ut vide-
tur omnes hermaphroditos, folia integra, valvas coriaceas totum-
que habitum adnumeranda et propè *R. angustifolium* Campd.
collocanda.

SANTALACEÆ

THESIUM DIVARICATUM Jan. var. *expansum* Boiss. et Heldr.

Paniculæ rami magis patentes, bracteæ fructum æquantes vel
superantes, cæterum omnia speciei.

Hab. in regione abietinâ *Eurytaniae* cl. Samaritani et Guicciardi.

EUPHORBIACEÆ

EUPHORBIA CÆLADENIA Boiss. (Sect. *Tithymalus*.)

E. annua pallidè virens e collo simplex vel pluricaulis, caulis
erectis tenuiter striatis trifidis divisionibus pluriè et strictiusculè
dichotomis, foliis caulinis sessilibus linearibus obtusis argutè et
remotiusculè denticulatis, involucellis e basi latiori subcordata
rhomboideo-oblongis obtusis integris, capitulis multistamineis

glandulis transversè ovatis integris parvis cymbiformiter concavis, involucri proprii dentibus 2-3 dentatis, capsulâ longiusculè pedicellatâ ovatâ obtusè trigonâ, semine albido oblongo brevi, carunculâ elongato-conicâ latere raphes fissâ basi subplicato-lobulatâ.

Hab. ad *Khozdar* regionis *Beloutschistan* cl. Dr Stocks.

Pedalis, folia caulina 8-10 lineas longa 2 lata, involucella basi latiora. Species formâ glandularum floralium distinctissima. *E. cornuta* Forsk. a nostrâ cæterûm radice perenni et involucelli phyllis caudatis denticulatis discedens habet glandulas supernè quoque concavas sed appendicibus instructas semilunatas.

EUPHORBIA ODONTOPHYLLA Boiss. (Sect. *Tithymalus*.)

E. perennis glabra caulibus striatis tenuibus foliosis ascendentibus a basi ramulosis, foliis sessilibus linearibus obtusiusculis tenuiter et acutè denticulatis, umbellis terminalibus breviter tri-radiatis radiis bifidis, involuci involucellique phyllis e basi latiori longè trianguli-lanceolatis argutè denticulatis, capitulis in dichotomiis et terminalibus pedicellatis multistamineis, glandulis integris transversè ovatis latere superiori rectiusculis, involucri proprii dentibus bifidis, capsulâ....

Hab. in ditione *Beloutschistan* propè *Kuam* cl. Dr Stocks pl. exs. N° 1069.

Habitus *E. megalanthae* foliis integris, glandulis appendiculatis, etc. et *E. cornuta* glandulis semilunatis cymbæformibus, involucellis abruptè caudato-attenuatis, floribus ob ramulos extremos brevissimos confertis distinctarum.

Obs. *E. Ispahanica* Boiss. ad *E. megalantham* ut varietas foliis latis umbellisque pluriradiatis referenda est. *E. megalantha* involucelli proprii dentibus elongatis et arilli formâ insignis habitu cæterûm valdè variabilis est.

EUPHORBIA BERYTHEA Boiss. et Blanche. (Sect. *Tithymalus*.)

E. annua caule simplici aut ex collo ramis 1-2 aucto patulè hispidulo folioso, foliis inferioribus obovatis obtusiusculis subintegris

in petiolum brevem attenuatis superioribus basi attenuatis sessili-
bus oblongo-ellipticis acutis argutè denticulatis denticulis ascen-
dentibus omnibus præter pilos nonnullos secùs nervum medium
glabris, umbellâ 5 radiatâ radiis brevibus bifidis hispidis, involucri
phyllis foliis summis similibus, involucelli e basi truncatâ vel obso-
letè cuneatâ deltoideis acutis subdenticulatis, glandulis cerinis
transversè ovatis, involucri proprii dentibus truncatis brevissimis
ciliatis, capsulâ globosâ profundè sulcatâ tricoccâ pilis patulis
hispidâ, semine sphærico rufo rugis tenuibus prominentibus tu-
berculatis reticulato, carunculâ minimâ globoso-conicâ.

Hab. circâ Beyrout et Sidonem cl. Blanche. Fl. Aprili.

Habitus *E. helioscopiae* quæ a nostrâ specie differt foliis sursum
sensim auctis omnibus obtusis, capsulis glabris, seminibus pro-
fundè alveolatis apice compresso-acutis carunculâ compressâ
verticali. *E. calendulaefolia* longius distat radiis elongatis, semine
lævi.

EUPHORBIA PHYMATOSPERMA Boiss. et Gaillardot. (Sect. *Tithyma-*
lus.)

E. annua glabra pumila, caule erecti filiformi supernè folioso,
foliis sparsis minutis obovatis integerrimis obtusis, umbellæ terminalis
brevissimè 2-3 radiatæ densè corymbiformis radiis simpli-
cibus vel bifidis, involucelli generalis phyllis ellipticis, partialis
ovato-rhombeis mucronulatis, involucris in dichotomiis sitis bre-
vissimè pedicellatis glabris, glandulis transversè et angustè oblon-
gis integris, capsulâ ovatâ stipite crasso brevi insidenti coccis
punctatis glabris dorso subcarinatis, semine obtusè tetragono tu-
berculis minimis densè obsito prætereaque sulcis transversis sub-
ternis ad unamquamque faciem obsito, carunculâ stipitatâ de-
pressâ.

Hab. in monte Djebel Khailoun ad septentrionem Damasci, medio
Aprilis legit cl. Dr Gaillardot.

Plantula tripollaris, folia caulina 3 lineas vix longa, umbella
capituliformi-corymbosa diametro in specimine meo majori polli-
caris. Capsulâ et semen pro plantâ magna, hoc lineam longum.

EUPHORBIA GAILLARDOTI Boiss. et Blanche. (Sect. *Tithymalus*.)

E. annua glaucescens, caule crassiusculo striato folioso sub umbellâ sèpè ramuloso foliis elliptico-lanceolatis basi attenuatis acutis minutè serrulatis deflexis inferioribus citò evanidis, umbellâ quinqueradiatâ radiis elongatis erectis plures dichotomis, involucri phyllis foliis similibus elliptico-lanceolatis acutis, involucelli phyllis basi rotundatis ovatis obtusis mucronulatis minutè denticulatis, glandulis cerinis transversè ovatis subtriangularibus, involucri proprii dentibus brevibus ciliatulis, capsulâ minutâ globoso-tricoccâ profundè trisulcâ lævi glabrâ, seminibus fusco-luteis ovatis obsoletè quadrangulis, carunculâ nullâ.

Hab. in agris versus *Ouadi Barrada Antilibani* cl. Gaillardot, propè *Rascheya* alt. 4500' cl. Kotschy, in *Mesopotamia ad Besch Abur* propè trajectum *Tigridis* cl. Kotschy. Floret Julio inaeunte.

Planta habitu *E. akenocarpam* valdè evolutam referens. Folia caulina pollicaria aut longiora 4 lineas lata, radii plures dichotomi semipedales longioresve, involucelli phylla 6-8 lineas longa, capsule unâ lineâ breviores et angustiores subsessiles coccis rotundatis. Nulli mihi notæ affinis.

EUPHORBIA RHYTIDOSPERMA Boiss. et Bal. (Sect. *Tithymalus*.)

E. perennis ramis virgatis elongatis striatis parcè ramosis parte inferiori induratis glabris, foliis utrâque paginâ laxè tenuiter et longiusculè hispidulis inferioribus elliptico-lanceolatis acutis superioribus ellipticis obtusiusculis mucronulatis omnibus a tertiatâ parte inferiori sub lente minutè serrulatis denticulis ascendentibus basi sensim attenuatis subsessilibus, umbellâ terminali quinqueradiatâ radiis elongatis trichotomis divisionibus interùm semel vel bis dichotomis, involucri phyllis oblongo-ellipticis involucorum e basi truncatâ vel obsoletissimè cuneatâ ovato-rotundis transversè sublatioribus obtusissimis integris, glandulis flavis transversè ovatis, involucri ovati dentibus truncatis erosulis ciliatis, capsulâ sphæricâ trigonâ profundè trisulcâ verrucis conico-cylindricis exasperatâ, semine fusco ovato-rotundo rugulis tenuibus elevatis subreticulato, carunculâ parvâ depresso-similâ.

Hab. in fauce *Guzel Déré Ciliciae littoralis* suprà *Sedichig* non procul a *Mersina* cl. *Balansa*. Floret fine Maii. Fructus maturat Junio.

Rami 4-2 pedales, folia inferiora 15-40 lineas longa 6 lata. Umbellæ radii 3-4 pollicares. Involucella 4-5 lineas longa lataque. Species habitu *E. rupicolam* vel *dumosam* quodam modò referens ab eis et omnibus affinibus seminibus rugulosis distinctissima.

EUPHORBIA ALGERIENSIS Boiss. (Sect. *Tithymalus*).

E. perennis, caulis erectis glabris striatis sub umbellâ terminali 1-3 ramulosis, foliis inferioribus breviter oblongis basi attenuatis superioribus ovato-rhombeis omnibus obtusiusculis margine rubello argutè denticulatis subtùs sparsim et longiusculè pilosis supernè glabrescentibus, umbellâ longiusculè 5-7 radiatâ radiis bifidis, involuci involucellique phyllis rotundis oblusisque basi truncatis, glandulis transversè ovatis integris, involuci proprii dentibus ovatis apice 3-4 dentatis involucro ipso duplò brevioribus, ovario glandulis hemisphericis densè obsito.

Hab. propè *Algeriam* loco *Maison carrée* dicto cl. *Munby*.

Species *E. verrucosæ* affinis a quâ ex specimine unico quod vidi distincta mihi videtur. *E. verrucosæ* caulis vix striatus, umbella ob radios breves compacta, involucorum phylla elliptica, involuci proprii dentes subintegri, ovarium junius denique verrucis cylindricis obsitum. *E. Welwitschii* affinis quoque differt foliis ejusdem formæ sed amplexicaulibus majoribus, involucelli phyllis basi cordatis, capsulis magnis parcissimè verrucosis pilosulis.

EUPHORBIA SCHOTTIANA Boiss. (Sect. *Tithymalus*.)

E. perennis rhizomate nigro crasso ramoso plurimos herbaceos breves basi denudatos caudiculosos dein foliosos erectos edenti, foliis ovatis basi rotundatis brevissimè petiolulatis obtusis obsoletè mucronulatis margine cartilagineis obsoletè denticulatis integris, umbellâ ad florem terminalem in dichotomiâ et 2 laterales valdè approximatos aliquando deficientes omnes bre-

viter pedicellatos 2 involucellis foliis similibus bracteatos reductā, glandulis ovato-reniformibus, involucri dentibus brevibus pilosis, ovario verrucoso.

E. densa Schott et Kotschy in Ky Sched. pl. Tauri Cilicici 1853 non Schrenk.

Hab. in summā valle *Metdesis Tauri Cilicici* alt. 10,000' cl. Kotschy. Floret Julio, Aug.

Rami 3-4 pollicares cæspitosi tenues herbacei erecti vel decumbentes, folia 3-4 lineas longa 2 $\frac{1}{2}$ -3 lata. Involucrum 5 dentatum, 5 glandulosum. Affinis *E. capitulatae* Rchb. quæ differt caudiculis longioribus repentibus radicantibus, foliis obovatis, floribus semper solitariis, involucro proprio 8 dentato, etc.

EUPHORBIA ACANTHOTHAMNOS Heldr. et Sartori. (Sect. *Tithymalus*.)

E. fruticosa densè dumosa glaberrima ramis tortuosis cortice cinerascenti obtectis, annotinis luteolis densiusculè foliosis rigidis, foliis crassiusculis minutis glaucescentibus basi attenuatis subsessilibus oblongo-lanceolatis obtusiusculis mucronulatis, umbellā terminali divaricatim 3-4 radiatā cum flore in dichotomiā radiis semel bisve divaricatim dichotomis fructu maturato denu-datis in spinas acutas mutatis persistentibus, involucri involuclique phyllis obovatis, floribus omnibus pedicellatis, glandulis aurantiacis transversè oblongis subpentagonis, involucri proprii dentibus brevibus rotundato-subretusis margine crispulis, capsulā depresso-globosā profunde trisulcā verrucis cylindricis inæqualibus densè muricatā, seminibus lævibus.

E. spinosa Fl. Græc. tab. 463. Bory et Chaub. Flor. Mor. — Griseb. Spicil. non L.

Hab. in regione semperfurenti totius *Græciae*, *Bithyniæ* et *Hæmo*-*Griseb.*, insulis *Leucadiæ* et *Corcyrae*, Mazziari.

Suffrutex 2 $\frac{1}{2}$ pedalis cæspites densissimos convexos formans, ramuli cum umbellis 2-4 pollicares, folia 3-6 lineas longa 4-2 lata, radii umbellæ 1-1 $\frac{1}{2}$ pollicares; ramuli subindè ex axillis supremis sub umbellā nascuntur. *E. spinosa* L. eximiè differt ramis gracilioribus demum in spinas simplices vix pungentes nec plures dichotomè furcatas pungentes mutatis, floribus subsessilibus, glandulis subrotundis, capsulâ vix trisulcâ.

* EUPHORBIA ERINACEA Boiss. et Kotschy. (Sect. *Tithymalus*.)

E. humilis fruticosa dumosa ramosissima ramis rigidis rectis crassiusculis apice dichotomis cum flore pedicellato in dichotomiâ, dichotomiae ramulis divaricatis rigidis foliolosis flore terminatis maturatione peractâ ut et pedunculus floris centralis induritis spinescentibus, foliis oblongo-lanceolatis utrinquè attenuatis sessilibus acutis secùs ramulos superiores et laterales diminutis angustatis, glandulis transversè ovatis, involucri proprii dentibus brevibus hirsutis, capsulâ longè stipitatâ magnâ ovatâ trisulcâ verrucis depresso-serratis obsitâ, semine lœvi pallidè brunneo.

Hab. in valle *Martsch Antilibani* propè *Zebdani* alt. 5000' cl. Kotschy, Junio. In tertâ parte superiori montis *Djebel Cheikh*, cl. Dr Gaillardot, Julio.

Suffrutex ut videtur semipedalis ramis intricatis rigidissimis ramulos laterales foliosos breves sæpè edentibus, folia strictiuscula inferiora circ. sex lineas longa $2\frac{1}{4}$ lata, superiora multùm diminuta. Pedunculus floris vel exactius capituli centralis ramulis dichotomiae vix tenuior, 2-4 lin. longus, ramuli sæpè non exactè oppositi sed subalterni 8-10 lineas longi. Species curiosissima foliis angustis acutis, inflorescentiâ depauperatâ, capsulæ verrucis vix prominulis ab *E. spinosa* cui affinis distinctissima.

EUPHORBIA FOSSULATA Boiss. et Gaillardot. (Sect. *Esula*.)

E. annua glabra caule nano folioso, foliis minutis obovatâs in petiolum brevem attenuatis, umbellâ breviter triradiatâ radiis bifidis, involucellis ovatis mucronato-attenuatis, glandulis bicornutis cornibus setaceis elongatis, capsulâ ovatâ profundè trisulcâ coccis dorso rotundatis, seminibus ovatis concoloribus griseis longitudinaliter latè sexsulcatis sub lente areolato-punctatis.

Hab. in lapidosis ad radices montis *Gebel Khailoun* propè *Damascum* cl. Dr Gaillardot.

Similis *E. aulacospermae* differt seminibus duplò crassioribus sulcis latioribus minùs profundis ut et tota superficies seminis griseis nec discoloribus nigris. An hujus speciei forma notabilis?

EUPHORBIA CHAMÆPEPLUS Boiss. et Gaillardot. (Sect. *Esula*.)

E. annua glabra nana a collo sæpè ramosa, foliis subsessilibus minimis obcordatis, umbellis trifidis ramis brevibus bifidis, involucellis ovatis, glandulis bicornibus cornubus setaceis, capsulae ovatae coccis dorso rotundatis, seminibus cylindrico-hexagonis ad utrumque latus raphes bisulcatis, ad facies raphe oppositas 5 foveolatis ad laterales 4 foveolatis, carunculâ rotundato-depressâ.

Hab. circâ *Hierosolymam* Boiss. ! *Damascum* Gaillardot !

Habitus *E. pepli* cui valdè affinis sed omnibus partibus minor, semina angustiora longiora cylindrica nec ovata, faciebus 5 nec 4 foveolatis.

EUPHORBIA CILICICA Boiss. (Sect. *Esula*.)

E. perennis glaberrima, rhizomate indurato pluricipiti, caulinibus erectis vel ascendentibus crassis densè foliosis breviusculis, floriferis basi citò denudatis, foliis imbricatis sessilibus patulis vel deflexis ovatis acutis sæpiùs abruptè et breviter mucronatis margine angustè cartilagineis integris scabridulis, umbellæ 5-7 rabiatae radis bis bifidis, involucorum phyllis ovato-rotundis obtusissimis mucronulatis, glandulis rubris transversè latioribus margine inferiori truncatis breviter multidentato-pectinatis, capsulis brevibus oblongis trigonis, seminibus ferrugineis oblongis obtusè tetragonis lineis elevatis longitudinalibus densè subgyroso-vermiculatis arillo stipitato depressè conico superatis.

Hab. in *Tauro Cilicico* ad *Gülek Boghas* et in collibus incultis circâ *Cæsarium Cappadociae* cl. Balansa.

Affinis *E. anacampseroti* cui primùm retuleramus, hæc a plantâ hic descriptâ differt foliis superioribus involucellisque maximis concavis nec planiusculis folia caulina magnitudine non superantibus, glandulis bicornutis nec pectinato-multifidis, capsulis minoribus, seminibus laxè nec contiguè verrucoso-gyrosis.

EUPHORBIA TRANSTAGANA Boiss. (Sect. *Esula*.)

E. perennis glabra rhizomate tenui elongato 1-2 caules filifor-

mes erectos pumilos subsimplices paulò suprà basim densè foliosos edenti, foliis sessilibus integris basi attenuatis ab infimis minimis obovato-cuneatis retusis ad superiora obovato-oblonga obtusa sensim auctis, umbellæ 3-5 radiatæ radiis brevibus breviter bifidis, involucri generalis phyllis ovato-rhombeis, involucelli phyllis ovato-rotundis transversè latioribus sub lente margine erosulis, involucri proprii glandulis transversè et latè oblongis brevibus margine inferiori truncatis et obsoletè utrinquè breviter cornutis, capsulâ oblongâ glabrâ lævi coccis dorso rotundatis, seminibus ovatis foveolis paucis punctiformibus sparsis obsitis.

Hab. in pinetis aridis *Lusitaniae Transtaganae* circâ *Coina* cl. Welvitsch pl. exs. N° 323. Floret vere.

Caules 3-4 pollicares, folia superiora 5 lineas longa apice 2 lata, umbellæ radii vix pollicares, capsula pro plantæ minutie magna. Quodammodo affinis *E. saxatili* Jacq. quæ differt foliis multò longioribus formæ diversæ, glandulis manifestè bicornutis, seminibus brevibus impunctatis.

EUPHORBIA ORPHANIDIS Boiss. (Sect. *Esula*.)

E. perennis glabra glaucescens radice durâ ramosâ brevi, caudicibus pluribus denudatis tenuibus herbaceis procumbentibus subterraneis abeuntibus in caules erectos crassiusculos breves foliosos apice umbelliferos et sub umbellâ sæpiùs ramulosos, foliis obovatis obtusis infernè attenuatis obscurè mucronulatis muticisve integerrimis confertis citò deciduis, inflorescentiâ hemisphæricâ, umbellâ 5 radiatâ radiis breviusculis bis dichotomis, involucri phyllis breviter ovatis, involucellis e basi subcordatâ transversè latioribus deltoideis obtusissimis, glandulis semilunatis cruribus subulatis subdivergentibus glandulæ longitudine sublongioribus, involucri proprii dentibus brevissimis hirtis, capsulâ magnâ ovatâ nutanti obtusè trigonâ, seminibus ovatis plumbeis lævibus, carunculâ ovato-rotundâ radiatim lobulatâ.

Euph. Hohenackeri Orph. mss. non Hochst. et Steud.

Hab. in regione mediâ *Parnassi* propè *Lugari* alt. 5000'-6000' Orph! Guicciardi!

Caudiculi 2-4 pollicares, caules cum inflorescentiâ diametro 2-3 pollicari 3-4 pollicares, folia 5-6 lineas longa apice 3 lata,

Plant. orient. novar. Ser. sec. N° 4.

inferiora minora, involucelli phylla demum 6 lineas lata 4 longa. Capsula magnitudinis illius *E. Nicæensis*. Species distinctissima caulis basi caudiculosis ad *E. deflexam* accedens sed ab eis seminibus non scrobiculatis remota et melius propè *E. Nicæensem* et affines quæ caulis elongatis rigidis, seminibus minoribus subangulatis, etc., longè differunt collocanda.

EUPHORBIA HELDREICHII Orphan. (Sect. *Esula*.)

E. perennis rhizomate nigro verticali pluricauli, caulis erectis vel ascendentibus elatis teretibus crassis biennibus inferne denu-datis supernè remotè et verticillatim foliosis simplicibus 2-5 umbellas superpositas thyrum terminalem formantes ferentibus foliis in verticillo 8-10 nis elliptico-linearibus basi sessili attenuatis apice obtusis mucronulatis utrinque breviter velutino-hirtis tandem glabrescentibus umbellas involucrantibus, verticillorum supremorum valde abbreviatis ovato-oblongis, umbellis in omnibus verticillis præter 1-2 inferiores axillaribus 7-13 radiatis, radiis verticillis inferioribus brevioribus verticulos supremos superantibus omnibus bis bifidis, involucelli phyllis obovatis transversè latioribus margine inferiori liberis superiori plus minus interse connatis, glandulis semilunatis transversè latioribus cornubus curvatis apice convergentibus, involuci proprii dentibus brevibus villo occultatis, capsula mediocri laevi glabrâ ovatâ obtuse trigonâ, seminibus levibus.

Euph. verticillata Orph. olim non alior.

Hab. in monte Malevo Laconiae propè Kastanitza cl. Prof. Orphanidés, in regione sylvaticâ Olympi Thessali cl. Th. de Heldreich. Fl. Julio.

Var. 3. *Ræseri*; — Humilior, folia omnia abbreviata elliptico-oblonga, radii umbellarum pauciores abbreviati.

Euph. Ræseri Orph. olim.

Hab. in regione superiori Parnassi ad Carcaria Orph! Guicardi!

Planta sœpè tripedalis, caules annotini anno in sequenti floriferi breves foliis apice confertis sed sparsis! Folia caulinum floriferorum inferiora 2-3 polices longa 6-8 lineas lata integra margine subrevoluta, superiora sensim diminuta, suprema pollicem dimidium

longa vel etiam breviora, verticilli invicem 3-5 pollices distantes. Umbellarum radii $1\frac{1}{2}$ -2 pollicares. Involucella in unum latere interiori ad basin usquè fissum superiori plus minus profundè emarginatum 6-4 lineas diametro latum connata. Capsulæ eis *E. characiae* vel *Kotschyanae* multò minores. Species insignis inter *Esulas* connatas collocanda ab omnibus foliis verticillatis, involucellis minoribus uno latere tantum connatis distinctissima.

ORCHIDEÆ

OPHYRS ARACHNITES Hoffm. var. *Attica* B. et Orph.

Caulis pumilus, flores minores, perigonium virens, labellum basi valde attenuatum obovatum lutescens brevissimè velutinum maculis basilaribus brunneis glabris. Cætera speciei.

O. Attica Boiss. et Orph. MSS.

Hab. in Atticâ propè Stadium rarissima cl. Prof. Orphanides. Hanc plantam ob labellum basi valde attenuatum ab *O. arachniti* specificè diversam credidimus sed cætera benè conveniunt et ex speciminibus paucis exsiccatis hanc ut varietatem ei conjungere aptius autumavimus.

Obs. 1. *Orchis Syriaca* B. et Blanche pl. exs. e Syriâ speciminiibus pluribus rursum acceptis est tantum forma micrantha *O. morionis* labello obscurè trilobo albido.

Obs. 2. *Epipactis condensata* Boiss. in Balansa pl. exs. e Smyrnâ videtur forma insignis *E. latifoliae* foliis caulinis abbreviatis internodio sæpè brevioribus, spicis densifloris, bracteis flores æquantibus.

IRIDEÆ

IRIS ATTICA Boiss. et Heldr. (Sect. *Barbatæ*.)

I. cæspitosa nana rhizomate repente brevi fibrifero, foliis ensi-

formibus acutis angustis falcato-curvatis, scapo cylindrico brevissimo nudo vel bracteam herbaceam rectam spatham æquantem ferenti, spathæ valvis membranaceis subinflatis obtusis perigonii tubo brevioribus, flore in spathâ subsessili, perigonii tubo ovario quintuplô longiori apice dilatato laciniis paulò longiori, laciniis violaceis vel luteis æquilatis obtusis exterioribus subbrevioribus recurvis obovatis obtusis basi longè attenuatis interioribus rectis obovato-oblongis basi breviùs attenuatis.

Hab. in parte superiori montium *Hymetti*, *Pentelici*, *Parnes Atticae* Spruner! Boissier! Heldreich! in *Parnassi* regione inferiori Guicciardi! Fl. Maio.

Species *I. pumilæ* affinis ab eo distincta foliis angustioribus non rectis sed recurvo-falcatis, perigonii tubo quoad ovarium longiori. Flores paulò minores sunt et laciniæ externæ proportione interiorum breviores et magis reflexæ.

GLADIOLUS IMBRICATUS MB. Var. *Libanoticus* Boiss. et Kotschy.

Spathæ valvæ latiores elevatim nervoso-striatæ, perigonii laciniæ magis ovatae.

G. Libanoticus Boiss. et Kotschy olim in Kotschy pl. Syr. exs.

Hab. in humidis vallis *Martsch* Antilibani propè *Zebdani* cl. Kotschy. Ad. *Gl. imbricatum* pariter referendus videtur *G. hygrophilus*. B. et Huet in pl. Huet Arm. exs.

TRICHONEMA NIVALE Boiss. et Kotschy.

Tr. tunicis radicalibus fuscis membranaceis vix coriaceis, foliis linearibus plicatis patulo-recurvis sub anthesi flores parùm superantibus, vaginis membranaceis nervoso-striatis inferiori obtusâ superiori acutiusculâ, scapis 1-2 unifloris vaginam superiorem parùm superantibus, spathæ valvis lineari-lanceolatis herbaceis margine angustè membranaceis obtusis alterâ subangustiori, perigonii phyllis basi aurantiacis supernè violaceis spathâ duplô longioribus ellipticis multinerviis, staminibus pistillo brevioribus, stylo apice trifido, capsulâ ovatâ, seminibus angulato-globosis ruguloso-tuberculatis.

Hab. ad margines areolarum nive obtectarum vallis *Martsch Antilibani* alt. 6500'. Fl. Junio cl. Kotschy.

Species florum magnitudine et stylo antheris longiori *Tr. bulbocodio* affinis, hoc a nostro differt foliis longioribus, bulbi tunicis magis coriaceis, perigonii laciniis angustioribus interioribus trinerviis, stylo apice sexpartito, seminibus lèvibus.

CROCUS HYEMALIS Boiss. et Blanche. (Sect. *Nudi*.)

Cr. tunicis radicalibus tenuiter membranaceis in fibras parallelas inter se anastomosantes tandem solutis, vaginis 2-3 elongatis inæqualibus, foliis synanthiis angustis glabris demùm patulis, scapo elongato nudo, spathâ diphyllâ apice acuminatâ, perigonii tubo limbo longiori, fauce aurantiacâ glabrâ laciniis ellipticis acutis albis extùs præsertim basin versus violaceo-striatis vel suffusis, styli divisionibus in laciniis angustas profundè fisis.

Hab. in *Syriæ* littorali in collibus propè *Beyrouth* et *Saida* Blanche, Gaillardot, ut etiam in *Libano* ad 600 metr. alt. propè *Scanderoun* (Gaillardot) et in *Antilibano* propè *Wadi Barrada* cl. Gaillardot. Floret a Decembri ad Martium.

Species a *Cr. Boryi* corollâ non albâ concolori vaginisque in fibras solutis distincta. *Cr. levigatus* Bory a nostro differt vaginis crassis infernè in squamas acutas solutis, stigmatis divisionibus crassioribus; adest forma fibris tunicarum paulò crassioribus et stigmatis ramis aliquandò paucioribus quam sub nomine *C. Gaillardotii* priùs distinxì sed quæ non specificè differt.

CROCUS OCHROLEUCUS Boiss. et Gaillardot. (Sect. *Nudi*.)

Cr. tunicis radicalibus tenuiter membranaceis fuscis, vaginis ternis elongatis inæqualibus, foliis synanthiis latiusculis glabris, scapo elongato nudo, spathâ diphyllâ acuminatâ vaginis plerumque inclusâ, perigonii tubo limbo duplò longiori fauce flavidâ glabrâ, laciniis ellipticis obtusis pallidè ochroleucis, antheris albidis, styli divisionibus longis apicè dilatato breviter denticulatis.

Hab. in cultis argillosis *Libani* propè *Scanderoun* suprà *Sidonem* cl. Gaillardot. Fl. medio Decembri.

Planta 6-10 pollicaris, folia lineam ferè lata. Nulli propriis affinis quam *C. Boryi* qui præter folia tenuiora differt eximiè styli divisionibus profundè multifidis. *C. Pestalozzae* styli divisionibus apice indivisis insignis habet flores triplò minores, folia angustissima.

CROCUS SYRIACUS Boiss. et Gaillardot in coll. exs. 1853. (Sect. *Nudi.*)

Cr. tunicis radicalibus membranaceis fuscis demùm in fibras latas parallelas basi solutis, vaginis membranaceis ternis elongatis valdè inæqualibus, foliis latis elongatis glabris synanthiis, scapo elongato nudo, spathâ diphyllâ acuminatâ sæpiùs exsertâ, perigonii tubo limbo triplò longiori laciniis aureis ellipticis acutiusculis infernè magis attenuatis, antheris flavis, styli ramis in laciniis lineares profundè multifidis.

Cr. Balansæ J. Gay in Bal. pl. Smyrn. exs. 1854.

Hab. circè *Scanderoun* Libani et in valle *Barghoutiè* suprà *Saida* sitis cl. Gaillardot Decembri, Februario 1852; in collibus *Koukouloudja* propè *Smyrnam* cl. Balansa Martio 1854.

Folia tandem 2 lineas lata flores sæpè superantia, scapus 3-4 poll. Styli ramis multipartitis soli *Cr. Aucheri* inter flavifloros comparandus nam omnes cæteri stigmata incrassata crenulata nec multipartita habent. *Cr. Aucheri* ex Asiâ minori et in Græciâ quoque vulgatus differt flore dimidio minori intensius aurantiaco, styli ramis bi nec multipartitis.

CROCUS SIEBERI. J. Gay. var. *Atticus* Boiss. et Orph.

Bulbus crassior, tunicae exteriores crassiùs reticulatae superne in fibras setosas longiores basin vaginalium involucrantes productæ. Folia plerumque latiora, faux perigonii pallidiùs aurantiaca.

Hab. in montibus *Parnes* et *Pentelico Atticæ*, *Delphi* in *Eubæa* ad nives *Spruner*, *Heldreich*, *Orphanides*. Fl. a fine Januarii ad Martium.

Cr. Atticus olim in litt.

Cr. Sieberi J. Gay = *nivalis* Bory et Chaub in omnibus Græciæ montibus occurrit sed non commutandus cum *Cr. Veluchensi* Her-

bert in alpinis montium *Veluchi* Aetoliæ et *Parnassi* oriundo et qui bulbo minimo, fauce perigonii violacei concolori aliisque differt notis.

CROCUS MICRANTHUS Boiss. (Sect. *Nudi*.)

C. bulbo parvo, tunicis radicalibus numerosis reticulato-cribrosis apice in fibras setosas non productis, vaginis membranaceis elongatis valde inæqualibus, foliis synanthiis angustis glabris, scapo nudo longo, spathâ diphyllâ angustâ acutâ, perigonii tubo limbo parvo quadruplò longiori, fauce nudâ concolori, laciniis ellipticis violaceis extus lineis saturationibus notatis, stigmate breviter trifido lobis subdilatatis denticulatis.

Hab. in faucibus *Tauri Cilicici* Aucher N° 2127. Fl. ineunte Martio.

Planta 4-5 pollicaris, folia sub anthesi perigonii tubo breviora vix lineam dimidiā lata. Perigonii laciniæ 8-9 lineas longæ. Characteribus stigmatis et tunicarum structurâ affinis *C. Sieberi* J. Gay = *nivali* Bory sed hic differt foliis latis antheseos tempore jam elongatis, fauce perigonii aurantiacâ, floribus ferè duplò majoribus. Habitus *C. pulchricoloris* Herbert ex Olympo et Armeniâ tunicis tenuiter membranaceis statim distinguendi.

CROCUS PELOPONNESIACUS Orphanides Fl. Græc. exs. N° 68.
(Sect. *Involucrati*.)

Cr. tunicis radicalibus tenuibus exterioribus tenuiter parte superiori reticulatim parte inferiori parallelè fibrosis apicē in fibras setosas productis, interioribus membranaceis omnibus ad varias altitudines periphæriæ bulbi insertis, vaginis tribus amplis inæqualibus, foliis hysteranthiis sub anthesi vaginis inclusis scapo involucrato 1-2 floro parùm longioribus, spathâ diphyllâ acutâ apice exsertâ, tubo perigonii limbo duplò longiori apice e spathâ exerto, fauce nudâ, laciniis ellipticis e sicco albis concoloribus, antheris luteis, stylo trifido laciniis apice incrassatis integris tandem subrecurvis.

Hab. in regione inferiori montis *Malevo Laconiae* propè *Ajanni* alt. 3000' cl. Prof. Orphanides. Fl. Oct. Nov.

Affinis *Cr. Pallasii* ab eo differt foliis hysteranthiis, perigonii albi laciniis angustioribus; affinis quoque videtur *Cr. Cartwrightianum* Herbert in Bot. Reg. 1843 ex insulâ *Teno* quem e descriptione tantum novi et qui differre videtur fauce barbatâ, foliis que synanthiis.

AMARYLLIDEÆ

NARCISSUS GADITANUS Boiss. et Reut. (Sect. *Jonquilla*.)

N. bulbo parvo tunicis membranaceis fuscis vestito, foliis angustissimè linearibus semicylindricis 3-4 nis scapo longioribus, spathâ monophyllâ acuminatâ 4-4 florâ, pedicellis perigonio subæquilongis, perigonii aurei concoloris tubo angustè cylindrico, laciniis ovatis abruptè et breviter mucronatis tubum dimidium æquantibus stellatim patentibus, coronâ poculæformi laciniis perigonii æquilongâ obsoletè lobatâ, antheris inclusis.

Hab. circâ *Gades* et *Medina Sidonia* in sylvaticis, Monnard in herb. Fauché, in arvis circâ *Loulé Algarbiarum* Bourgeau medio Martio 1853 N° 2042 sub *N. juncifolii* Lag. var.

Scapus 6-10 pollicaris, folia $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ lineæ lata, flores magnitudinis eorum *N. juncifolii* qui coronâ laciniis perigonii dimidiò breviori eximiè differt.

NARCISSUS SYRIACUS Boiss. et Gaillardot. (Sect. *Tazetta*.)

N. bulbo tunicis membranaceis fuscis involucrato, foliis viridi-glaucescentibus linearibus obtusis supernè subcanaliculatis infernè obtusè carinatis scapo ancipiti elato brevioribus, spathâ membranaceâ acuminatâ 2-4 florâ demùm apice fissâ, floribus longè petiolulatis, perigonii albi laciniis patulis ovatis discretis vel saepius elliptico-lanceolatis tubo subbrevioribus basi angustatis longiusculè mucronatis margine subundulatis, coronâ aurantiacâ rectâ obsoletè lobatâ laciniis 4-5 plò breviori, antheris luteis coronâ multò brevioribus.

Hab. in rupestribus *Syriae littoralis* circâ *Berythum* ad *Nahr el Kelb Blanche*, *Sidonem* Gaillardot. Fl. Novembri, Decembri.

Folia 2 rariūs 3 lineas lata. Scapi pedales et sèpè longiores, pedicelli 1 $\frac{1}{2}$ -2 pollicares. Affinis *N. tazettæ* differt foliis angustioribus, perigonii laciniis in sicco magis papyraceis angustioribus basi discretis, coronâ cum laciniis comparatâ breviori.

STERNBERGIA PULCHELLA Boiss. et Blanche in pl. exs. 1854.

St. bulbi tunicis membranaceis fuscis, foliis 3-5 coëtaneis ad medium usquè cum scapis vaginâ tenuiter membranaceâ apice truncatâ inclusis angustè linearibus obtusis acutisve margine scabridulis patulo-subcurvatis sub anthesi flore sèpiùs longioribus, scapis 1-2 unifloris, spathâ albo-membranaceâ apice longè attenuatâ perigonii tubo æquilongâ, perigonii tubo limbo æquilongo vel longiori, limbi parvi laciniis angustè oblongo-linearibus, 5-6 nerviis, antheris oblongis, filamentis perigonio tertiatâ parte brevioribus, stigmate capitato antheris subbreviori.

Hab. in declivibus humilioribus Libani inter Tripoli et Eden cl. Blanche. Floret medio Novembri.

Species a formis angustifoliis *St. luteæ* tubo perigonii elongato 4-8 lineas longo eximiè distincta. Limbi laciniæ 6-7 lineas longæ lineam aut paulò ampliùs latae. Folia sub anthesi sesquilineam lata.

LILIACEÆ

EREMURUS LIBANOTICUS Boiss. et Blanche.

Er. radice fasciculato-fibrosâ, collo extùs fibroso intùs membranis tenuibus rubellis vestito, foliis linearibus margine lèvissimis acuminatis scapo tereti lèvi brevioribus, racemo tenui elongato multifloro, pedicellis strictis flore vix longioribus, bracteis angustè lineari-lanceolatis acuminatis valdè ciliatis pedicello sublongioribus, perigonii (e sicco flavidi) laciniis lineari-oblongis demùm convolutis, staminibus exsertis, capsulâ pedicello stricto incrassato eâ sesquilonjori insidenti globosâ lèvi loculis subtrispermis, seminibus acutè tetraedris nigris margine subulatis.

Hab. in *Antilibano* supra *Zebdani* Boiss., *Libano* circa *Eden*
R. P. Reygasse ex Blanche.

Scapus sesquipedalis, racemus fructifer pedalis angustus. Folia 5-7 lineas lata, pedicelli semipollicares, perigonum paulò minus eo *E. Caucasici*. Capsula piso major. Affinis *E. Caucasico* et *Taurico* qui differunt racemo ob pedicellos longiores minùs strictos crassiori, pedicellis fructiferis sursùm arcuatis, prior insuper capsula minori transversè rugosâ foliis margine asperis, posterior perigonio albo, seminibus prismaticis maculatis. Semina aliquando angustè alata undè genus *Ammolirion* Kar. et Kir. vix legitimum.

HENNINGIA AUCHERIANA Boiss.

H. radice fasciculato-fibrosâ, collo membranaceo-marginato, scapo tereti lœvi, racemo demùm longissimo sulcato, foliis linearibus triquetro-carinatis acutis margine scabridis, bracteis albo-scariosis lanceolatis acuminatis nervo medio rufo percursis pedicellis floriferis brevioribus margine ciliolatis, pedicellis erectopatulis flore sublongioribus apice obliquè cum perigonio articulatis, perigonii laciniis obovatis acutiusculis, filamentis incurvis perigonio paulò brevioribus, capsula obovato-oblongâ vix sulcatâ, seminibus in unoquoque loculo 4-6 triquetris latiusculè et inæqualiter alatis.

Eremurus Aucherianus Boiss. Diagn. VII.

Hab in Persia Aucher! Dr Buhse.

Hæc species ob semina alata in loculis plura *Henningiae* generi adnumeranda est sed ab *Henn. anisoptera* ut videtur distincta. Hæc e specimine Tatarico florifero mihi a cl. Bunge benevolè communicato et aliis Cabulicis Stocksianis differt collo radicis longè fibroso, capsulis ferè duplo majoribus globosis, seminibus majoribus latius alatis.

TULIPA BUHSEANA Boiss.

T. bulbi tunicis fuscis intùs lanatis, caule humili unifloro ferè ad medianam longitudinem bifolio, foliis angustè linearibus canaliculatis marginè subundulatis patulo-recurvis glabris, flore mi-

nuto, perigonii pallidè lutei foliolis exterioribus lanceolatis acutis glabris extùs rubro-suffusis interioribus latioribus concoloribus oblongis basi abruptiusculè attenuatâ ciliatis, filamentis basi dilatatâ ciliatis perigonio dimidiò brevioribus antheris oblongis duplò longioribus, ovario oblongo-cylindrico apice attenuato, stigmate hirtello parvo.

Hab. propè Yezd Persiae cl. Buhse.

Habitu, foliis angustis et florum magnitudine affinis *T. Biebersteinianæ* pro quâ eam primum habui et quæ differt bulbi tunicis glabris, perigonii phyllis exterioribus minus angustatis interioribus acutioribus basi glabris. *T. Sogdiana* Bunge affinis quoque differt filamentis glaberrimis, bulbi tunicis hirsutis.

TULIPA ARMENA Boiss.

T. bulbi mediocris tunicis pallidè fuscis intus setoso-hirsutis, caule sub quadrifolio unifloro, foliis glaucescentibus margine ciliatulis glabrisve inferioribus oblongo-lanceolatis acutis margine undulatis patenti-recurvis subcanaliculatis superioribus binis angustè linearibus attenuato-acuminatis pedunculum subæquantibus, perigonii lutei phyllis obovatis basi subattenuatis obtusis exterioribus apice breviter et obtusè apiculatis puberulis, filamentis glaberrimis antherâ oblongâ paulò longioribus, ovario oblongo-cylindrico.

T. montana var. *flava* Huet pl. Arm. exs.

Hab. in Armeniâ inter Setchanck et Góldagh. alt. 6000' cl. Huet du Pavillon. Fl. Junio.

Planta 8-10 pollicaris, folia inferiora 8-10 lineas lata 4-5 pollices longa superiora angustissima. Flos magnitudinis et coloris illius *T. sylvestris* sed petalis multò obtusioribus A *T. Persicæ* Lindl. cuius varietas chrysantha occurrit tunicis pilis rigidis setiformibus nec lanâ longâ crispâ obsitis differt.

TULIPA BŒOTICA Boiss. et Heldr.

T. tunicis bulborum glabris, caule infernè denudato supernè 3-4 phyllo pubescenti-scabrido, foliis inferioribus latis oblongo-lanceolatis margine valdè undulatis glabris superioribus angustè linearie-lanceolatis omnibus acutis, perigonii intensè purpurei

phyllis obovatis omnibus sed interioribus abruptius longè caudato-acuminatis basi maculâ obovatâ nigrâ flavido-marginatâ majusculâ notatis, staminibus pistillo sublongioribus.

Hab. in agris propè littus Euripi inter Oropo Bœotiae et Chalcidem Eubeæ non procul ab ostio fluvii Asopos Boiss. Apr. 1842, Heldr. fine Martii 1844.

Pars caulis subterranea longa, folia inferiora canaliculata sesquipollicem lata 5-6 longa, flos magnitudinis eorum *T. strangulatae* et *variopictæ* quibus tunicis glabris et scapo pubescenti affinis est. Prior a nostrâ foliis vix nec valde undulatis, perigonii phyllis acutis quidem sed non longè caudatis, posterior foliis ciliatis marginè obsoletè undulatis, perigonii phyllis basi maculâ minimâ notatis multò minùs abruptè et longè acuminatis differunt.

TULIPA EUNANTHIAE Orphanides.

T. bulbi mediocris tunicis fuscis glabris, caule medium versus trifolio, foliis margine scabridis undulatisque patenti-recurvis plicatis inferioribus oblongo-lanceolatis terminali angustiori acuminato, perigonii purpurei phyllis obovatis basi attenuatis apice breviter acuminatis glabris maculâ basilari obovatâ nigrâ flavido-maculatâ munitis, antheris oblongis latis filamento glabro sublongioribus, stigmate stylo triplò latiori.

Hab. in regione mediâ montis Malevo Laconiae propè Xerocampo cl. Prof. Orphan. Fl. Apr. Maio.

Foliis et characteribus affinis *T. Bœoticæ* Boiss. a quâ differt petalis latioribus breviter nec longè caudato-acuminatis, stigmate duplò latiori.

FRITILLARIA STENOPHYLLA Boiss. et Reut.

Fr. glabra viridis caule tenui recto elato basi nudo unifloro, foliis 7-15 angustissimè linearibus sparsis rectis ab inferioribus longis ad superiores flori approximatos abbreviatis angustatisque, perigonii campanulati phyllis exterioribus oblongo-linearibus internis sublatioribus obovato-oblongis omnibus obtusis purpurascensibus medio luteo variegatis e sicco non tessellatis suprà

basin nectario ovato instructis, staminibus perigonio tertiam parte brevioribus, filamentis tota longitudine parcè papillosoe e basi dilatata attenuatis anthera oblonga obsoletè apiculata subduplicata longioribus, stylo antheris sublongiori ferè ad tertiam partem usquè trifido, capsula ovato-rotundata apice truncata.

Hab. in ericetis sabulosis *Transtaganis Lusitaniæ* Welwitsch pl. exs. № 161, sub *Fr. meleagri* Brot, in sylvis arenosis *Algarbiæ* circà Faro Bourgeau pl. exs. 1853, in *Bæticâ Gaditanâ* circà *Chi-clana et Puerto Real* Bourgeau. Fl. Mart. Aprili.

Caulis sèpè sesquipedalis, folia inferiora 3 pollices et amplius longa lineam lata. Flos illo *F. meleagris* ferè dimidiò minor. Synonymon *Fr. meleagris* Brot. dubium est inter hanc speciem et *Fr. Lusitunicam* Wickst. ex descriptione! circà *Olyssiponem* C. Hochst. № 253 et in dumetis montis *Sierra di Cintra* Welwitsch crescentem et summoperè distinctam foliis brevibus inferioribus 3-4 lineas lati, perigonii phyllis subæqualibus, stylo ad quintam partem tantum tripartito, capsula oblonga. Hæc seriùs floret a fine Aprili ad Maium.

FRITILLARIA HISPANICA Boiss. et Reut.

Fr. glabra glauca caule mediocri crassisculo 1-2 floro, foliis 7-13 sparsis inferioribus latè linearibus obtusiusculis superioribus supernè valde attenuato-acuminatis flori approximatis, perigonii campanulati phyllis subæqualibus obovato-oblongis obtusis rubris medio fasciâ viridi-luteâ rubro-maculata latâ obsitis supra basin foveolâ oblonga instructis, filamentis breviter papillosoe a basi latiori sensim attenuatis anthera oblonga mucronulata plus duplo longioribus, stigmate antheras superanti ad $\frac{1}{5}$ - $\frac{1}{2}$ trifido, capsula obovatâ apice truncata.

Fr. Messanensis Boiss. Voy. Bot. Esp. non Guss.

Hab. in omni *Hispaniâ interiori* et australi, *Castella nova* in collibus Aranjuez A. de Rayneval! Reuter! usquè ad partem superiorum montis *Sierra de Guadarrama* Bourgeau! *Sâ de Mijas* pror. *Malacitanæ* Boiss., *Sâ Nevada* usquè ad 8000' Boiss. ! Reuter, Bourgeau! *Regnum Jenense* ad *Gontar Blanco* ! Fl. ab Aprili ad Julium.

A. *Fr. stenophylla* sat differre videtur foliis glaucis inferioribus

latioribus superioribus apice valdè attenuato-acuminatis, perigonio latè viridi-vittato, stylo profundiùs fisso, foveolarum formâ. *Fr. Messanensis* cui eam primùm retuleramus certè differt foliis summis multò longioribus non acuminatis sæpiùs verticillatis, flore majori, stylo vix ad tertiam partem trifido.

FRITILLARIA GUICCIARDII Heldr. et Sartori.

F. glabra glauca, caule humili robusto adscendente basi nudo supernè 7-11 phyllo, foliis omnibus alternis valdè approximatis carnulosis, insimis oblongis obtusis, reliquis oblongo-v. linear-lanceolatis acuminatis sursum gradatim diminutis, floribus rariùs solitariis plerumque 2-5-nis nutantibus, pedicellis basi et hinc inde medio unibracteatis florem aequantibus v. paulò excedentibus apice reduncis, perigonio cylindrico-campanulato basi rotundato diametro suo longiori, phyllis non tessellatis fasciâ longitudinali latâ-viridi-lutescenti percursis ceterùm rubris venulis saturatioribus apice puberulis spathulato-oblongis, exterioribus angustioribus acutiusculis basi obscure gibbis interioribus rotundatis, staminibus perigonum medium subæquantibus, filamentis e basi dilatata attenuatis glabris antherâ apiculatâ vix longioribus, stylo glabro ovarium aequante stamina superante ferè ad medium usquè trifido, lobis patentibus.

Hab. ad cacumen *Parnethos* montis Atticæ 4500' alt. d. 20 Maj. 1852 (Orphanides ! Guicciardi ! Heldr !)

Bulbus majusculus, caulis semipedalis v. paulò altior basi fere pennæ anserinæ crassitie, folia infima 2 poll. circ. longa 6-9 lin. lata, summa 4-4¹/₄ poll. longa 4¹/₂-2 lin. lata, perigonii phylla pollicem longa, exteriora 3 lin. interiora versus apicem magis dilatata 4-5 lin. lata. Differt a *Fr. Graecâ* caule robustiore plerumque plurifloro, foliis crassis valdè glaucis sursùm magis approximatis, perigonio campanulato-conniventí, nec breviter campanulato-patenti, phyllis angustioribus inæqualibus, antherarum longitudine, etc. (Heldr. et Sart. descrps. Oct. 1852).

FRITILLARIA CRASSIFOLIA Boiss. et Huet.

Fr. pallidè virens, caule brevi crasso 1-2 floro, pedunculis crassis, foliis 4-6 crassis rectis approximatis sparsis inferioribus latè oblongis acutiusculis supremis angustè linearì-lanceolatis attenuato-acuminatis, perigonii phyllis badio-lutescentibus rubro-striatis intùs rubro-maculatis subæqualibus oblongo-ellipticis obtusis, staminibus dimidium perigonum vix æquantibus, filamentis glabris e basi dilatatâ sensim attenuatis antherâ oblongâ luteâ submuticâ subduplicite longioribus, stylo staminibus sublongiori ad tertiam partem usquè trifido, capsulâ (juniori) oblongo-clavata exalatâ.

Hab. in *Armeniae* collibus agillossis propè *Baibout* Aucher n° 5376, in lapidosis montis *Techdag* propè *Erzeroum* Huet du Pavillon.

Planta 3-5 pollicaris, folia inferiora bipollucaria 6-12 lineas lata, flores illis *Fr. meleagris* minores. Species foliis brevibus latis, caule pumilo a *Fr. lutea* MB., cuius folia linearia sunt distincta. *Fr. latifolia* W. habet folia longiora, flores duplo maiores purpurentes tessellatos.

FRITILLARIA KURDICA Boiss. et Noë.

Fr. virens caule pumilo unifloro, foliis quinis sparsis tenuibus inferioribus oblongo-lanceolatis supremis angustè linearì-lanceolatis florem æquantibus omnibus acutis, flore parvo brevissimè campanulato, perigonii phyllis purpureis tessellatis extùs fasciâ viridi-lutescenti percursis oblongis subconformibus apice puberulis obtusis exterioribus acutiusculis interioribus foveolâ ovatâ suprâ basin instructis, staminibus perigonio tertiatâ parte brevioribus, filamentis papilloso a basi dilatatâ attenuatis antherâ oblongâ luteâ mucronatâ plus duplo longioribus, stylo antheris sublongiori ferè ad medium usquè trifido, capsulâ...

Hab. in subalpinis propè Van cl. Noë. Fl. Maio.

Species pulchella 2-3 pollicaris, folia inferiora 1-1 $\frac{1}{2}$ pollicaria 4-5 lineas lata. Flos magnitudinis speciminum minorum *Fr. montanae* Hoppe sed magis abbreviatus. Ab eâ quæ eadem ac *Fr. te-*

nella MB. esse dicitur, differt staturā humili, foliis latis nec angustè linearibus.

Obs. *Fr. gibbosa* Boiss. Diagn. V, est *Rhinopetalum Karelini* F. et M. forma pedicellis elongatis.

FRITILLARIA MINUTA Boiss. et Noë.

Fr. viridis, caule pumilo unifloro, foliis subquaternis tenuibus inferioribus oblongo-lanceolatis acutiusculis supremis oppositis angustè linearibus apice attenuatis florem æquantibus, perigonio minimo breviter campanulato phyllis e sicco pallidè rubellis concoloribus immaculatis omnibus conformibus elliptico-lanceolatis basi longiùs apice hirtello obtusiusculo breviùs attenuatis, staminibus perigonio parùm brevioribus, filamentis papillosois a basi sensim attenuatis antherā oblongā luteā muticā duplō longioribus, stylo.....

Hab. cum præcedenti in subalpinis *Kurdistanie* cl. Noë.

Bipollicaris, folia inferiora sesquipollicaria 4 lineas lata, insignis flore omnium minimo cuius phylla vix 6 lineas longa 2 lineas lata omnino concoloria sunt striata in sicco pellucida, omnia apice breviter attenuata.

FRITILLARIA TRISTIS Heldr. et Sartori.

Fr. glabra caule elato basi nudo superne 6-9 phyllo, folio radicale membranaceo caulem vaginante lineari-oblongo 5 nervi obtusiusculo, foliis caulinis plurinerviis omnibus alternis, rarius insimis oppositis, inferioribus approximatis insimis oblongis obtusis, mediis oblongo vel lineari-lanceolatis longè acuminatis, summis 2-3 angustè lineari-acuminatis inter se et a flore remotis, floribus solitariis rarius binis nutantibus, perigonii conico-campanulati basi non gibbosi attenuati phyllis non tessellatis atropurpureis extus pruinosis oblongo-obovatis basi angustatis apice rotundatis obtusis puberulis, staminibus perigonum medium paulò superantibus, filamentis e basi dilatata attenuatis papillosis antherā apiculata fere duplō longioribus, stylo glabro ovario longiore stamina superante ad tertiam partem trifido lobis recurvis.

Hab. in Atticā : in declivibus septentr. suprā Ag. Glykaria pr. Patisha Athenarum d. 26 Mart. 1851 (Heldr. et Sart.), et inter frutices ad rad. m. Parnethos suprā Markopulo d. 23 Mart. 1844 (Heldreich).

Caulis $\frac{1}{2}$ -1 pedalis tenuis quidquam flexuosus, folia infima 3-5 poll. longa 5-8 lin. lata, summa sēpē 1-1 $\frac{1}{2}$ poll. longa basi vix lineam lata, perigonii phylla 8-12 lin. longa plerumquē 4 lin. lata. Differt a Fr. Græcā in primis staturā altiori, foliis longioribus membranaceis viridibus, nec crassiusculis glaucis, perigonii formā et colore; a Fr. conicā folio radicali scarioso-membranaceo caulem longe vaginante, nec petiolato, foliis caulinis longioribus nervosis, filamentorum et styli longitudine. (Heldr. et Sart. de scriptione Oct. 1852.)

FRITILLARIA EHRHARTI Boiss. et Orphan.

Fr. glabra caule humili unifloro, foliis suprā medium caulem 6-8 inferioribus confertis oblongo-lanceolatis acutis infimis oppositis superioribus sparsis angustè linearibus acuminatis flori nuntiante approximatis, perigonii obconici basi vix gibbosi phyllis intensè purpureis apice flavis ciliatis obtusis, staminibus perigonio tertiatā parte brevioribus, antheris luteis filamento glabro apice vix attenuato subbrevioribus muticis, stylo indiviso stamina subsuperanti, capsulā.

Hab. in insulā Syrā suprā Coīmos ubi legit Aprili 1849 et 1856 cl. Prof. Orphanides.

Affinis Fr. Pinardi quae differt foliis magis sparsis, filamentis pubescentibus apice valdè attenuatis, antheris mucronulatis, stylo stamina non superanti.

GAGEA DAMASCENA Boiss. et Gaillardot.

G. bulbis aggregatis ovato-oblongis ex apice folium radicale angustè lineare elongatum et ex basi scapum floriferum edentibus, tunicis fibrosis crassis in reticulas vix solutis suprā apicem bulbi sēpiū productis, scapo 1-2 floro 3-4 folioso, foliis angustè linearibus patulè hirtis sparsis inferiori flores superanti cæteris brevisimis, perigonii phyllis linearī-oblongis obtusis luteis extus vi-

renti-luteis, staminibus perigonio tertiatā parte brevioribus antheris oblongis, stylo stama superanti, capsulā clavato-oblongā truncatā perigonii phyllis accretis superatā, seminibus plano-compressis triangularibus.

Hab. in declivibus circā *Damascum* cl. Dr Gaillardot. Floret Febr., fructus maturat Apr.

Affinis *G. reticulatae* quae differt perigonii phyllis acuminatis, capsulā breviori latiori phylla perigonii non æquanti.

GAGEA RUBRO-VIRIDIS Boiss. et Kotschy.

G. bulbo ovato folium radicale angustè lineare scapumque floriferum apice edenti membranis nigricantibus supernè reticulato-fibrosis ad basin scapi subproductis vestito basi ad fibrillarum radicalium originem bulbillos crebros nigricantes sub membranis edenti, foliis caulinis 3-4 glabris sparsis linear-lanceolatis attenuato-acuminatis inferiori elongato superioribus valdè abbreviatis, floribus 2-3 longè pedicellatis pedicellis sæpè suprà basin foliolum breviter et angustè lanceolatum ferentibus, perigonii phyllis elliptico-linearibus basi attenuatis obtusis viridibus plurinerviis a medio sursùm latiusculè purpureo-marginatis, staminibus perigonio tertiatā parte brevioribus basi dilatatis, antheris luteis ovatis, stylo staminibus longiori stigmate subcapitato, capsulā oblongo-clavatā basi attenuatā apice truncatā.

Hab. in jugo orientali montis *Hermonis Syriæ* cl. Kotschy alt. 7000'—8000'. Junio; in fissuris calcareis ad occasum *Damasci* Gaillardot Martio.

Species distinctissima radicis charactere et colore perigonii. Caulis 4 pollicaris. Folium caulinum inferius 2-2 1/2 pollicare basi 3 lineas latum, pedicelli sæpè pollicares. Perigonii phylla 5 lineas longa interiora latius purpureo-marginata. Nulli propiū affinis.

ORNITHOGALUM LIBANOTICUM Boiss. (Sect. *Myogalum*.)

O. bulbo ovato non prolifero, foliis latè lanceolatis (e sicco planis basi attenuatis scapo longioribus glabris, racemo longo densiusculo, pedicellis erecto-patulis tenuibus flore 2-3 plò bre-

vioribus, bracteis scariosis lanceolatis longè acuminatis flore vix brevioribus, perigonii phyllis oblongo-linearibus obtusis obsoletè viridi-fasciatis, filamentis perigonio tertiatà parte brevioribus alternatim simplicibus tricuspidatisque cuspide intermediâ antheriferâ.

O. planifolium MSS. olim.

Hab. circa *Eden Libani* R. P. Reygasse ex am. Blanche. Fl. fine Maii.

Planta cum racemo tandem semipedali 4-1 $\frac{1}{2}$ pedalis. Folia 9-12 lineas lata. Flores magnitudinis eorum *O. nutantis* quod quoque filamentis alternatim minoribus (*O. prasandrum* Griseb. *Helvetia!* *Graecia!* *Asia minor!*) occurrit sed in quo folia multò angustiora perigonique phylla non subconcoloria sed fasciâ viridi latâ in speciminibus siccis persistenti percursa sunt.

ORNITHOGALUM FUSCESCENS Boiss. et Gaill.

O. caule elato in racemum thyrsoidaeum multiflorum elongatum abeunti, foliis latè linearibus canaliculatis, bracteis scariosis lanceolatis infrà apicem longè acuminatum utrinquè laciñiâ setaceo-attenuatâ auctis, pedicellis bracteâ duplò longioribus erecto-patulis, perigonii fuscescentis phyllis ellipticis obtusis, filamentis perigonio quartâ parte brevioribus apice abruptè attenuatis, ovario ovato, capsulâ.....

In cultis *Antilibani* inter *Rascheya* et *Ain Hata* cl. Gaillardot. Fl. fine Maii.

Caulis pedalis et longior, racemus florifer semipedalis, folia 6-8 lineas lata. Ab affini *O. Narbonensi* differt bracteis laciniatis, perigonii brunneo-fusci nec albidi phyllis minoribus basi et apice minus attenuatis, staminum cum perigonio proportione diversâ.

ORNITHOGALUM DENSUM Boiss. et Blanche.

O. bulbo unico ovato non prolifero, foliis 2-3 lanceolato-linearibus margine ciliatis concoloribus, caule humili in racemum thyrsoidum brevem densiusculum abeunti, bracteis lanceolatis attenuato-acuminatis scariosis, pedicello subarcuato perigonio et bracteâ subbreviori, perigonii phyllis ellipticis obtusiusculis albis.

fasciâ extus viridi pallidâ percursis, filamentis perigonio vix quartâ parte brevioribus apice attenuatis, capsulâ oblongâ phyllis perigonii breviori.

Hab. in *Syriâ* ad promontorium *Raz Beyrout* cl. Blanche, circâ *Sidonem* et in *Libano* inter *Berythum* et *Damascum* cl. Gaillardot.

Affine *O. comoso* differt foliis brevioribus evidentiùs ciliatis, racemo thyrsideo nec corymboso, pedunculis abbreviatis.

ORNITHOGALUM HUETII Boiss.

Orn. bulbo unico breviter ovato non prolifero, foliis 3-4 rectis latiusculè linearì-lanceolatis attenuato-acuminatis e sicco planis scapum subæquantibus, corymbo paucifloro, pedunculis tenuibus erectis inferioribus longissimis, bracteis scariosis angustè linearibus-acuminatis canaliculatis pedicello dimidiò brevioribus, floribus mediocribus, perigonii laciniis elliptico-linearibus obtusis latè viridi-fasciatis, filamentis linearì-lanceolatis perigonio subtriplo brevioribus, capsulâ.....

Hab. in *Kurdistanâ* Noë, in *Armeniâ Turcicâ* Huet pl. exs., sub *O. gracilifloro*.

Scapi 4-6 pollicares, folia 3-4 lineas lata, pedunculi semper recti inferiores sàpè 2-2 $\frac{1}{2}$ pollicares, flores eis *O. umbellati* dimidiò minores. Affine *O. montano* Cyr. quod differt foliis humifusis corymbum multiflorum superantibus, perigonii tertiatâ parte longioris phyllis acutioribus, filamentis dimidium perigonium æquantibus. *O. graciliflorum* C. Koch pro quo hoc habueramus e descriptione est planta diversissima.

ORNITHOGALUM TRICHOPHYLLUM Boiss. et Heldreich.

O. bulbo ovato non prolifero, foliis glabris filiformibus patulis scapo humili longioribus, floribus 3-7 densè corymbosis, pedunculis inferioribus flore paulò longioribus superioribus brevioribus omnibus erectis, bracteis scariosis acuminatis pedicellos superantibus, perigonii phyllis elliptico-lanceolatis acutiusculis vittâ latâ viridi percursis, filamentis lanceolatis perigonio dimidiò brevioribus, capsulâ.....

Hab. in herbosis propè *Alexandrium* ad Castrum *Maxi* ubi medio Martio floriferum legit cl. Samaritani.

Scapus $1\frac{1}{2}$ – $2\frac{1}{2}$ pollicaris, folia tenuissima, flores ferè *O. tenuifolii* cui affine est et a quo sat differre videtur foliis tenuioribus, pedicellis brevioribus.

MUSCARI PULCELLUM Heldr. et Sartori. (Sect. *Botryanthus*.)

M. bulbo mediocri breviter ovato tunicis exterioribus fuscis interioribus albis vestito, foliis suprà glaucescentibus angustè linearibus scapum superantibus, racemo etiam per anthesin laxo, floribus pedicello nutanti eis breviori suffultis supremis minoribus sterilibus, perigonio ovato-oblongo cæruleo-violaceo dentibus albidis ovatis obtusis recurvis, capsulæ valvis ovatis apice retuso-cordatis.

Hab. in collibus saxosis *Lycabetto* et *Turcovouni* Atticæ Heldr. Fl. Febr. Mart.

Species affinis *M. racemoso* a quo differre videtur foliis latioribus rectis non junciformibus, racemo laxo, perigonii magis discoloris dentibus paulò majoribus magis revolutis. *M. neglectum* longius differt bulbo magno, foliis latis, floribus duplò majoribus, capsulae valvis apice non retusis.

MUSCARI HELDREICHII Boiss. (Sect. *Botryanthus*.)

M. bulbo majusculo ovato tunicis fuscis extùs vestito, foliis viridibus linearibus profundè canaliculatis patulis scapo longioribus, racemo ovato densiusculo, floribus pedicellis eis dimidiò brevioribus suffultis inferioribus nutantibus summis minimis ovato-globosis sterilibus, perigonio cæruleo obovato-urceolato superne sub fauce inflato sub angulato-gibbo dentibus albis ovato-triangularibus acutiusculis recurvis, capsulâ....

Muscari hymenophorum Heldr. Herb. Græc. Norm. No 662.

Hab. in regione inferiori montis *Parnassi* inter lapides mobiles nive nuper obductos suprà *Rachova* alt. 3000' fine Aprilis 1857. cl. Guicciardi. — Descr. e specim. vivis e bulbis *Parnassicis* vere 1858 enatis.

Folia eis *M. botryoidis* longiora et angustiora magis patula, flores

maiores minus penduli, perigonium formæ diversæ non globoso-urceolatum sed magis elongatum angulato-costatum sub apice incrassatum, dentes duplo majores magis revoluti. In specimini-bus. Parnassicis exsiccatis epidermis paginæ superioris foliorum versus apicem soluta unde nomen Heldreichianum sed haec nota fallax et ex exsiccationis modo probabiliter oriunda nam in plantâ vivâ non amplius occurrit.

BELLEVALIA PSEUDOMUSCARI Boiss. et Buhse.

B. bulbo majusculo tunicis fuscis vestito, foliis linearibus canaliculatis scapo longioribus, racemo ovato denso, pedicellis cernuis flore cœruleo dimidiò brevioribus, perigonio campanulato apice non constricto laciniis ovato-oblongis tubo subtriplo brevioribus, filamentis biserialibus paulo infrâ medium tubum insertis antherâ nigricanti ovato-rotundâ vix longioribus, capsula juniori rotundato-trigonâ apice retusa.

Hab. in Persiâ propè Ketal cl. Buhse.

Habitus et magnitudo florum *M. neglecti* Guss. sed perigonium nullo modo apice constrictum sed campanulatum dentibus magnis. *Bellevalia* potius quam *Hyacintho* ob valvulas capsulae bi nec multi ovulatas adnumeranda et propè *B. leucophaea*, *lineata* et affines collocanda.

BELLEVALIA NIVALIS Boiss. et Kotschy.

B. foliis lanceolatis undulatis attenuato-acuminatis basi attenuatis margine scabriusculis, scapis foliis brevioribus apice racemum ovatum densum spiciformem 7-9 florum fermentibus, bracteis ovatis membranaceis minimis, pedicellis brevissimis, perigonio campanulato-cylindrico ad tertiam partem usque sexfido laciniis oblongis, filamentis subuniserialibus summo tubo insertis complanatis trianguli-lanceolatis, antheris violaceis inclusis.

Hab. in humo argilloso ad nives Alpium *Mandschura Syriae* alt. 6500' cl. Kotschy. Fl. ineunte Junio.

Folia 3-4 pollices longa versus medium 3 lineas lata. Flores paulo minores eis *B. dubiae* et *Romanæ* quæ pedicellis elongatis, perigonio ad medium partito differunt. *B. flexuosa* magis affinis

differat racemo laxo, pedicellis elongatis. *B. densiflora* quae racemum subspicatum quoque habet differat antheris flavis aliisque notis.

BELLEVALIA ALEPPICA Boiss.

B. bulbo tunicis membranaceis albidis vestito, foliis binis lanceolato-linearibus acutis parallelè multinerviis margine papilloso-scabris subuplicatis patulo-subrecurvis, scapo foliis sublongiori, floribus 7-9 sessilibus spicam ovatam densam terminalem formantibus, bracteolis minutissimis, perigonio cylindrico cæruleo ad quartam partem usquæ in lacinias oblongas fisso, filamentis a basi tubi liberis filiformibus antheris violaceis subexsertis, capsula parvâ rotundato-trigonâ coccis dorso rotundatis.

Hab. in collibus calcareis propè *Aleppum*, Kotschy pl. Alepp. Kurd. N° 15 sub *Muscaria ciliata* Ker. Fl. Martio.

Folia 2-3 pollicaria tres lineas circiter lata. Scapus 4-6 pollicaris, perigonium tres lineas longum. Habitu et characteribus affine *B. lineata* quæ præter folia latiora floribus longè pedicellatis differat. *B. micrantha* quoque sessiliflora differat foliis angustis enerviis obtusis, floribus vix sesquilineam longis. *B. sessiliflora* = *Hyacinthus sessiliflorus* Viv. deniquè pro quâ hanc speciem diù habui ex speciminibus Ægyptiacis collata præter folia lata, filamenta complanata triangulari-lanceolata summoperè differat capsula magnæ carpellis dorso compresso-carinatis.

BELLEVALIA HELDREICHII Boiss.

B. bulbi tunicis interioribus tenuiter membranaceis, foliis 2-3 lanceolatis vel oblongo-lanceolatis attenuatis acutis abbreviatis parallelè nervosis glabris, scapo foliis longiori, racemo terminali oblongo laxiusculo ob pedicellos brevissimos florum spiciformi, perigonio intensè cæruleo-violaceo cylindrico ad quartam partem sexfido laciñiis ovatis, filamentis filiformibus ab apice tubi liberis, antheris rubro-violaceis subexsertis, capsula juniori ovato-rotundâ trigonâ loculis dorso rotundatis.

Hab. inter *Adalia* et *Yenidge Khan* in herbidis inter frutices cl. Heldr. Fl. medio Martio.

Hanc speciem diù habui pro *B. lineatâ* Kth quæ proxima differt foliis ciliatis, floribus pallidis pedicello eis subæquilongo suffultis, perigonio brevissimè et obtusissimè sexdentato.

ALLIUM COLCHICIFOLIUM Boiss. (Sect. *Molium*.)

A. bulbo simplici ovato tunicis interioribus pergamaceis vestito, scapo humili bifolio, foliis glabris oblongis utrinquè attenuatis umbellam superantibus margine lævibus, umbellâ multiflorâ capsuliferâ, spathâ bivalvi reflexâ valvis breviter ovatis breviter acuminatis, pedicellis gracilibus æqualibus flore multò longioribus, perigonii albidi phyllis oblongis acutis a medio sursum eroso-denticulatis nervo medio viridi percursis, filamentis perigonium subæquantibus a basi monadelphâ dilatata sensim attenuatis simplicibus, antheris flavidis, capsulâ globoso-tricoccâ nervis elevatis reticulatâ.

Hab. in subalpinis propè *Bakker Maaden Armenie* cl. Noë. Fl. Maio.

Caulis 3 $\frac{1}{2}$ -5 pollicaris medium versùs diphyllus, foliorum limbus 4 $\frac{1}{2}$ -5 pollices longus 4-4 $\frac{1}{2}$ poll. latus Pedicelli pollicares vel paulò longiores flexuosi. Umbella diametro 2 $\frac{1}{2}$ pollicaris. Affine *A. Akakæ* et *Caspio* a quibus perigonii phyllis denticulatis distat; prius differt insuper foliis denticulatis, perigonii phyllis linear-oblängis stamina duplò superantibus, posterius staminibus longè exsertis.

ALLIUM LACERATUM Boiss. et Noë. (Sect. *Molium*.)

A. bulbo ovato non prolifero, scapo suprà basin triphylllo foliis planis latiusculè linearibus apice attenuatis scapo brevioribus margine sparsim et longè ciliatis, umbellâ multiflorâ capsuli ferâ, spathâ diphyllea phyllis membranaceis breviter ovatis breviter acuminatis sæpè bifidis, pedicellis subæqualibus flore sub duplò longioribus, perigonii nitidi e sicco straminei roseo suffusi phyllis cymbæformibus oblongis acutis apice fimbriato-laceris, filamentis basi sublatioribus perigonio subæquilongis, antheris badiis subexsertis, capsulâ....

Hab. propè *Van Armenie* cl. Noë. Fl. Maio,

Scapus sesquipedalis, folia 4-5 lineas lata. Umbella et flores *A. rosei* a quo differt foliis longè ciliatis, perigonii phyllis sub apice fimbriato-laceris.

ALLIUM UMBILICATUM Boiss. (Sect. *Molium*.)

A. bulbo... caule erecto elato tertiâ parte inferiori foliato foliis linearibus fistulosis suprà canaliculatis ad nervos scabridis scapo brevioribus, umbellâ bulbiferâ floribus paucis pedicellis crassis eis 3-4 longioribus suffultis, spathâ brevi ovatâ fissâ, perigonio roseo basi ad pedicelli apicem truncato-umbilicato phyllis oblongo-lanceolatis acutis, filamentis triangularibus imâ basi monadelphis perigonio plus dimidiò brevioribus, ovario globoso depresso.

Hab. in ditione *Beloutschistan* cl. Stocks.

Pedale vel sesquipedale, folia diametro lineam circ. lata, flores tertiâ parte minores eis *A. rosei* *bulbiferi* quod affine differt foliis planis, floribus basi non umbilicatis, filamentis apice longè attenuatis tertîa parte tantum perigonio brevioribus.

ALLIUM ZEBDANENSE Boiss. et Noë. (Sect. *Molium*.)

A. bulbo... scapo subdiphylo erecto tenui, foliis lanceolato-linearibus planis scapo brevioribus acutis margine sub lente brevissimè denticulato-ciliolatis, umbellæ paucifloræ pedicellis perigonio non longioribus, spathâ monophyllâ inflatâ ovatâ brevissimè acuminatâ, perigonii albi concoloris phyllis oblongo-linearibus apice obtusiusculis erosulis, filamentis perigonio quartâ parte brevioribus, antheris badiis....

Hab. in *Syriâ* circâ *Zebdani* cl. Kotschy.

Subpedale, folia 2 lineas tantum lata, flores magnitudinis eorum *A. rosei* et *permixti* sed longiores phyllis magis attenuatis et apice erosionis nec integris; umbella 3-5 flora. *A. Philistæum* differt scapo humili, umbellâ multiflorâ, perigonii phyllis magis elongatis integris, antheris luteis subexsertis; *All. Cassium* umbellâ diffusâ, perigonii phyllis ovato-oblongis, etc.

ALLIUM AFFINE Boiss. et Heldr. (Sect. *Porrum*.)

A. bulbo simplici ovato vaginis fuscis membranaceo-subfibrosis sæpè suprà bulbum elongatis vestito, scapo erecto usquè ad $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ longitudinis triphyllo foliis fistulosis subcylindricis apice attenuatis glabris, umbellâ valdè bulbifera, spathâ monophylla inflatâ ovato-rotundâ abruptè et longiusculè caudatâ, pedicellis flore pluribus longioribus, perigonii phyllis oblongis acutiusculis virescentibus medio dorso rufescentibus, staminibus alternatim tricuspidatis cuspide antheriferâ filamenti parte indivisâ lanceolatâ breviori cuspidibus lateralibus setaceis multò breviori, antheris breviter exsertis.

Hab. in pascuis alpinis *Græciae* alt. 3000'-7000' *Parnassi* Heldreich, Guicciardi, *Cylenes* Orphanides, *Veluchi* *Ætoliae* Samari-tani et Guicciardi. Fl. aestate.

Species affinis *A. vineali* plantâ robustiori, floribus roseis, perigonii phyllis angustioribus, cuspide antheriferâ lateralibus vix breviori filamento oblongo sublongiori distinguendâ. Umbellæ in nostrâ sæpè omnino bulbiferæ evadunt.

ALLIUM BREVICUSPIS Boiss. et Buhse. (Sect. *Porrum*.)

A. bulbo ovato minuto conico vaginis fibrosis circâ scapi basin productis vestito, scapo erecto ad tertiam partem usquè 3-4 phyllo foliis angustè linearibus planis canaliculatis scapo brevioribus margine lăvibus, umbellâ capsuliferâ globosâ bracteis hyalinis brevibus intermixtâ, pedicellis flore 2-3-plô longioribus, perigonii rosei phyllis oblongis acutiusculis, staminibus alternis tricuspidatis omnibus inclusis cuspidibus brevissimis lateralibus vix longioribus antheram subæquantibus.

Hab. in *Persia boreali* cl. Buhse.

Valdè affine *A. atroviolaceo* Boiss. cujus varietas forsitan tantum est ab eo differt præsertim staminibus inclusis, cuspidibus lateralibus brevissimis nec longis contortis.

ALLIUM PATERFAMILIAS Boiss. (Sect. *Porrum*.)

A. bulbo rotundo bulbillos numerosos nigros longè stipitatos

edenti, caule erecto ad medium usquè 3-4 phyllo, foliis planis canaliculatis linearibus glabris, margine scabridis, umbellâ multiflorâ capsuliferâ bracteis hyalinis brevibus intermixtâ subglobosâ, pedicellis flore multò longioribus, perigonii purpurei phyllis oblongis acutiusculis carinâ scabridulis, staminibus alternis tricuspidatis cuspide antheriferâ lateralibus setaceis multò breviori, antheris flavis apice subexsertis.

Hab. in *Russiâ* meridionali ad fl. Wolgam Becker pl. Wolg. exs. № 160 sub. *A. rotundo*.

Caulis subbipedalis, folia infernè circ. 2 lineas lata, pedicelli umbellæ 10-12 lineas longi, flores magnitudinis eorum *A. atroviolacei* quod differt bulbo unico vel bulbillos sessiles flavos edenti, cuspide antheriferâ filamentum æquanti aliisque notis. *A. rotundum* diversissimum est floribus duplò majoribus breviter pedicellatis, staminibus inclusis, etc.

Obs. *A. Cappadocicum* Boiss. in Balansa, pl. Asiat. exs. 1856 videtur forma *A. atroviolacei* Boiss.

ALLIUM CÆRULESCENS Boiss. (Sect. *Porrum*.)

A. bulbo... scapo erecto ultrâ medium triphylllo foliis planis linearibus acuminatis carinatis scapo brevioribus, umbellâ globosâ multiflorâ capsuliferâ pedicellis longitudine perigonii, spathâ laceratione diphyllâ ovatâ brevissimè mucronatâ umbellâ breviori, perigonii rubello-cærulescens laevis foliolis oblongis apice attenuatis acutiusculis, staminibus perigonio tertîâ parte brevioribus alternatim tricuspidatis cuspide antherifera brevissimâ lateralibus setaceis longè superatâ.

Hab. circa *Erzerum Armeniae* cl. Calvert ex am. Huet.

Planta mihi ex unico specimine radice orbato nota. *A. rotundo*, habitu et foliis affinis sed ut videtur distincta floribus majoribus, perigonii phyllis magis elongatis laevibus nec scabridis attenuatis nec obtusis, colore magis cærulescensi. *A. scabiflorum* Boiss. perigonio quoque cærulescensi donatum habet flores minores, folia angustissimè linearia, cuspides filamenti subæquales.

ALLIUM CURTUM Boiss. et Gaillardot. (Sect. *Porrum*.)

A. bulbo ovato-rotundo sub tunicis bulbillos sessiles paucos flavos edenti, scapo crasso nano recto basi subtriphylo, foliis semitereti-fistulosis suprà canaliculatis scapo subbrevioribus, umbellâ multiflorâ capsuliferâ ovato-globosâ pedicellis exterioribus brevissimis interioribus flore demùm $2\frac{1}{2}$ -plò longioribus, spathâ diphyllâ ovatâ umbellâ multò breviori, perigonii subglobosi phyllis ovatis obtusis laevibus dorso intensius margine pallidè rubellis, staminibus alternè tricuspidatis filamentis lanceolatis ad quartam partem superiorem tricuspidatis cuspide antheriferâ subbreviori antheris inclusis.

Hab. in arenosis ultrà Abarouh in viciniis *Sidonis Syriae* cl. Gaillardot. Fl. fine Maii.

Scapus triplicaris, folia lineam ferè diametro lata, umbella magnitudinis ferè *A. sphærocephali* sed flores dimidio minores. Affine *A. Reuteriano* Boiss. scapo tenuiori flexuoso, foliis tenuioribus, floribus in umbellâ paucioribus majoribus breviis pedicellatis, cuspidibus filamentorum longè exsertis distincto.

ALLIUM HELDREICHII Boiss. (Sect. *Porrum*.)

A. bulbo ovato-rotundo minuto solitario tunicis membranaceis exterioribus nigricantibus vestito, scapo erecto elato tenui fistuloso infernè subdiphylo, foliis tenuibus teretibus fistulosis scapo brevioribus, umbellâ globosâ multiflorâ pedicellis flore vix longioribus, spathâ (laceratione?) diphyllâ oblongâ attenuato-acuminatâ pedicellis subæquilongâ persistenti, perigonii rosei phyllis lanceolatis acutiusculis nervo intensiori percursis, staminibus perigonio insertis eo tertiatâ parte brevioribus, filamentis margine ciliatulis tribus lanceolatis simplicibus tribus alternis tricuspidatis cuspide antheriferâ filamento ipso triplò breviori lateralibus setaceis duplò superatâ.

Hab. in regione sylvaticâ montis *Olympi Thessali* cl. Heldreich. Floret Julio.

Pedale vel paulò elatius. Umbella et flores *A. schenoprasii* quod aspectu simillimum longè differt bulbo oblongo attenuato foliis

minùs tenuibus et staminibus simplicibus. Nostra species propè *A. acutiflorum* et *A. Aucheri* collocanda est.

ALLIUM STOCKSIANUM Boiss. (Sect. *Scorodon*.)

A. bulbo unico ovato tunicis flavo-rufescentibus in fibras tenuissimas solutis densè vestito, scapo humili infrà medium 3-4 phyllo, foliis filiformibus semiteretibus non fistulosis margine scabridis suprà canaliculatis circinato-convolutis, umbellâ patulè multiflorâ pedicellis tenuibus patentibus flore 2-2 $\frac{1}{2}$ -plò longioribus, spathâ univalvi sàpè bipartitâ ovatâ brevi acutâ albo-membranaceâ, perigonii campanulati phyllis oblongis acutis breviter acuminatis roseis nervo medio intensiori, filamentis basi perigonio adnatis eo tertiatâ parte brevioribus integris glabris parte dimidiâ inferiori (alternis præsertim) triangulari-dilatatis supernè abruptè attenuatis, ovario punctato apice retuso.

Hab. in regno *Cabulico* Griffith, in ditione *Beloutschistan* circà *Doobund Stocks* sub *A. rubello*.

Plantula 2 $\frac{1}{2}$ pollicaris habitu et staminum characteribus af-finis *A. oreophilo* C. A. M. bulbi tunicis membranaceis, foliis lato-linearibus planis, floribus subduplicè majoribus distincto.

ALLIUM GRIFFITHIANUM Boiss. (Sect. *Scorodon*.)

A. bulbo unico ovato tunicis pallidè fuscescentibus tandem in fibras subsolutis vestito, scapo tenui infrà medium 2-3 phyllo, foliis tenuiter filiformibus canaliculatis non fistulosis lævibus scapo brevioribus, umbellâ parvâ 15-20-florâ pedicellis flore vix longioribus, spathâ monophyllâ vel laceratione diphyllâ foliolis breviter ovatis pedicellis vix æquilongis, perigonii campanulati e sicco albidi foliolis oblongo-lanceolatis obtusiusculis margine obsoletè erosulis, filamentis basi perigonio adnatis eoquè triplò brevioribus omnibus simplicibus alternis præsertim basi valdè triangulari-dilatatis abruptè et breviter attenuatis.

Hab. in regno *Cabulico* propè *Hydozye* cl. Griffith N° 452.

Scapus 6-8 pollicaris, folia tenuissima, perigonium campanulato-subconnivens circiter 3 lineas longum. Præcedenti speciei

affine formā perigonii, foliis tenuioribus et præsertim filamentis brevissimis eximiè distinctum.

ALLIUM EXILE Boiss. et Orph. (Sect. *Codonoprasum*.)

A. bulbo parvo ovato tunicis membranaceis tenuibus vestito, scapo filiformi humili infernè 3-4 phyllo foliis angustissimè lineari-filiformibus caule brevioribus lævibus, umbellâ capsuliferâ, floribus 3-4 pedicellis inæqualibus flore 3-4-plò longioribus suffultis, spathâ monophyllâ albâ ovatâ plurinervi sæpè bifidâ in mucronem subæquilongum flores subæquantem abeunti, perigonii albi vel pallidè carnei phyllis ellipticis acutis, antheris luteis inclusis.

Hab. rarissime in monte *Æpos* insulæ *Chio* cl. Orphanidés.

Ex affinitate *A. Sipylei* et *parciflori* sed perigonium minus, spatha non lanceolata, pedicelli illis *A. parciflori* minùs capillares, nec adeò elongati.

ALLIUM TAURICOLUM Boiss. (Sect. *Codonoprasum*.)

A. bulbo ovato tunicis nigris subfibrosis secùs basin scapi longè productis densè vestito, scapo humili flexuoso ferè ad medium usquè 2-3 phyllo foliis tenuiter filiformibus brevibus semitertibus non fistulosis suprà sulcatis, umbellæ 15-12 floræ pedicellis subæqualibus numquam deflexis perigonio vix longioribus, spathæ diphyllæ foliolis e basi dilatatâ longè lineari-filiformibus umbellâ plerumquè longioribus, perigonii purpurei lævis foliolis oblongo-lanceolatis acutis, filamentis basi perigonio adhærenti subdilatatis tenuibus simplicibus antheris breviter exsertis, capsulâ obovatâ truncatâ longitudinaliter striato-rugulosâ.

A. frigidum Boiss. Diagn. ex parte.

Hab. in regione montanâ superiori et alpinâ *Tauri Cilicici* Kot-schy! Balansa sub. *A. frigido*.

Hanc speciem cum *A. frigido* meo e summo *Taygeto* oriundo commiscui donec specimina numerosa hujus characteres demonstraverint. *A. frigidum* eodem habitu donatum differt tunicis radicalibus tenuioribus ultrâ bulbi apicem non productis, umbellæ pedicellis valdè inæqualibus longioribus perigonium duplò superantibus, perigonii pallidi phyllis ovato-oblongis, capsulâ lævi.

A. montanum Sibth. tunicis longitudinaliter sulcatis, perigonii phyllis obtusis longius distat.

ALLIUM BREVICAULE Boiss. et Balansa. (Sect. *Codonoprasum*.)

A. bulbo ovato tunicis membranaceis ultrà bulbum non productis vestito, scapo nano flexuoso 2-3 phyllo, foliis angustissimè linearibus nervulosis vaginisque ad nervos et margines scabridulis, umbellâ capsuliferâ 10-20 florâ pedicellis tenuissimis subinæqualibus demùm patenti-arcuatis flore 2 $\frac{1}{2}$ plô longioribus, spathæ phyllis binis lanceolatis umbellam æquantibus vel sublongioribus, perigonii rosei phyllis oblongo-ellipticis obtusiusculis, filamentis e basi sensim attenuatis perigonio paulò brevioribus, antheris inclusis, capsulâ ovatâ lævi.

Hab. in regione alpinâ montis *Dedédagħ Antitauri* in *Cappadociā* cl. Balansa.

Scapus bipollucaris, habitus *A. montani* et *Tauricoli*. Priori perigonio obtuso affinis differt tunicis non coriaceis sulcatisque, ab *A. Tauricolo* differt foliis magis scabridis planiusculis, perigonii phyllis obtusis, antheris inclusis, pedicellis tenuioribus arcuatis.

Obs. *All. Achaim* Boiss. et Orph. in Fl. Græc. exs. N° 427. videtur tantum forma perigonio paulò breviori *All. callimischon* Link = *Borgani* Kth.

ALLIUM STAMINEUM Boiss. in Pinard pl. exs. 1843. (Sect. *Codonoprasum*.)

A. bulbo ovato, foliis angustis semiteretibus fistulosis suprà canaliculatis superioribus scapo sublongioribus, umbellâ capsuliferâ multiflorâ pedunculis longis capillaribus undiquè divaricatim effusis flexuosis inæqualibus, spathæ diphylle foliolis lanceolatis sensim attenuatis umbellam superantibus, perigonii campanulato-rotundati rosei phyllis ovatis obtusis in mucronulum abruptè attenuatis, filamentis roseis a basi sensim attenuatis perigonio sesquialongioribus, antheris luteis exsertis.

A. pulchellum Boiss. Diagn. pl. Or. 13, p. 34 in Observ. non Don.

Hab. in *Laconiā* Heldr. N° 202, *Cariā* Pinard loc. cit., *Lydiā* propè *Smyrnam* Boiss., *Ciliciā* Balansa N° 813, *Syriā* Kotschy

N° 234 pl. Alepp. Kurd., Libano Kotschy, Gaillardot, Palæstina Boiss., prov. Ghilan Persie borealis Aucher N° 5387.

Hanc speciem diù habui pro *A. pulchello* Don, quod nomen specificum plantæ Europeæ sub nominibus *A. paniculati* Gaud. All. non L. — *A. flexi* W. K. — *A. carinati* var. *capsuliferi* Auct. absque dubio tribuendum est. Nostra planta ab illâ abundè differt statutâ humiliori 6-10 pollicari, foliis angustioribus et præsertim umbellæ magis multifloræ pedicellis elongatis undiquè effusis, perigonio rotundato nec ovato, antheris flavis nec rubellis.

ALLIUM HYMETTIUM Boiss. et Heldreich. (Sect. *Codonoprasum*.)

A. bulbo ovato tunicis coriaceis fuscis secùs scapi basin productis vestito, scapo modico parte inferiori subtriphyllo foliis angustè semicylindricis fistulosis, umbellâ capsuliferâ subglobosâ pedicellis subæqualibus perigonio subduplicato longioribus, spathâ diphyllâ lanceolatâ acuminatâ umbellâ longiori, perigonii pallidè rosei phyllis oblongis obtusis abruptè et breviter mucronatis, filamentis perigonio sublongioribus antheris lutescentibus.

Hab. in cacumine *Hymetti* Spruner! Heldreich! in rupibus *Eubeæ* Spruner.

Scapus semipedalis vel paulò longior, umbella florifera magnitudinis nucis parvæ, pedicelli 3-4 lineas longi. Planta mihi diù multis vexata dubiis, viva in loco natali ulterius observanda, ab *A. pulchello* Don et *stamineo* pedicellis brevibus subæqualibus, ab *A. paniculato* eodem charactere et filamentis exsertis, ab *All. pallentis* L. varietate pallidè roseâ filamentis breviter exsertis et perigonii phyllis mucronatis distincta; propiùs forsitan ad *A. Olympicum* Boiss. accedens vaginis radicalibus tenuibus et floribus minoribus distinctum. *A. montanum* Sibth. denique habet tunicas crassas sulcatas et stamina inclusa. An tamen nostra species varietas umbellis multifloris et pedicellis brevioribus subæqualibus *A. frigidi* e monte *Taygeto*?

ASPARAGEÆ

RUSCUS ACULEATUS L. var. *angustifolius* Boiss.

Folia oblongo-lanceolata basi 2 lineas tantum latâ apice longè attenuata, cæterum omnia speciei.

R. angustifolius Boiss in Sched. Kotschy pl. Cilic.

Hab. in angustiis *Gülek Boghas Tauri Cilicici* Kotschy.

Specimina intermedia inter hanc formam et typicam occurunt.

COLCHICACEÆ

COLCHICUM POLYPHYLLUM Boiss. et Heldr.

C. tunicis radicalibus tenuissimè membranaceis fuscis, tubero ovato, floribus 6-10 vaginâ longâ cylindricâ membranaceâ striatâ apice truncatâ inclusis, perigonii tubo quartâ parte superiori tantum e vaginâ exerto limbo quintuplò longiori, laciniis angustè elliptico-linearibus obtusis 7-8 nervis e sicco pallidè carneis parte inferiori papillosis, filamentis ad basin laciniarum insertis limbo perigonii dimidiò brevioribus, antheris luteis linearibus, stylis antheris sublongioribus, stigmate brevi recurvo unilaterali, foliis sub anthesi in imâ vaginâ brevissimis anno insequentи numerosissimis præter inferiorem vaginam elongatam terminantem a basin capsularum subverticillatis linearibus elongatis multinerviis, capsulis oblongis carpellis breviter rostratis.

Hab. ad *Gülek Boghaz* ad radices *Tauri Cilicici* cl. Balansa 28 Junio 1855 cum foliis et capsulis maturis, ad *Mersina Cilicie* ad littus maris floriferum ineunte Octobri 1855. cl. Reinert et Heldreich.

Tuber magnitudine nucis parvæ, vagina 3 pollicaris, perigonii

Plant. orient. novar. Ser. sec. N° 4.

tubus 4-5 pollicaris, limbus magnitudinis ferè *C. montani* laci-
niis 2 lineas latis. Folia evoluta semipedalia tres lineas lata. Spe-
cies insignis floribus minutis et foliis angustis, ad gregem *C. mont-
tani* accedens sed cæteris neglectis foliis cum fructu tantum evolu-
tis distinctissima.

COLCHICUM PARNASSICUM Sartori, Orphan et Heldr.

C. tunicis radicalibus membranaceis fuscis secūs vaginas flo-
rales longè productis, floribus 1-3 vaginis longis membranaceis
inclusis, perigonii tubo limbo 5-6-plò longiori laciiniis oblongo-
ellipticis obtusis roseis, nervis 15-20 rectis fauce glabrat, fila-
mentis ad eamdem altitudinem insertis subinaequalibus, stylis
antheras superantibus stigmatibus unilateralibus curvatis, foliis
4-5 hysteranthiis oblongo-lanceolatis obtusis.

Hab. in regione sylvaticâ et alpinâ *Parnassi* usquè ad cacu-
men, in monte *Chelmos Peloponnesi* Sartori! Orphanides! Guic-
ciardi! Floret a medio Julio ad finem Augusti.

Habitus et plerique characteres *C. autumnalis* a quo præter flo-
rescentiam præcociorem tamen specificè differre videtur. Folia
ejusdem latitudinis plerumque obtusiora sunt, perigonii laciinæ
pro latitudine breviores obtusiores, faux perigonii glabra nec pa-
pillosa, filamenta ad eamdem altitudinem nec ad diversas inserta,
styli antheras multum superantes nec eis subæquales; capsulæ
deniquè minores esse videntur. Hæc species a *C. latifolio* Sm.
Bivonæ Guss. in monte *Parnes Atticæ* crescenti floribus dimidiò
minoribus non tessellatis differt.

COLCHICUM SZOWITZII F. et M. Var. *nivale* B. et Huet.

Minus, bulbus minutus, folia bina latiusculè linearia, plicata
subrecurva. Vagina folia perigoniumque includens saepius brevis-
simæ. Flos unicus, perigonii laciinæ paulò minores.

C. nivale Boiss. et Huet pl. Armen. exs.

Hab. in monte *Kolath Dagh Armenie* ad nives 8-9000' cl. Huet
du Pavillon. Fl. Maio.

CYPERACEÆ

CAREX HUETIANA Boiss. (Sect. *Legitimæ*.)

C. radice fibrosâ densè cæspitosâ, foliis flexuosis subcoriaceis acutis pallidè virentibus, culmo tenui striato subtrigono flexuoso foliis demùm longiori, spicâ masculâ solitaria terminali oblongâ, fœmineis 2-3 densè approximatis infimâ brevissimè pedunculatâ terminali sessili subrotundâ, bracteâ inferiori nigrescenti basi vaginanti in folium spicâ brevius abeunti, stigmatibus tribus, fructibus parvis hirtis oblongis utrinquè attenuatis in rostrum breve retusum abeuntibus, glumis oblongis obtusis muticis fuscis fœmineis fructu brevioribus.

Hab. in Armeniae montibus suprà Zazalarhané alt. 7-8000' cl. Huet du Pavillon. Fl. Jul. Aug.

Habitus omnino *C. montanæ* sed folia subrigidiora sublatiora magis flexuosa et ab eâ præsertim distincta bracteâ inferiori vaginanti, fructibus minoribus non triquetris, utrinquè magis attenuatis, glumis non retusis nec mucronatis. Ob bracteam vaginantem melius forsan propè *C. humilem* et *polyrrhizam* diversissimas collocanda. Hanc speciem sub nomine mss. *C. Reuterianæ* designaveram oblitus aliam speciem sub hoc nomine jam descriptum fuisse.

CAREX SCHOTTII Boiss. (Sect *Legitimæ*.)

C. radice fibrosâ, foliis densè cæspitosis brevibus planis latiusculè linearibus rigidiusculis acuminatis, culmo triquetro foliis longiori, spicis terminalibus 1-3 subsessilibus approximatis ovato-oblongis supernè masculis infernè fœmineis inferioribus 2-3 fœmineis longè (inferiori præsertim) pedunculatis, bracteâ inferiori longè vaginanti in folium pedunculum subæquans abeunti, superioribus breviter vaginantibus nigrantibus aphyllis, stigmatibus tribus, fructibus oblongo-trigonis lævibus nigris in rostrum eis dimidiò breviüs retusum marginibus scabridum attenuatis, glumis oblon-

gis obtusiusculis fructus subæquantibus fuscis margine pallidioribus.

Hab. in regione alpinâ Tauri Cilicici suprà Bulghar Maaden alt. 7000'-8000' Kotschy † Balansa!

Folia basi 2 lineas lata 3-5 pollices longa pallidè virentia densissimè cæspitosa. Culmi $\frac{1}{2}$ -1 pedales. Spicæ breves 5-7 lineas longæ, pedunculus inferior sesquipollucaris. Ex affinitate *C. fuliginosæ* quæ differt foliis angustioribus, spicis brevioribus, terminali androgynâ unicâ, foemineis breviùs pedunculatis pendulis, glumis magis elongatis, fructu angustiori in rostrum longius attenuato, a *C. atrata* longius distat.

CAREX CILICICA Boiss. (Sect. *Legitima*.)

C. glauco-virens, radice stoloniferâ, foliis elongatis coriaceis infernè planiusculis supernè acutè triquetris acuminatis margine scabridis, culmo folioso foliis longiori, spicis 3-4 terminalibus oblongis terminali masculâ cæteris foemineis erectis pedunculo infimæ elongato superiorum brevissimo, bracteâ inferiori longè vaginanti ore fuscâ in folium pedunculum et spicam æquans vel superans productâ, stigmatis tribus, fructu oblongo-triquetro supernè fuscescenti in rostrum longiusculum lave lineare profundè bidentatum abruptiusculè attenuato, glumis oblongo-lanceolatis fructu brevioribus obtusiusculis fuscis nervo medio viridi.

Hab. in regione superiori Tauri Cilicici suprà Bulghar Maaden cl. Balansa. Fl. Julio.

Culmi pedales, folia semipedalia infernè sesquilineam longa, spicæ 7-8 lineas longæ, inferioris vagina 5-6 lineas longa, pedunculus $\frac{1}{2}$ -1 pollicaris, fructus lineam longus, rostrum lineam dimidiā longum. Affinis *C. frigidæ* quæ differt fructu sensim in rostrum attenuato margine serrulato. *C. Schottii* habet folia latiora breviora densè cæspitosa, radicem fibrosam, fructus in rostrum margine scabridum attenuatos.

GRAMINEÆ

CRYPSIS DURA Boiss.

C. cæspitosa tota breviter pulverulento-velutina, radice fibrosâ, caulis abbreviatis erectis vel ascendentibus vaginis coriaceis densè obtectis, culmis erectis supernè nudis, foliis coriaceis rigidis crassis glaucis convolutis pungentibus subpatentibus curvulis summorum limbo brevissimo, vaginæ ore densè et breviter barbato, paniculâ densè spiciformi cylindricâ elongatâ albâ, glumis compresso-carinatis oblongo-linearibus acutis præter nervum viridem ciliatum albo-membranaceis subinæqualibus flosculo subbrevioribus, glumellis inæqualibus inferiori linearis ad carinam viridem ciliatulâ apice in mucronulum attenuatâ, inferiori breviori omnino membranaceâ subbiplicatâ apice truncato-erosulâ glabrâ, caryopside ovatâ subcompressâ basi subattenuatâ.

Hab. in ditionibus *Scinde* et *Beloutschistan* cl. Griffith N° 455.

Folia culmea inferiora limbo 3-4 pollicari donata crassa, culmi 8-10 pollicares. Spica 2 $\frac{1}{2}$ -3 pollicaris diametro 2 lineas lata. Spiculae lineam longâ. Species foliis pungentibus crassis et glumellarum formâ a cæteris mihi notis distincta, habitu potius *Sporobolos* paniculâ spiciformi donatos referens sed *Crypsidi* ob stylos terminales nec ad basin spiculae emergentes certè adnumeranda.

PHLEUM SERRULATUM Boiss. (Sect. *Chilochlora*.)

Ph. perenne glabrum glaucescens, radice fibrosâ cæspitosâ culmos fertiles fasciculosque foliorum edenti, foliis rigidulis conformatim plurinerviis marginâ serrulatis, ligulâ obtusâ sublacerâ, paniculâ spiciformi cylindraceâ elongatâ, glumis linearibus apice in mucronem longum attenuatis dorso trinerviis ciliatis margine membranaceo infrâ mucronem sensim attenuato, flosculo acuto glumis tertia parte breviori basi rudimento aucto.

Hab. in collibus incultis *Ciliciae* suprà *Gülek Boghas* (Balansa !),

in *Syria* loco non notato Kotschy sub *Phl. Kotschyi* mss., in cacumine montis *Veluchi* Ætoliae Samaritani et Guicciardi sub *Phl. Velucensi* Boiss. mss.

Species affinis *Phleo Boehmeri* et ab eo ut videtur sat distincta foliis angustioribus lineam circiter latis, ligulâ paulò longiori, spiculis paululùm majoribus et imprimis glumis triplò longius mucronatis membranâ non apice rotundato-truncatâ sed sensim attenuatâ marginatis, dorso ciliis validioribus et longioribus aculeolato-ciliatis. Huc e descriptione referendum est *Phl. ambiguum* Griseb. Spic. Fl. Rumel. (non Tenore quod *Phl. Michelii* sistit.)

Obs. *Phl. Parnassicum* mss. in Guicciardi pl. Parnassi 1855 est *Phl. pratensis* forma glumis remotè et longè ciliatis breviterque mucronatis.

MILIUM VERTICILLATUM Boiss. et Bal.

M. annuum glabrum, radice fibrosâ, culmis sæpius pluribus erectis foliosis pumilis, foliis planis angustè linearibus striatis margine apicem versus scabridis brevibus supremo basi paniculam involucranti, vaginis non dilatatis, ligulâ oblongâ sub dentato-lacerâ, paniculæ pyramidatae ramis scabris, capillaribus elongatis demum patulis per 10-20 regulariter verticillatis plurifloris inferioribus sœpè sterilibus, pedicellis tenuissimis subdivaricatis spiculâ 4-8 plò longioribus apice incrassatis, glumis flosculo sub-brevioribus carinatis carinâ subscabridis inferiori lanceolatâ acutâ superiori ovato-oblongâ sublongiori apice mucronulatâ, glumellis adpressè puberulis ovato-oblongis inferiori trinervi superiori subbreviori binervi, caryopside ovato-oblongâ apiculatâ glumellis adhaerenti maculâ basilari lineari.

Hab. in pratis regionis montanæ jugorum *Almadagh* et *Mourad-dagh* *Phrygiae* alt. 1200 metr. cl. Balansa Fl. Jun., Julio.

Habitus *Airæ involucratæ* Cav. Affine *M. trichopodo* Boiss. quod differt paniculæ abbreviatæ ramis per 2-3 verticillatis abbreviatis lævibus, glumis æquilongis obscurè carinatis lævibus flosculo æquilongis.

Obs. *M. poæforme* Boiss. in Bal. pl. exs. 1857 videtur tantum forma culmis et paniculâ magis evolutis, pedicellis abbreviatis *M. trichopodi*.

PIPTATHERUM BLANCHEANUM E. Desv. ined.

P. perenne glabrum pallidè virens culmis elatis erectis, foliis linearibus elongatis etiam exsiccatis planis, ligulâ elongatâ oblongâ, paniculae elongatae pyramidatae ramis erecto-patulis infimis 2-3 cæteris solitariis, glumis magnis lanceolatis acuminatis cærulescentibus margine et apice scariosis stramineis, flosculo glabro nigro nitido aristâ eo tertiatâ parte longiori superato, antheris glabris, caryopside ellipticâ compressâ maculâ hilari longitudinali exarata.

Hab. circâ *Saida Syriae* cl. Blanche.

Planta 2-3 pedalis, folia sesquilineam lata. Panicula 6-9 pollicaris, glumæ 4 lineas longæ, arista 3 lineas longa. Valdè affinis *P. cærulescens*, quod differt foliis angustioribus convolutis, glumis multò minoribus, aristâ sesquilineam longâ, antheris apice subbarbulatis.

ARTHRATHERUM PAUCIFLORUM Boiss. et Buhse. (Sect. *Euarthrum*.)

A. cæspitosum caudice repenti, caulibus rigidis infernè ramosis, foliis patulis flexuosis glaucis siccitate convolutis tenuibus flaccidulis, vaginarum ore longè barbato, paniculâ breviter exsertâ oblongâ pauciflorâ, pedicellis spiculâ 2-3-plò brevioribus apice incrassatis ad insertionem barbatis, glumis stramineis lanceolatis acutis sub lente undiquâ scabridulis superiori paulò longiori, flosculo breviter stipitato cum stipite glabro apice integro, aristæ parte indivisiâ brevissimâ glabrâ, setis totâ longitudine barbatis flosculo vix longioribus e glumâ apice breviter exsertis.

Hab. in *Persia* loco non notato cl. Buhse.

Habitus *A. pennati* Tr. Panicula tres pollices longa, pedicelli 2-3 lineas glumæ 6 lineas longæ. Aristæ plumæ 4-5 lineas longæ. Ex affinitate *A. pungentis*, *scoparii* et *pennati*. Duo species priores foliis duris crassioribus pungentibus, posterior vaginis paniculaque ramis elongatis glabris glumis laevibus, omnes aristis multò longioribus differunt.

ARTHRAFTERUM ELATUM Boiss. (Sect. *Euarthratherum*.)

A. perenne cæspitosum culmis elatis ramosis glabris, foliis glabris convolutis tenuiter filiformibus elongatis flexuosis acutis, vaginis ore barbatis, paniculis multifloris strictis, glumis glabris lanceolatis subinæqualibus longè attenuato-acuminatis flosculo $2\frac{1}{2}$ -plò longioribus, flosculi stipite brevi longè barbato, glumellâ inferiore convolutâ supernè scabridâ ex apice cum aristâ articulatâ, aristæ parte indivisâ longiusculâ apice tantùm ciliatâ setâ mediâ totâ barbatâ lateralibus multò brevioribus nudis.

Hab. in ditione *Beloutschistan* cl. Griffith N° 638.

Culmi sesquipedales in paniculam semipedalem abeentes, glumæ 4 lineas longæ, arista 15-16 lineas longa. Affine *A. plumoso*, ab eo præter staturam et paniculam ampliorem differt glumis brevioribus, flosculo scabrido nec lævi, setâ mediâ aristæ a basi plumosâ.

AVENA HIRTIFOLIA Boiss. (Sect. *Avenastrum*.)

A. perennis, radice stoloniferâ, culmis erectis elatis glabris, foliis linearibus fasciculorum sterilium longissimis inferioribusque patulè vel retrorsum hispidis, ligulâ triangulare acutâ lacerâ, paniculæ brevis paucifloræ ramis solitariis 1-2 stachyis subsecundis, spiculis trifloris cum pedicello hispido flosculi sterilis, glumis basi virentibus cæterùm scariosis flavidis lanceolatis acutis inferiori uninervi superiori tertiatâ parte longiori trinervi, flosculis paulò suprà medium dorsum aristâ eis duplò longiore instructis, glumellâ inferiori mediâ parte inferiori viridi superiori scariosâ stramineâ lanceolatâ apice denticulatâ, interiori paulò breviori hyalinâ bidentatâ, axi hirsutâ pilis ad basin flosculorum glumellam dimidiam æquantibus, ovario apicē pubescente.

Hab. ad *Tchabanne dagh* propè *Guedis Phrygiae* cl. Balansa.

Culmi $2\frac{1}{2}$ pedales, folia surculorum pedalia et ultrâ sesqui-lineam longa. Valdè affinis *A. pubescens* pro cuius formâ eam habui sed specificè differre videtur foliis surculorum longissimis, culmo elatiore, paniculâ 2-3 pollicari e 7-10 spiculis tantum constanti. Glumæ ferè duplò majores sunt, superior 9-10 lineas longa, nunquam nec flosculi ut in *A. pubescens* violaceo-variegatæ.

TRISETUM LACONICUM Boiss. et Orph.

Tr. perenne radice stoloniferâ, culmis erectis elatis, foliis planis linearî-lanceolatis acutis vaginisque pilis brevibus patulo-deflexis hirtis, vaginarum ore auriculato, ligulâ brevissimâ truncatâ fimbriatâ, paniculâ contractâ lanceolatâ ramis verticillatis erectis brevibus a basi spiculigeris, spiculis stramineis trifloris cum pedicello hirsuto flosculi sterilis, glumis lanceolatis acuminatis interiori uninervi superiori latiori et longiori basi subtrinervi, glumellis æquilongis inferiori ad quartam partem superiorem aristata apice obsoletè bidentatâ superiori apice bifidâ, axi barbatâ pilis basilaribus latere interiori dimidium flosculum superantibus, ovario glabro.

Hab. in monte *Malero Laconiae* alt. 4000' cl. Orphanidès.

Subbipedale, folia rigidula $1\frac{1}{2}$, lineam lata, panicula 5-6 pollicaris, spiculæ paulò majores eis *Tr. flavescentis* quod affine differt paniculâ effusâ, glumellâ inferiori apice bisetosâ, pilis basilaribus flosculorum brevissimis.

VENTENATA SUBENERVIS Boiss. et Bal. in Bull. Sc. Bot. Fr., t. 4, p. 305.

V. annua glabra caulinis solitariis vel pluribus erectis, foliis brevibus angustis planis siccis convolutis, ligulâ oblongâ acutâ, paniculâ laxâ ramis capillaribus scabris inferioribus per 4-5 verticillatis superioribus oppositis, spiculis in ramo 1-3 breviter pedicellatis, glumis oblongo-lanceolatis acuminatis inferiori 5 nervi superiori dimidiò breviori trinervi nervo intermedio scabrido cæteris brevioribus lævibus parùm prominulis, flosculis 2 cum rudimento pedicelliformi, infimo sessili superiori pedicellato articulato, glumellâ inferiori floris inferioris in aristam terminalem attenuatâ, floris superioris basi in callum villosum attenuatâ apice biaristutâ ad medium dorsum aristâ geniculatâ infernè tortili instructâ.

Hab. in collibus lapidosis circâ *Smyrnam*, in herbosis ad *Kaiagheul Deré* circâ *Ouchak Phrygice* alt. 700 metr. Fl. Maio. Detexit et a *V. tenui* distinxit cl. Balansa.

Habitu characteribus et spicularum magnitudine *V. tenui* admodum affinis, hæc differt glumis 7-9 nerviis nervis valde prominentibus omnibus scabris, glumâ inferiori tertiat tantum parte breviori.

VENTENATA QUERCETORUM Boiss. et Bal.

V. annua glabra caulinibus pluribus erectis vel basi geniculatis, foliis brevibus planis siccis subplicatis, ligulâ lanceolatâ apice lacerâ, paniculâ oblongâ contractâ, ramis brevissimis strictis apice incrassatis unispiculatis, spiculis 4-5 floris, glumis subinæqualibus flosculis brevioribus trinervibus ad nervos scabriusculis, flosculi inferioris sessilis glabri glumellâ inferiori glabrâ acutâ muticâ, glumellâ inferiori flosculorum superiorum dorso ad medium usquè pilis adpressiusculis velutinâ supernè hyalinâ apice longiusculè bidentatâ dorso medio aristâ geniculatâ flosculo triplò longiore instructâ.

Hab. copiosè in querctis circâ *Bulghas Keui Phrygiae* alt. 950 metr. cl. Balansa. Fl. Julio.

Valde affinis *Vent. macræ* quæ differt flosculis magis strictis spiculam oblongo-linearem nec ovatam formantibus, glumellâ exteriori ad basin internam calli tantum pilosiusculâ dorso glaberrimâ apice brevissimè bidentatâ.

SESLERIA VAGINALIS Boiss. et Orph.

S. radice cæspitosâ, foliis glaucescentibus linearibus lævibus apice attenuato-mucronatis elevatim nervoso-striatis, vaginis tenerer et densè pubescentibus, ligulâ brevissimâ truncatâ, culmo gracili, paniculâ spiciformi oblongâ densâ, spiculis 3 floris per fasciculos dispositis, fasciculis binis inferioribus bracteâ vaginanti (spiculâ abortivâ) ovato-rotundâ apice denticulatâ suffultis, glumis oblongo-lanceolatis apice longè attenuato-acuminatis supernè carinâ ciliatulis flosculis sublongioribus, glumellâ inferiori breviter hirtâ apice in 3-4 aristulas inæquales divisâ aristâ intermedia dimidiâ glumellam superanti.

Hab. in monte *Kyllene Peloponnesi* suprà *Livadi* propè cacumen alt. 6000'. Fl. aest. cl. Orphanidès, in monte *Chelmos* cl. Heldr.

Culmi pedales brevioresque, folia lineam unam lata siccitate subconvoluta, spica nitida cæruleo-grisea 9-10 lineas longa, bracteæ aliquandò spiculas ferè æquantes aliquandò breviores. Affinis *S. nitidæ* Ten quæ differt foliis duplò latioribus margine scabris culmoque validioribus, vaginis glabris, spicae bracteis abbreviatis. *S. marginata* Griseb. differt foliis abruptè et breviter mucronatis, vaginis glabris, spicâ ovato-rotundâ aristisque glumellam æquantibus.

DACTYLOCTENIUM SCINDICUM Boiss.

D. annum? caulis basi procumbentibus ad nodos ramosis, foliis glaucescentibus planis basin versus margine sparsim ciliatis ligulâ truncatâ ciliatâ, spicis ad apicem barbatum culmi 4-6 digitatis ovatis, rachide glabrâ in mucronem brevem excurrenti, spiculis 2-4 floris, glumis ovatis carinâ scabridis superiori dorso in aristam ei æquiloniam productâ, glumellâ inferiori carinatâ carina non sulcatâ apice truncatulâ dorso in mucronem brevissimum tenuerum abeunti.

Hab. in ditione *Scinde* cl. Griffith No 637.

A speciebus generis mihi notis præter spicas breves ovatas in apice culmi capitatas 6 lineas tantùm longus differt glumellâ inferiori secùs carinam non profundè utrinquè sulcatâ nec apice in mucronem crassum subpungentem attenuatâ.

MELICA ANGUSTIFOLIA Boiss. et Blanche.

M. glabra culmis elatis tenuibus, foliis angustissimè linearibus convolutis rigidulis scabridis, ligulâ nullâ, paniculâ præter ramulum unum alterumve 2-4 spiculatos breves strictos simplici racemiformi, spiculis erectis trifloris, glumis oblongis rubellis acutis vel obtusiculis superiori paulò majori flosculos æquanti, flosculis glabris inferiori obsoletè nervoso longiori apice sepè subbidentato, secundo obtuso valdè nervoso-striato, tertio sterili clavato.

Hab. in declivibus et rupestribus *Libani* suprâ *Sidonem* et suprâ *Tripolim* cl. Blanche.

Planta pedalis vel sesquipedalis foliis tenuissimis, paniculâ bipaniculare ob ramulos strictissimos primo aspectu simplici, spi-

culis magnitudinis eorum *M. minutæ* L. a quâ eam etsi dubitanter distinximus. Ligula nulla nec elongata, spiculæ erectæ nec nuntantes, glumæ acutæ nec acuminatæ, paniculæ rami non patentes.

MELICA BALANSÆ Boiss.

M. culmis erectis breviter foliosis, foliis ad vaginas et limbum densè et breviter pubescenti-velutinis strictis angustè linearibus siccitate convolutis, ligulâ brevi truncatâ, paniculæ spicæformis secundæ longæ ramulis strictis 3-8 spiculigeris, spiculis bifloris flore superiori neutro, glumis glabris lanceolatis acutis inferiori flosculum æquanti superiori paulò longiori, glumellâ inferiori flosculi hermaphroditi lanceolatâ dorso pilis longis undique hirsutâ, flosculo neutro longiusculè pedicellato glabro tuberculato oblongo-lineari.

Hab. in monte *Alidagh Cappadociæ* et in monte *Boulghas dagh Phrygiae* alt. 1100 metr. cl. Balansa.

Culmi pedales et ultrâ, panicula 3-5 pedalis ob ramulos strictos simplex videtur. Spiculæ 3 lineas tantum longæ. Affinis *M. Persicæ* Kunth = *M. Kotschyi* Hochst. differt spiculis tertiatâ parte brevioribus, flosculo sterili longius pedicellato apice non truncato.

MELICA PENICILLARIS Boiss. et Balansa.

M. culmis erectis elatis, foliis glabris glaucescentibus rigidis acutis linear-lanceolatis siccitate convolutis margine scabridulis, ligulâ brevi truncatâ, paniculæ spiciformis secundæ ramulis strictis 4-5 floris, glumis membranaceis rubellis latè ovato-oblongis obtusis subæquilongis flosculis subbrevioribus, flosculis tribus omnibus densè et longè hirsutis superiori oblongo-pyriformi pedicellato neutro.

Hab. in collibus lapidosis ad occidentem *Cæsareæ* in *Cappadociâ* alt. 1200 metr. cl. Balansa.

Planta bipedalis, panicula primâ fronte simplex 4 pollicaris, spiculæ magnæ 5 lineas longæ. Species eximia a *M. ciliatâ*, *M. Cupani* et omnibus huic affinibus spiculis duplò majoribus, glumis latis obtusis et flosculo sterili etiam piloso discedens.

COLPODIUM CALVERTI Boiss. (Sect. *Eucolpodium*.)

C. perenne glabrum culmo erecto basi tumido ad apicem usquè folioso, radice fibrosâ, foliis linearibus planis acutis striato-nervosissimis margine scabridis ligulâ brevi truncatâ, paniculæ breviter pyramidatae ramis verticillatis 3-4-nis, spiculis numerosis minimis breviter pedicellatis violaceo-flavidis bifloris, glumis ovatis glabris acutiusculis spiculâ dimidiò brevioribus, glumellâ utrâque ad nervos breviter sericeo-lanatâ apice truncatâ denticulatâ, flosculo superiori longiusculè pedicellato.

Catabrosa parviflora Boiss. MSS.

Hab. in Armeniâ propè Erzeroum legit cl. Calvert comm. cl. a Tchihatcheff.

Culmus semipedalis, folia lineam aut paulò amplius lata superius paniculam 3 pollices longam basi amplectens. Spiculæ lineam unam longæ. Valdè affine *C. bulboso* Trin. differt foliis latioribus, paniculâ multiflorâ, spiculis dimidiò minoribus, glumis obtusioribus proportione flosculorum brevioribus.

COLPODIUM PARVIFLORUM Boiss. et Buhse. (Sect. *Eucolpodium*.)

C. radice fibrosâ, culmo erecto basi subbulboso, foliis radicalibus brevibus linear-setaceis striatis minutè scabridis, culmeis paulò latioribus brevissimis læviusculis, ligulâ oblongâ, paniculæ triangularis ramis patentibus capillaribus binis inferioribus multò longioribus, spiculis minutis breviter pedicellatis bifloris, glumis ovatis acutis subinequalibus flosculis tertia parte brevioribus, glumellis pallidè violaceis supernè flavidis glaberrimis obtusis denticulatis.

Hab. in Persia monte Sahend cl. Buhse.

Flosculis glabris nec sericeo-villosis solo *C. violaceo* Boiss. affine, hoc differt spiculis majoribus, glumis oblongo-lanceolatis, paleis oblongo-lanceolatis mucronulatis, spiculis unifloris.

NEPHEOCHLOA TRIPOLITANA Boiss. et Blanche.

N. annua glabra culmis basi geniculatis ascendentibus humili-

bus usquè ad basin paniculæ 2-3 phyllis foliis planis acutis flaccidis, ligulâ ovatâ fissâ, paniculæ ovatae erectæ ramis capillaribus erecto-patulis flexuosis per 5-6 verticillatis inferioribus bis superioribus sémel divisis, spiculis oblongis valdè compressis 13-15 floris flosculis dissitis, rachide scabriusculâ, glumis lanceolatis acutis inferiori uninervi superiori duplò longiori trinervi flosculum inferiorem non æquanti, glumellâ inferiori obsoletè 5 nervi carinato-plicatâ linearî viridi apice scarioso obliquè truncatâ cum mucronulo, glumellâ superiori sub anthesi patentissimâ subbreviori multòque angustiori binervi apice retusâ, ovario rotundo glabro stigmatibus plumosis subsessilibus superato.

Poa Gaillardotii Boiss. MSS.

Hab. ad margines semitarum inter hortos ad *Tripolim Syriae* cl. Blanche, circâ *Beyrouth* in *Libano* cl. Gaillardot.

Culmi 5-6 pollicares, folia lineam lata, panicula 4-5 pollices longa ramis inferioribus 10-12 spiculas gerentibus. Spiculæ 5-6 lineas longæ 2 lineas latæ flosculis exquisitè dissitis et distichis. Glumellæ persistentes superior divergens subcurvata et stigmata denudans. In meis speciminiibus stamina non vidi. *N. Persica* a nostrâ specie eximiè differt staturâ elatâ, spiculis et flosculis dimidiò minoribus eis non dissitis, glumellâ superiori multò breviori, etc.

KÆLERIA PHLEOIDES Pers. var. *condensata* Boiss.

Panicula densè spicata oblonga, spicularum flosculi obtusiores, glumella inferior minus acuta valdè tuberculata nervis lateralibus plus [minusve] prominulis, arista terminali abbreviatâ sæpè ad mucronulum reductâ.

K. condensata Boiss. et Bl. MSS.

Hab. propè *Beyrouth* cl. Blanche, propè *Saida* et in *Libano* cl. Gaillardot.

Var. *amblyantha*. Panicula angustè spicæformis, spiculæ minimæ flosculis obtusissimis muticis teretiusculis nervis lateralibus obsoletis.

K. amblyantha E. Desvaux MSS.

Hab. ad *Beyrouth* cl. Blanche, propè *Saida* cl. Gaillardot.

Varietas *amblyantha* prima fronte ob spicam angustatam floscu-

losque obtusos muticos subteretes lineæ $\frac{1}{4}$ tantum longos speciem a *K. phleoides* diversissimam sistere videtur sed varietas *condensata* paniculâ oblongâ, flosculis minus obtusis et breviter aristatis, nervis lateralibus glumellarum prominentibus transitus evidentes ad formam typicam præbet. *K. obtusiflora* Boiss. Diagn. e Persiâ australi ab omnibus hisce formis differt glumis glabris, flosculis fere duplo longioribus laevissimis apice rotundatis; an tamen hæc etiam formis *K. phleoides* adnumeranda?

KÆLERIA BERYTHEA Boiss. et Blanche. (Sect. *Lophochloa*.)

K. annua culmis basi subgeniculatis ad apicem usquè foliosis, foliis planis multinervis flaccidis vaginisque patulè hirtis, ligulâ brevi truncatâ fimbriatâ, paniculâ densè spiciformi cylindricâ nitidâ, spiculis magnis 4 floris, glumis æquilongis lanceolatis acutis dorso scabris inferiori angustiori, flosculis glumas tertia parte superantibus, glumellâ inferiori lanceolatâ acutâ carinatâ hirsutâ latè membranaceâ nervo medio paulo sub apice acuto in aristam longiusculam excurrenti, glumellâ interiori paulo longiori breviter bisetâ.

Hab. circâ Beyrouth cl. Blanche, circâ Saïda cl. Gaillardot.

Planta quoque *K. phleoides* affinis sed facies ob spiculas saltem duplo majores absque aristis tres lineas longas diversissima, prætereâ glumæ æquilongæ sunt, glumellaque inferior interiori longè bisetosâ brevior est nec longior.

POA THESSALA Boiss. et Orph. (Sect. *Genuinæ*.)

P. perennis radice fibrosâ cæspitosâ, foliis angustè linearibus acutis brevibus, culmis erectis tenuibus infernè geniculatis, ligulâ oblongâ acutâ, paniculæ erectæ brevis oblongæ ramis tenuissimis erecto-patulis flexuosisimis scabris inferioribus binis, spiculis compressissimis laxiusculè 7-9 floris ovato-oblongis, flosculis lanceolatis acutis viridibus margine et apice scariosis margine dorso et infernè etiam facie hirsutis liberis.

Hab. in regione inferiori montis *Olympi Thessali* propè *Crya-Uryssi* cl. Prof. Orphanidès. Fl. Julio.

Affinis *P. pumilæ* Host quæ differt paniculæ ramis patentibus, flosculis oblongo-lanceolatis infernè facie non hirtis.

POA TRICHOPODA Heldr. et Sartori.

P. perennis densissimè caespitosa radice fibrosâ, culmis tenuibus erectis basi sæpè geniculatis supernè denudatis, foliis glabris planis surculorum sterilium setaceo-capillaribus flaccidis, culmeis 2-3 vaginâ suâ brevioribus angustè linearibus acutiusculis ligulis lanceolatis acutis, paniculæ erectæ paucifloræ laxæ ovatae ramis tandem patentibus inferioribus geminis elongatis cæteris solitariis, spiculis ovatis laxè trifloris glaberrimis, glumis carinato-compressis acutis dorso trinerviis margine membranaceis subæqualibus spiculâ dimidiò brevioribus, glumellâ inferiori ovato-oblongâ obtusâ dorso compressâ obscurè quinquenervi, superiori angustiori paulò breviori ellipticâ apice bifidâ.

Hab. in pascuis alpinis *Parnassi* alt 6000'-7000' (Sartori 1846), (Heldreich 1852). Fl. Aug.

Cæspites pulvinares sæpè ampli. Folia surculorum lineaæ $\frac{1}{4}$ lata vix pollicaria, culmea lineaæ dimidiæ lata breviora, panicula vix pollicem longa ramis inferioribus 5-6 lineaæ longis. Spiculæ 2 lineaæ longæ. Species insignis ex agmine *P. bulbosæ* et *ligulatæ* foliis tenuissimis et flosculis glabris distincta.

POA DOLOSA Boiss. et Heldr.

P. perennis cæspitosa radice fibrosâ, culmis erectis tenuibus mediocribus, foliis angustè linearibus (siccitate?) convolutis in mucronulum abeuntibus, culmeorum limbo brevi, ligulâ breviter ovatâ obtusa, panicule oblongæ contractæ apice cernuæ ramis geminis solitariisve capillaceis, spiculis trifloris ovatis, flosculis basi lanâ parcâ cohærentibus, paleâ inferiori acutiusculâ carinâ margineque basin versùs pubescenti-sericeâ.

Hab. in pascuis alpinis *Olympi Thessali* Cl. Heldreich.

Affinis *P. laxæ* et *P. minori*. Prior differt foliis duplò latioribus ligulâ duplò longiori oblongâ acutâ, spiculis majoribus, glumis evidenter acuminatis. Posterior paniculâ nutanti, spiculis multifloris, ligulâ acutâ longius distat.

Obs. *Poa Parnassica* B. et H. in Heldr. Fl. Gr. exs. ad *P. alpinam* et *P. oreophila* B. et H. in Heldr. Fl. gr. exs. ad. *P. psychrophilam* reducendæ sunt.

FESTUCA DIVERSIFOLIA Boiss. et Bal. in Bull. Soc. Bot. 1857, p. 306.

F. cæspitosa radice fibrosâ, culmis erectis elatis foliosis, foliis fasciculorum steriliū involutis filiformibus caulinum planis latioribus omnibus lœvibus glabris, ligulâ brevi truncatâ, paniculâ erectâ lanceolatâ confertâ ramis capillaribus strictis 4-6-nis valde inæqualibus strictiusculis, spiculis trifloris viridibus, glumis oblongo-lanceolatis acutis flosculis tertiatâ parte brevioribus subæquilongis inferiori uninervi superiori paulò latiori trinervi, axi glabrâ, glumellâ inferiori lanceolatâ muticâ trinervi dorso carinatâ interiori sublongiori bicarinatâ acutâ ad carinas scabridâ, ovario apice glabro, caryopside oblongo-lanceolatâ canaliculatâ maculâ hilari punctiformi.

Hab. in parte mediâ *Sipyli* propè *Magnesiam*, in regione montanâ *Tauri* ad *Pylas Cilicias*, propè *Ouchak Phrygiæ* in montibus ad *Yachamichlar Keui* alt 1100 mètr. Cl. Balansa. Fl. Jun. Jul.

Culmi 1 ¼-2 pedales, folia caulina 1 ½ lineas lata (in speciminiis Phrygiis minùs dissimilia), panicula 3-4 pollicaris, spiculæ 2 lineas tantùm longæ. Habitus *Poe pratensis* var. *angustifoliae* cuius generis habet flosculos compressos carinatos sed *Festucæ* ob caryopsidem glumellæ interiori adhærentem adnumeranda.

FESTUCA CYLLENICA Boiss. et Heldr. var. *multiflora*.

Major, tripedalis, culmi minùs tenues, panicula spicæformis strictissima 5-6 pollicaris ramis vix scabridis, spiculæ 5-6 floræ, glumellæ inferioris nervi prominentiores.

F. affinis Boiss. et Heldr. in Fl. Græc. exs. — *F. Parnassica* MSS.

Hab. in lapidosis regionis superioris montis Parnassi Heldr. ! Orphan. Specimina numerosa nobis transitus præbuerunt inter hanc et formam priùs descriptam quæ quoque in monte *Parnasso*

occurrit. Descriptioni *F. Cylleiniae* addendum « ovarium apice pilosum. »

FESTUCA PILOSA Hall. var. *Argaea* Boiss. et Balansa.

Densè cæspitosa, folia valdè scabra, paniculæ magis patulæ pyramidatæ rami elongati flexuosi, spiculæ paulò minores rubræ flosculis muticis. Ligula ferè duplò longior lanceolata acuminata apice fissa.

F. Argaea B. et Bal. in Bal. pl. exs. 1856.

Hab. vulgatissima in regione alpinâ montis *Argæi Cappadociae* alt. 2200' cl. Balansa.

FESTUCA SIMPLEX Boiss. (Sect. *Schænodorus*.)

F. perennis glabra, radice fibrosâ, culmis tenuibus basi geniculatis erectis rigidis infernè foliosis, foliis brevibus rigidulis latiusculè linearibus planis acutis multinerviis margine scabridis, fasciculorum steriliū angustioribus, ligulâ brevissimâ truncatâ, paniculæ erectæ laxè et angustè spiciformis ramulis brevissimis strictis monostachyis solitariis inferiori rariùs geminato, spiculis laxiusculè quinquefloris rubellis, glumis lanceolatis acutis albo-marginatis superiori flosculo dimidiò breviori nervis tribus validis instructâ inferiori dimidiò breviori uninervi, flosculis teretiusculis, glumellis æquifloris acutis inferiori lanceolatâ dorso rotundatâ acutâ obscurè nervosâ interiori ad 2 nervos scabridâ, ovario apice glabro.

Hab. ad rivulos in planitie altâ *Tekir Jala* montis *Argæi* in *Cappadociâ* alt. 2117 metr. cl. Balansa.

Culmi pedales, folia caulina sesquipollicem longa $4 \frac{1}{2}$ lineam lata fasciculorum multò angustiora, panicula subsecunda bipollicularis spiculis 7-12 dissitis subsessilibus fragilibus 3 lineas circ. longis. Nulli nisi *F. elatiori* affinis quæ præter paniculam ramosam et spiculas longè pedicellatas differt glumis obtusis minùs inæqualibus, flosculis majoribus manifestè nervosis.

VULPIA BREVIS Boiss. et Kotschy in Ky. pl. Syr. 1855.

V. annua glabra nana, culmis rectis foliosis, foliis arefactione convolutis setaceis obtusis, vaginis latioribus striatis, ligulâ brevi lacerâ, paniculâ erectâ confertâ brevi secundâ folia superiora vix superanti, pedicellis a basi ad apicem incrassatis subcompressis, spiculis 5-6 floris a latere compressis, glumis flores aequantibus vel subsuperantibus inferiori paululum breviori setacea aristaeformi superiori dorso convexâ angustissimè linearî supernè attenuatâ aristata, flosculo inferiori sessili fertili glumellâ inferiori glumæ superiori simili angustissimè linearî dorso subcarinatâ longè aristata, glumellâ superiori inferiorem (absque aristâ) aequanti angustè linearî binervi apice retusâ, flosculis superioribus 4-5 axi elongatâ setacea suffultis sterilibus ad suas glumellas inferiores abbreviatas longè aristatas reductis, caryopside angustè linearî elongatâ.

Hab. in graminosis ad Mar Tserkis Libani propè Bscherre alt. 4800'. Fl. Jul. cl. Kotschy.

Plantula bipollucaris culmis pluribus confertis, paniculâ 6-7 lineas longâ, glumæ circ. 5 lineas cum aristis longæ. Affinis *V. Ligustica* et *incrassata*, prater staturam glumæ inferioris structurâ et flosculis superioribus sterilibus distinctissima.

BROMUS SYRIACUS Boiss. et Blanche. (Sect. *Festucacei*.)

Br. perennis cæspitosus radice fibrosâ, culmis erectis foliosis basi vaginis fibrosis foliorum inferiorum vestitis, foliis elongatis planis flaccidissimis glabris vel patulè hirtulis, fasciculorum sterilium non angustioribus, vaginis patulè hirtis, ligulâ brevi truncatâ lacerâ, paniculâ erectâ pyramidatâ ramis scabridis inferioribus longis patulis, spiculis 4-8 floris compressis linearibus, flosculis defloratis vix divergentibus, glumis lanceolatis acuminatis mediâ spiculâ brevioribus inferiori uninervi superiori trinervi, glumellis æquilongis inferiori trinervi in aristam eâ breviorem abeunti superiori binervi.

Hab. in collibus lapidosis circâ Beyrouth et Sidonem cl. Blanche. Fl. Aprili, Maio.

Valdè affinis *B. erecto* pro cuius varietate eum habuimus sed characteres differentiales satis constantes videntur. Ab eo differt foliis homomorphis magis flaccidis, paniculæ minus rigidæ ramis inferioribus non strictis abbreviatis sed valdè patulis sæpè bipaniculatis; flosculi paulò minores sunt vix divergentes, glumellæ non inæquales et inferior 3 nec 5-7 nervia.

BROMUS TOMENTELLUS Boiss. var. *hispidus*.

Vaginæ et folia patulè hispida fasciculorum steriliū convoluta angustiora, glumæ et glumellæ undique hispidæ.

Br. hispidus Boiss. MSS.

Hab. ad *Yaparlar Keui Phrygiae* alt. 900 metr. cl. Balansa.

BROMUS CAPPADOCICUS Boiss. et Balansa in Bull. Soc. Bot. Fr. 1857. (Sect. *Festucacei*.)

Br. perennis cæspitosus, rhizomatibus vaginis reticulato-fibrosis vestitis, culmis foliosis erectis, foliis glabris vel patulè hirtulis fasciculorum steriliū convolutis filiformibus, culmeis brevioribus planis margine scabris, ligulâ brevissimâ truncatâ lacerâ, paniculæ subnutantis pyramidato-ovatae ramis capillaribus scabridis patulis flexuosis 2-3-nis spiculas 1-3 ferentibus, spiculis linearibus compressis laxiusculè 6-8 floris, glumis lanceolatis acutis subinæqualibus dimidiâ spiculam æquantibus inferiori uninervi superiori trinervi, glumellâ inferiori lanceolatâ 3-5 nervi ad nervos subscabrida paulò sub apice in aristam ei subæquilongam divergentem abeunti, superiori æquilongâ bicarinatâ ad nervos hirtâ, ovario apice piloso.

Hab. in collibus *Cappadociae* copiosè alt. 1000-1500 metr. in sylvis quercinis *Phrygiae* propè *Ouchak* cl. Balansa. Fl. Junio.

A *Br. erecto*, *tomentello* et *sclerophyllo* quibus affinis differt paniculæ subnutantis ramis capillaribus patulis, spiculæ eis duarum posteriorum specierum minores sunt. *Br. Syriacus* differt foliis homomorphis, flosculorum aristis brevibus non divergentibus.

BROMUS PHRYGIUS Boiss. (Sect. *Serraefalcus*.)

B. annuus caulinis erectis elatis glabris, foliis vaginisque infe-

rioribus brevissimè velutinis, paniculae patentis demùm nutantis ramis elongatis flexuosis inferioribus 2-3 stachyis cæteris monostachyis, spiculis 9-11 floris magnis oblongo-lanceolatis compressis 8-12 floris etiam fructiferis margine sese imbricatim obtentibus, glumis oblongis obtusis, glumellâ inferiori oblongo-rhombeâ margine medium versus in angulum obtusum inflexâ sub apice obtuso bidentato aristatâ aristâ demùm divaricatâ glumellâ sublongiori, glumellâ interiori multò breviori.

Hab. in vineis propè *Ouchak Phrygiae* alt. 900 metr. cl. Balansa.
Bipedalis, rami inferiores paniculae $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ pollicares, spiculae pollicares vix ultrà 2 lineas latæ. Affinis *B. squarroso* differt culmis elatioribus, spiculis numerosioribus longius pedunculatis angustioribus, glumellâ inferiori angustiori minùs ventricosâ. A *B. Anatolico* eâdem glumellâ angustie et indumento brevissimè velutino nec hispido differt.

BROMUS TIGRIDIS Boiss. et Noë. (Sect. *Serrafalcus*.)

Br. annuus, culmis erectis parùm elatis glabris foliis vaginisque inferioribus breviter velutino-hirtis, paniculae erectæ contractæ ramis brevibus præter infimos monostachyis, spiculis oblongo-linearibus compressis 10-14 floris, flosculis minutis fructiferis margine sese obsegentibus, glumis acutis brevibus, glumellâ inferiori oblongâ 7 nervi undique scabridâ margine suprà medium angulum obtusum exhibenti paululum sub apice obtuso retuso aristatâ aristâ rectâ tenui flosculo æquilongâ vel sublongiori, glumellâ superiori subbrevisori ad carinas ciliatâ.

Hab. in *Babyloniat* ad oras *Tigridis* cl. Noë. Fl. Maio.
Pedalis vel humilior, spiculae majores 9 lineas longæ 2 latæ, flosculi absque aristâ tres lineas longi. A *Br. squarroso* et *patulo* differt aristis tenuibus rectis. A *Br. arvensi* ramis paniculae brevissimis ab utroque flosculis multò minoribus. *Br. brachystachys* Horn. habet spiculas multò minores, flosculos minores.

Obs. *Br. Noëanus* Boiss. in pl. Noë exs. a *Br. squarroso* non sat differt.

AGROPYRUM JUNCEUM P. B. var. *Sartorii* B. et H.

Vaginæ densius velutinæ. Glumæ sub quinquenerviæ. Glumella exterior apice evidentiùs carinata.

A. Sartorii B. et H. MSS.

Hab. in insulâ *Teno* (Sartori), in littoribus *Atticæ* ad *Phalerum* (Spruner, Heldreich), in maritimis *Cretæ* ad *Kissamos* (Heldreich).

A. specie disjungere non audemus, habitus planè idem et numerus nervorum in glumis variat.

AGROPYRUM SCIRPEUM Presl. var. *flaccidifolium* B. et Heldr.

Folia radicalia longa flaccida facie superiori breviter et patulè hirsuta.

A. flaccidifolium B. et H. in Heldr. Herb. Græc. Norm. N° 501.

Hab. in planitie maritimâ *Atticæ* ad *Phaleræum* (Heldr.).

Hæc varietas cuius characteres stationi inter *Juncos* probabiliter adscribendi sunt habet omnino spiculas et glumas glumellasque truncatas retusas. *A. scirpei* in eisdem locis quoque occurrentis et quod forsitan ab *Ag. rigido* non sat differt.

AGROPYRUM TAURI Boiss. et Bal. in Bull. Soc. Bot. Fr. 1857.

A. cæspitosum glabrum radice fibrosâ, culmis erectis tenuibus ad nodos infractis basi ascendentibus, foliis convolutis linearis-setaceis acutis facie superiori velutinis, ligulâ brevissimâ truncatâ, spicâ brevi laxâ non fragili rachi angulatâ lævi, spiculis invicem paulò minus quam earum longitudo remotis 4-7 floris angustis strictis sublinearibus junioribus sœpè extus subrecurvis flosculis facile cum parte rachidis spiculæ secedentibus, glumis subinaequalibus oblongo-lanceolatis obtusis margine membranaceis dimidiâ spiculam subæquantibus, glumellâ inferiori oblongo-lanceolatâ obtusâ muticâ vel obsoletè mucronulatâ supernè 3 nervi, superiori paulò breviori obtusâ bicarinatâ ad nervos læviusculâ, ovario apice villoso.

Hab. in regione alpinâ et subalpinâ *Tauri Cilicici* alt. 4700 metr. Balansa, Kotschy, pl. exs. sub. *Brach. ramoso* var. Boiss.

Culmi pedales vel paulò longiores, fasciculorum sterilium folia pauca elongata, spica 1-3 pollicaris 4-9 spiculata, spiculae 6 lineas, flosculi 3 longi. Species spiculis angustis, flosculis fragilibus notabilis. Habitus *Brach. ramosi* quocum hoc priùs confudi sed hoc longè differt spiculis pedicellatis nec sessilibus, multifloris latioribus, glumis glumellisque aristatis, etc.

AGROPYRUM DIVARICATUM Boiss. et Balansa in Bull. Soc. Bot. Fr. 1857.

A. cæspitosum radice fibrosâ surculos repentes edenti, culmis erectis, foliis lanceolatis planis acutis rigidulis utrâque facie breviter velutinis, ligulâ truncatâ subnullâ, vaginis ad ortum limbi subbiauriculatis glabris, spicâ rectâ linearî distichâ non fragili, spiculis 4-5 floris strictis supremis flosculis sterilibus, spiculæ rachi fragili, glumis flosculum inferiorem subæquantibus oblongo-linearibus glabris flosculorum inferiorum muticis acutis apice sæpè bidentatis dente altero in superioribus in aristam rectam elongato, glumâ inferiori subbreviori 5-6 nervi superiori 7 nervi, glumellâ inferiori oblongo-lanceolatâ glabrâ dorso læviuscûlâ apice breviter bidentatâ nervo medio in aristam scabram demùm divaricatam eâ duplò longiorem abeunti, superiori æquilonigâ bicarinatâ ad nervos scabrá, ovario apice villoso.

Hab. in regione subalpinâ montium *Karamas dagh* et *Dedé dagh Cappadociae* alt. 1600 metr. cl. Balansa. Fl. Julio.

Pedale vel sesquipedale, folia brevia 1 $\frac{1}{2}$ -2 lineas lata. Spica 2-3 pollices longa 6-8 spiculis strictis inter se minus quam earum longitudo distantibus constans, glumella inferior 5 lineas, arista 9-10 longæ. Species valdè affinis *A. elymoides* Hochst. glumis muticis, flosculis pilosis et foliis glabris distincto.

ELYMUS CAPPADOCICUS Boiss. et Bal. in Bull. Soc. Bot. Fr. 1857.

E. glaber glaucescens rhizomate stolones longos horizontales subtus radicantes edenti, culmis tenuibus erectis modicè elatis, foliis linearibus convolutis sensim attenuatis acutis rigidulis summis abbreviatis apice spicam æquantibus, spicâ terminali densâ

linearis spiculis geminatis supremis solitariis, spiculis sessilibus 1-2 floribus cum rudimento subpedicelliformi flosculi superioris, glumis linearis-setaceis scabris spiculas aequantibus strictis, glumella inferiori oblongo-linearis superne 2-5-nervi in mucronem longiusculum attenuata, superiori paulo breviori bicarinata carinis superna ciliolatis, ovario parte superiori villoso.

Hab. in pratis salsis juxta paludes Cæsareæ in Cappadociâ cl. Balansa. Fl. Julio.

Culmi pedales vel breviores. Spicæ 1 $\frac{1}{2}$ -2 pollices longæ tres lineas latæ 10-15 spiculatae, spiculae 4 lineas longæ. Affinis *Elytrigia juncea* Fisch. culmis elatis, foliis planis, spicis longioribus et latioribus, glumis abbreviatæ, flosculis a basi nervosis pubescentibusque distincto.

LOLIUM STRICTUM Presl var. *compressa* B. et Heldr.

Culmi abbreviati compressi rigidi, spicæ curvulae, spiculae saepius approximatæ imbricatae.

L. compressum Boiss. et Orph. in Fl. gr. exsiccatâ.

Hab. in Græcia agro Corinthiaco cl. Prof. Orphanidès.

Specimina ex Atticâ Heldr. Herb. Normale N° 548 inter hanc formam et typum intermedia docuerunt notas hic indicatas variabiles esse.

ANDROPOGON POGONANTHUS B. et Bal. in Bull. Soc. Bot. Fr. 1858 (Sect. *Spodiopogon*.)

A. cæspitosum rhizomate fibroso surculos repentes quoque edenti, culmis erectis elatis ramosis inferne saepè perennantibus, foliis praeter pilos nonnullos ad basin limbis aliquando obvios glabris planis rigidulis linearis-lanceolatis attenuato-acuminatis, ligulâ breviter ovatâ obtusâ, paniculæ oblongo-lanceolatae rectæ contractæ rachide flexuosa ramis strictis geminis vel ternatis parte inferiori glabris superiori spiculiferis hirsutis, spiculis omnibus homogamis bifloris flosculo inferiori masculo superiori hermaphrodito terminalibus ternatis intermedio sessili lateralibus pedicellatis inferioribus geminatis altero sessili altero pedicellato, glumis longè hirsutis subæquilongis flosculos paulo superantibus lanceo-

latis attenuatis mucronatis inferiori 5-7 superiori trinervi, floscalis membranaceo-hyalinis subenerviis, glumellâ inferiori flosculi masculi lanceolatâ plicatâ supernè marginibus ciliatâ in aristam eâ duplô vel triplô breviorem attenuatâ, floris hermaphroditî angustiori linearî ad medium usqnè bipartitâ lobis acuminatis ex emarginaturâ aristam geniculatam contortam eâ triplô longiore edenti, glumellâ superiori utriusquâ flosculi vix breviori linearî-lanceolatâ acutâ supernè ciliatâ.

Hab. in rupestribus lapidosis *Phrygiae* circâ *Ouehak*, alt. 900 metr. cl. Balansa Fl Julio.

Gramen 2-3 pedale foliis basi lineam aut paulô amplius latis, paniculæ 2-3 pollicares, glumæ 3 $\frac{1}{2}$ lineas, aristæ sex lineas longæ. Affine *A. Sibirico* Trin. foliis latissimis, ramis paniculæ paucispiculatis, glumis manifestè nervosis breviter hirsutis, aristis brevioribus tenuioribus distincto.

LASIURUS Boiss.

Spica subcompressa articulata rachide compressâ. Spiculæ ternæ homogamæ bifloræ laterales sessiles latus rachidis spectantes intermedia breviter pedicellata faciem rachidis spectans. Glumæ inæquales lanceolatæ concavæ caudato-acuminatæ exterior longior coriacea 7-9 nervia dorso longè et densè villosa, interior flores includens subcoriacea dorso carinata ad carinam obscurè uninervis ciliata cæterum glabra. Flosculus exterior masculus interior hermaphroditus. Glumellæ hyalino-membranaceæ oblongo-lanceolataæ acuminataæ exterior obscurè uninervis breviter attenuato-acuminata concava, interior paulô brevior et angustior binervis bicarinata ad nervos ciliatula lanceolata apice subbifida concava caryopsidem includens. Squamulae truncatae glabrae. Stamina 3 antheris linearibus, ovarium oblongum glabrum basi subattenuatum. Styli 2 terminales longiusculi, stigmata elongata longè plumosa versus medium spiculæ emergentia. Caryopsis oblonga subcompressa libera ventre paululùm suprà basin depressione brevi hilari notata — *Genus Andropogo-*

nearum habitu *Elionurum* referens, ab *Ischæmo*, *Rottbollid* et affinibus spiculis ternatis discedens.

LASIURUS HIRSUTUS Boiss.

Perennis cæspitosus. Radix..... Culmi duri erecti parte inferiori strictè ramosi perennes 1-2 pedales striati scabri facie folium spectanti sulcati. Squamæ radicales adpressæ triangulares aphyllæ nervosæ adpressæ hirtæ. Folia parte inferiori culmorum approximata superiori remotiora glauca stricta linearia acuta plana multinervia ad nervos scabrida facie superiori linea albidâ notata 6-7 pollices longa basin versus sesquilineam lata. Vaginæ superne et præsertim ad nodos pubescentes novellæ angustæ, vetustæ secùs partem ramosam culmi persistentes laxæ stramineæ. Ligula ad seriem pilorum reducta. Spica terminalis 4-4 $\frac{1}{2}$ polluces longa, tota eximiè sericeo-lanata alba. Rachis articulis 2 $\frac{1}{2}$ lineas longis compressis latere exteriori convexis adpressæ sericeis interiori canaliculatis carinatis margine tantum hirsutis; pili ad insertionem spicularum valde elongati. Pedicellus spiculæ intermediæ sesquilineam longus sericeus. Gluma exterior 6-7 lineas longa a spicâ divergens erector-patula caudâ partem inferiorem oblongam longitudine paulò superanti. Gluma interior tertia parte minor brevius caudata. Flosculi 2 $\frac{1}{2}$ lineas longi. Caryopsis ferè 1 $\frac{1}{2}$ lineam longa linea $\frac{1}{2}$ lata.

Rottbollia hirsuta Vahl. — *Ischænum hirsutum* Nees mss ex Hochst.

Hab. in *Arabiâ petræ* et *desertâ* Schimp. Un. Itin., regno *Mascatensi* Aucher 5460, ditionibus *Scinde* et *Beloutschistan* cl. Dr Stocks.

